

دوره آموزشی

www.pjmi.ir

نقشه خوانی برق

محل اجرا : مرکز آموزش شرکت فولاد کاویان

مدرس: مهندس محمد حیدری

۱۷ و ۱۸ تیر ماه ۱۳۸۸

فهرست

صفحه	
۲	۱- آشنایی با حروف ، علایم و استاندارد تجهیزات و وسایل برق صنعتی
۲۰	۲- درجه‌ی حفاظت تابلوها و وسایل برقی دوار در برابر نفوذ آب و اجسام
۲۲	۳- پلاک خوانی و روش نصب موتورهای DC
۲۴	۴- پلاک خوانی و روش نصب موتورهای AC
۳۰	۵- نصب استاندارد موتورهای الکتریکی AC
۳۲	۶- روش‌های نصب موتورهای DC
۳۳	۷- سایز فریم موتورهای استاندارد
۳۴	۸- رژیم‌های کاری الکتروموتورهای DC و AC
۴۰	۹- آشنایی با روش‌های نقشه‌خوانی نقشه‌های مدارات فرمان و قدرت در برق صنعتی
۵۴	۱۰- راه اندازی نرم و کنترل دور در موتورهای AC به روش V/F
۵۹	۱۱- مدارات قدرت و فرمان یک دستگاه دیزل ژنراتور اضطراری
۸۳	۱۲- مشخصات و مدارات قطع و وصل چند دستگاه کلید فشارقوی و تجهیزات واپسی
۹۳	۱۳- مدارات قدرت و فرمان چند دستگاه باطری شارژر
۹۶	۱۴- بررسی مدارات قدرت و فرمان چند دستگاه UPS
۹۹	۱۵- شماره گذاری رله‌های حفاظتی و المان‌های برقی بر اساس کد ANSI
۱۰۶	۱۶- رله‌های حفاظتی موتورهای الکتریکی
۱۰۹	۱۷- منابع و مأخذ

۱- آشنایی با حروف ، علایم و استاندارد تجهیزات و وسایل برق صنعتی

حروف	مثال	توضیع
A	ترکیب دستگاهها، جعبه کلید، توزیع، لیزر	گروه سازنده، گروه زیر مجموعه
B	میکروفون، بلندگو، عناصر حرارتی، نوار اندازه‌گیری ابساط	تبديل مقادیر غیر الکتریکی به الکتریکی
C	حسگر خازن MP، خازن الکتروولتی، خازن فویلی (ورقه خیلی نازک) ، خازن تزویج	و بالعکس خازن
D	عنصر AND عنصر OR، مدار با دو حالت پایدار، مدار با یک حالت پایدار، حافظه مغناطیسی	تجهیزات تأخیر، حافظه، عنصر دودویی
E	تجهیزات روشنایی، تجهیزات گرمایی، صافی الکتریکی، تهویه و حصار بر قی	متعدد
F	فیوز، عنصر حفاظت در برابر اضافه جریان، رله حفاظت موتور، کلید حفاظتی FI	تجهیزات حفاظتی
G	رناتور ماشین، منبع تغذیه، باتری	زنرатор، منبع جریان
H	خبردهنده نوری، بوق، ساعت زنگدار	تجهیزات اخباری (خبردهنده)
K	کنتاکتور قدرت، کنتاکتور کمکی، رله با تیغه مغناطیسی، رله زمانی	رله، کنتاکتور
L	چوک، سیمه بیچ القایی، سیمه بیچ موتور سه فاز، موتور قطب شکسته، موتور خازنی، موتور خطی	خدالقاء
M	تقویت کننده عملیاتی، ثبیت کننده، IC با عملکرد قیاسی	موتور
N	امپر متر، ولت متر، اسیلوسکوپ	تقویت کننده، ثبیت کننده
P	کلید قدرت، کلید جدا کننده، کلید بار، کلید تأسیسات	دستگاه اندازه گیری، تجهیزات آزمایش
Q	کلید حفاظت موتور	دستگاه قطع و وصل - جریان قوی
R	مقاومت ثابت، مقاومت قابل تنظیم، مقاومت اندازه گیری	مقاومت
S	ترمیستور، مقاومت راماندار کلید فشاری، کلید اصلی، انتخاب کننده، کلید حدی	کلید، انتخاب کننده
T	مبدل شبکه، مبدل کنترل، مبدل اندازه گیری، تبدیل کننده	مبدل
U	مبدل آنالوگ - دیجیتال، مبدل دیجیتال - آنالوگ	مبدل مقادیر الکتریکی به مقادیر الکتریکی دیگر
V	دمودولاتور، مبدل ولتاژ مستقیم دیودها، ترازیستورها، تریستورها، لامپهای فرسنده، لامپ تصویر تلویزیون، یکسو گننده	عناصر نیمه رسانا، لامپها
W	سیمهای داخل دستگاه، رسانای توخالی، کابل نوری، کابل هم محور، آنتن گیرنده	خطوط انتقال، آنتنها
X	دوشاخه، پریزها	گیردها، دوشاخه، پریزها
Y	دوشاخه آزمایشی، پریزها، بست ها	تجهیزات مکانیکی برقی
Z	ترمز، کلاچ	پایانه ها، محدود کننده، صافی، کنترل تن

حروف مشخصه برای عملکرد

R	برجا کردن، رها کردن	H	خبردادن	A	عملکرد کمکی، بخصوص قطع.
S	ذخیره کردن ، ضبط کردن	J	انتگرال گیری	B	جهت حرکت
T	تأخیر داشتن، اندازه گیری زمان	K	عملکرد کلید فشاری	C	شمارش
V	سرعت، شتاب	M	عملکرد اصلی	D	دیفرانسیل گیری
W	جمع کردن	N	اندازه گیری	E	عملکرد قطع.
X	ضرب کردن	P	تناسبی	F	حافظت
Y	آنالوگ (قیاسی)	Q	حالت (مثلاً شروع)	G	آزمایش
Z	دیجیتال (رقمی)				

IEC	المان (به طور کاربردی)	آمریکا ANSI مثلا	انگلستان BS مثلا	مفهوم
عناصر عمومی مدار				
	=			مقاومت
	a) = b)	=	=	لذبود (لذب)
	=		=	خازن
		=	=	زین (بدنه)
	=	a) b)	a) b)	دیود نیمه رسانا
	=			دیود زنره دیود محدود گشته
ماشینهای الکتریکی با مبدلها				
				موتور سه فاز با روتور قفسه ای
	=		=	موتور سه فاز با روتور دارای حلقه لغزان
	a) = b)	a) = b)	=	مبدل تکفاز
		=	=	مبدل جریان
		=		مبدل ولتاژ
		=	=	مبدل با صرفه

= با نمادهای مداری IEC منطبق است. ANSI موسسه استاندارد ملی American National Standard Institute) است. IEC. International Electrotechnical Commission) استاندارد انگلیس (BS)، Amerika ()، British Standard ( ) کمیسیون بینالمللی برق ( )

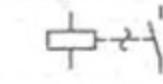
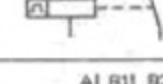
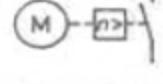
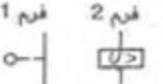
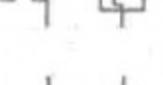
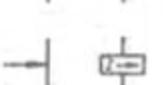
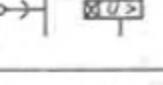
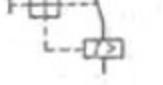
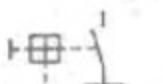
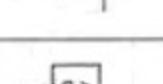
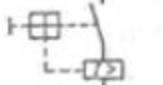
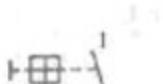
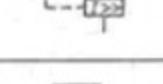
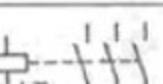
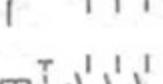
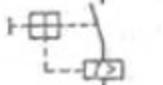
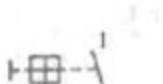
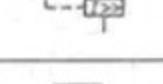
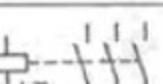
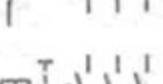
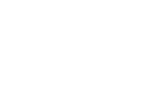
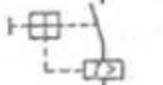
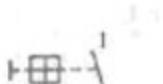
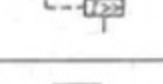
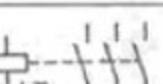
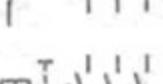
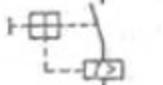
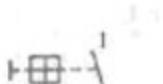
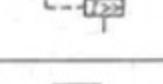
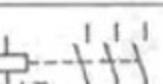
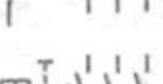
نمادهای مداری مهم

نمادهای مداری	مفهوم	نمادهای مداری	مفهوم	نمادهای مداری	مفهوم
— · —	سیم، به طور کلی سیم محافظت	T T	انشعاب از سیم اختباری	a)	کلید در نقشه تأسیسات
•	۱. اتصال ۲. جعبه تقسیم ۳. تماد گازداریدن	L L	انشعاب دوگانه از سیم اختیاری	b)	(a) کلید ساده (b) کلید تبدیل (c) کلید صلبی
○	۱. دستگاه اندازه‌گیری ۲. ماشین الکتریکی (همجنین استاتور یا روتور) ۳. پوسته	+ +	تقاطع سیم	c)	دستگاه ولت سنج
-----	اتصال مکانیکی	X X	لامپ روشنایی	V	دستگاه امپرسنج
— — —	مقاومت (مقاومت حقیقی)	○ ○	خبرگیر توری	A	kWh
~~~~~	سیم پیچ	○ +	لامپ نشون ولتاژ بالین	kWh	کستور
— — —	نهاخی اختیاری	a)	فیوز سیمی (یک قطبی (فاز))	A1 A2	کنتاکتور با وصل کننده ۳
— — —	خازن	b)	(b) سه قطبی (فاز)	1 2 4 6 12	قطع کننده کمکی
نماد مشخصه					
a)	تغییر پذیری دستی (a)	— —	عنصر الکترولیتی		موتور سه فاز
b)	(b) تحت تأثیر یک کمیت، متلا ولتاژ	田田	کلید قفل دار مکانیکی		دیود تیمه رسانا
c)	(c) هم جهت	田田	سیم پیچ کنتاکتور سیم پیچ رله		دیود نورانی
d)	(d) در جهت مخالف	a)	(a) بدون اتصال حفاظتی		دیود نوری
	نور	b)	(b) با اتصال حفاظتی		NPN ترانزیستور
	برگزست غیر خودکار، وسیله قطع یا توقف	— — —	دو شاخه		IG-FET با کانال N
a)	تأخير (a) به سمت چپ (b) به سمت راست	a)	کلید فشاری (a) وصل کننده (b) قطع کننده		تریستور - با دریچه P
b)		b)			تریاک
	تحریک شده رهاسده	— — —	کلید سه فاز		دیاک
	بی متال	16 A	کلید ایمنی سیم 16 آمپر		
	پلداي - متلا درله بالی				

کلید و کنتاکتور

نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم
---	وصل گشته	E- - -	کلید سه بُل، فعال شونده با فشار		کلید حفاظتی موتور با قطع گشته حرارتی
↑	مانند بالا، ولی در حالت فعال	O- -	کلید محدود گشته		مانند بالا، به همراه با قطع گشته اتصال کوتاه
	قطع گشته	1 2 3	کلید قابل تنظیم با بیان وضعیت کلید		
↑	مانند بالا، ولی در حالت فعال	1 2 3	مانند بالا، اختیاری		
	تعویض گشته	- - -	کلید فشاری دو بُل		کنتاکتور، سه بُل
-----	فعال شونده دستی به طور کلی		کلید قفل دار		مانند بالا، با رله حفاظتی موtor
[-----	با فشار دادن		تحریک به طور کلی، مثلا برای کنتاکتور		
]-----	با کشیدن		تحریک الکترومکانیکی با یک سیم پیچ		تحریک الکترومکانیکی با دو وضعیت کلید
]------	با جرخاندن		مانند بالا، با بیان متغیر تأثیرگذار		
)-----	جاداشدنی کردن، مثلا کلید		مانند بالا با تأخیر در وصل		مانند بالا، با 3 وضعیت کلید
/-----	فعال شونده به روشهای دیگر، مثلا با پا		مانند بالا، با تأخير در قطع		
0-----	فعال شونده با بادامک		مانند بالا، برای رله با پس ماند		رله بالی (تعویض گشته)
{-----	فعال برای قطع اضطراری		مانند بالا، برای رله حرارتی		کلید زمانی، فوری وصل می شود پس از 4 دقیقه قطع می شود
--<--	تأخیر به سمت راست				مانند بالا، اختیاری
-->--	وسیله قطع با توقف				
--><--	مانع در یکجهت				
-->>--	مانع در هر دو جهت				

کلیدهای خاص، رله های خاص، قطع کننده ها

نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم																																																									
         	کلید جداگذار، جداگذار جداگذار فیوز دار کلید بار کلید قدرت جداگذار قدرت کلید قدرت با وصل گذاره محدد تحریک پیستون مشلاق هواي فرزده جداگذاره سه پل با تحریک پیستون جداگذاره سه پل بار با تحریک پیستون جداگذاره فیوز دار سه پل با تحریک دستی	 <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <tr> <td>زمان</td> <td>A</td> <td>B1</td> <td>B2</td> </tr> <tr> <td>min.</td> <td>0</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>1</td> <td>X</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>2</td> <td></td> <td>X</td> <td></td> </tr> <tr> <td>3</td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>5</td> <td></td> <td>*</td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>6</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>7</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>8</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>9</td> <td>*</td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>10(0)</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table> 	زمان	A	B1	B2	min.	0			1	X			2		X		3			X	4				5		*	X	6				7				8				9	*		X	10(0)				رله تشديد رله چشمک زن متلا 5 بار در دققه کلید برنامه ای موتوردار با جدول زمانی کلید فرعی فعال	 	قطع کننده اضافه ولتاژ قطع کننده کمبود ولتاژ قطع کننده اضافه جریان بی متالی قطع کننده جریان حفاظ قطع کننده جریان معکوس قطع کننده اضافه ولتاژ مانند بالا، با ناخیر	 	موتور با کلید گریز از مرکز ترکیب پتانسیومتر با کلید چرخان مقاومت متغیر. قابل تنظیم با دست، متلا برای تنظیم میدان ترکیب مقاومت متغیر با کلید دستی، متلا به عنوان مقاومت راهنماز	 	کلید یک پل، با قطع کننده - الکترومغناطیسی اضافه جریان مانند بالا، قطع کننده - بی متال و - قطع کننده - الکترومغناطیسی کلاج کنترل شده با نیروی گریز از مرکز، در تعداد دور بالا در گیر می شود	 	کلید بادامکی، خصوص برای نقشه های - سیم کشی کلید فرعی باز کلید فرعی بسته	 	کنکاتور با رله محافظ موتور با مانع وصل دو باره کلید محافظ گرمایش با مانع وصل دوباره	
زمان	A	B1	B2																																																											
min.	0																																																													
1	X																																																													
2		X																																																												
3			X																																																											
4																																																														
5		*	X																																																											
6																																																														
7																																																														
8																																																														
9	*		X																																																											
10(0)																																																														

مقایسه نماد مداری دستگاههای کلیدزنی

IEC	DIN آلمان مثلا	امريكا ANSI مثلا	انگلستان BS مثلا	مفهوم
	=	a) = b) c)	=	تحریک الکترو-مغناطیسی مثلا برای کنتاکتور
	=	a) = b) c)		سیم پیچ رله با تأخیر در قطع
	=	a) = b)		سیم پیچ رله با تأخیر در وصل
a)	= a)	a) b)		رله دارای قطب
b)				
a)	= a)		= a)	تجهیزات سوکت
b)				
	=	a) = b) c)	a) = b)	فیوز سیمی
a)		a) b)	a) b)	وصل کننده
c)		c)		
d)		c)		
a)		a) b)	a) b)	قطع کننده
c)		c)		
d)		c)		
				کلید محافظ موتور، راه انداز موتور
				کنتاکتور سه پل با رله محافظ موتور و دو تیغه کمکی

= مطابق با نماد مداری ANSI IEC موسسه استاندارد ملی امریکا، BS استاندارد انگلستان، DIN موسسه استاندارد آلمان، IEC کمیسیون بین المللی برق

اتصالات سوکتی و سایر دستگاهها

نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم
	میله اتصال (اتصال نری)		فیوز، عمومی		آهربای گردان
	مانند بالا اختیاری		فیوز با نشانه سمت شبکه		آهربای گردان برای ۳ به عنوان آزاد کننده ترمز
	حلقه اتصال (اتصال مادگی)		فیوز ظریف		صفحه نگهدارنده، آهربای بلند کننده بار
	مانند بالا، برای سیم حفاظتی محل قطع		کلید ایمنی خط مثلث ۱۶ A		ترمز مغناطیسی
	اتصال متحرک		فیوز آتن		اتاک برای گرم کردن قطعات، عمومی
	اتصال سوکتی هم محور		هوایی برای تخلیه		گرم کردن قطعات تحت گاز
	اتصال سوکتی چهار بُل		آهربای بلند کننده		(a) الکترود شناور (b) الکترود قوس الکتریکی
	مانند بالا، اختیاری		شیر مغناطیسی، بسته بدون جریان (برق)		کوره بازیخت برای قطعات بازیخت تحت گاز محافظه
	محل قطع با اتصال سوکتی		کلاچ مغناطیسی، در گیر		کوره ذوب کننده
	پریز سه بُل با اتصال حفاظتی		آزاد کننده ترمز		کوره خشک کننده با پرتو فروسرخ
	جک دو بُل با دو شاخه		آزاد کننده ترمز برای جریان سه فاز		حمام الکترولیز
	جک سه بُل		ترمز با کنترل الکتریکی		حمام الکترولیز با دو الکترود
					تجهیزات پاشش، عمومی

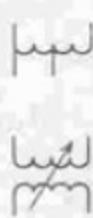
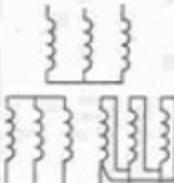
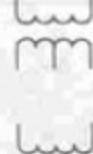
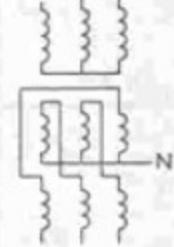
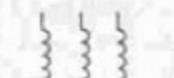
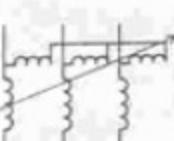
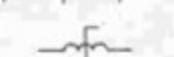
وسایل اندازه‌گیری، دستگاه‌های اندازه‌گیری، مبدل‌های اندازه‌گیری

نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم
	وسیله اندازه‌گیری، عمومی		اسیلوسکوپ		مبدل جریان خطأ
	دستگاه اندازه‌گیری، عمومی		ولت سنج رقمی		مانند بالا برای نقشه مداری کلی
	سیستم اندازه‌گیری، با یک مسیر	P1Z	نمایش اختیاری (z برای رقمی) مبدل جریان		مبدل ولتاژ دوتایی (V -)
	سیستم اندازه‌گیری با دو مسیر جهت تولید نتیجه		نمایش اختیاری		مانند بالا برای نقشه مداری کلی
	نمایش، مقدار عمومی		مانند بالا برای نقشه مداری کلی		اندازه‌گیر مقاومتی کششی
	نمایش مقدار با انحراف دوچهته		نمایش اختیاری		حسگر مغناطیسی
[1000]	نمایش رقمی (دیجیتال)		مبدل ولتاژ القایی		حسگر القایی
	نمایش بیشترین مقدار		نمایش اختیاری		حسگر خازنی
	نمایش کمترین مقدار		نمایش اختیاری		ترموکوبل
	آمپر سنج		نمایش اختیاری		سلول اندازه‌گیری الکترولیتی، مثلا برای اندازه‌گیری pH
	نمایش اختیاری		مانند بالا برای نقشه مداری کلی		اندازه‌گیری دما، و مبدل اندازه‌گیری با مقیاس °C
	نمایش اختیاری		نمایش اختیاری		اندازه‌گیری دما، و مبدل جریان مستقیم با ولتاژ کمکی متناوب
	آمپرسنج با محدوده میلی آمپر		مانند بالا برای نقشه مداری کلی		
	دستگاه اندازه‌گیری چند منظوره		مبدل ولتاژ خازنی		
	پل اندازه‌گیری مقاومت		مانند بالا برای نقشه مداری کلی		

عناصر نیمه رسانا

نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم
اجزای نماد مداری					مقاومتهای نیمه رسانا
	رسانای P، بر رسانای N تائیر می کند		مقاومت وابسته به ولتاژ، مقاومت VDR، وریستور		GTO (تریستور قابل قطع)
	رسانای N، بر رسانای P تائیر می گذارد		تریستور NTC		تریستور قترود (چهارقطبی)
	پدیده شکست در یک چهت		پوزیسیونر، مقاومت PTC		تریستور با دریچه P و هدایت معکوس
	مانند بالا، دو جهت		مقاومت نوری		تریاک
	تابش، مثلاً نور		مقاومت وابسته به چگالی شار مغناطیسی	ترانزیستورها نمایش بدون دایره نیز ممکن است	
دیودها					مولد هال
	دیود زنر				NPN
	دیود دو طرفه IRED, LED (دیود نورانی، همچنین برای فروسرخ)		دیاکها، تریستورها		PNP
	دیود نوری		دیود چهار لایه		ترانزیستور نوری PNP
	دیود خازنی		دیود تریستوری دووجهه		NJT (ترانزیستور دلایی دو پایه)
	دیود مغناطیسی		دیود پنج لایه، دیاک		FET تخلیهای با کانال N
	دیود شاتکی		تریستور، عمومی		FET تخلیهای با کانال P
	سلول خورشیدی		تریستور با دریچه P		IG-FET تخلیه ای با کانال N (هدایت خودکار)
			تریستور با دریچه N		IG-FET افزایشی با کانال P و اتصال زیر لایه
B چگالی شار مغناطیسی، V دما، U ولتاژ، FET ترانزیستور اثر میدانی					

ترانسفورماتورها، سیم پیچهای القایی، مبدلها

نماد مداری I	نماد مداری II	مفهوم	نماد مداری I	نماد مداری II	مفهوم
		مبدل بادو سیم پیچ مانند بالا، انتخابی			مبدل سه فاز، با سه سر وسط
		مبدل با صرفه یا اتوتранسفورماتور			مانند بالا، یا سه سیم پیچ
		مبدل با تزویج قابل تغییر			مانند بالا، در مدار ستاره - زیگزاگ
		مبدل با سه سیم پیچ			سیم پیچ (چوک)، تک فاز
		مبدل، سه فاز، نمایش تک قطبی			سیم پیچ (چوک) سه فاز در مدار ستاره
		مانند بالا، تمام قطب			مبدل متغیر سه فاز
		مانند بالا، با قابلیت تغییر پلهای، مثلای کلید پلهای			عنصر ثابت گنده مغناطیسی (سیم پیچ تقویت گنده مغناطیسی)
		برطبق مدار داخلی			تقویت گنده مغناطیسی
		مبدل با صرفه، سه فاز، مدار ستاره			ثبت گنده مغناطیسی، تک فاز

نمادهای مداری I و II برای نمایش تک قطبی و چند قطبی به کار می‌رود.

ماشینهای الکتریکی

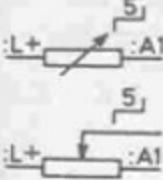
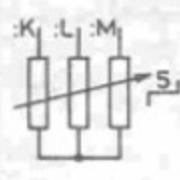
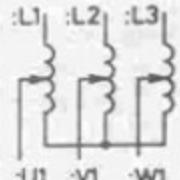
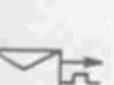
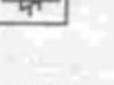
عناصر علائم مدار

نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم
	سیم پیچ خاصه سیم پیچ مواری سیم پیچ تحریک		سیم پیچ قطب کمکی سیم پیچ جبران ساز		زغال روی حلقه لغزان یا مدل جریان (نمایش یسته به نیاز)
	سیم پیچ سری		ماشین، استاتور، روتور		

انواع مختلف سیم پیچها با نمادهای مداری یکسان، مثلاً با چهار نصف دایره با نمادهای مداری متفاوتی، شناخته شوند.
در نمادهای مداری برای ماشینها G (ژنراتور)، M (مدل)، C (موتور)، S (نمایش) علامت اضافی GS به کار می رود.

مثالهای نمادهای مداری

نماد مداری I	نماد مداری II	مفهوم	نماد مداری I	نماد مداری II	مفهوم
		موتور با روتور قفسی سه فاز، مدار ستاره γ			موتور موازی جریان مستقیم
		موتور با روتور حلقه لغزان سه فاز، استاتور مثلث Δ			موتور مرکب جریان مستقیم
		موتور با روتور قفسی و با تعداد قطب منفرد (مدار دالاتدر)			موتور سری جریان مستقیم با قطب های کمکی
		موتور خازنی			ژنراتور سنکرون با تحریک آهنربای دایم
		موتور با قطب جزا			ژنراتور سنکرون سه فاز، تحریک با جریان مستقیم (سیم وسط بیرون آمده)
		موتور سری متناوب (موتور بیونیورسال)			مانند بالا، ولی نمام اتصالات بیرون آمده
		موتور دافعه ای			موتور سری سه فاز

راه اندازها					
نمادهای مداری	مفهوم	نمادهای مداری	مفهوم	نمادهای مداری	مفهوم
راه اندازهای مرکب از نمادهای مداری					
	راه انداز با 5 گام برای موتور جریان مستقیم		راه انداز با 5 گام برای موتور دارای روتور حلقه لغزان سه فاز		مبدل راه انداز برای موتور سه فاز
نماد مداری بدون نمایش مدار داخلی					
	راه انداز، عمومی		راه انداز با مقاومت 5 گام، نیمه خودکار		راه انداز برای وصل کردن مستقیم مثلاً با کنتاکتور
	راه انداز، به طور خودکار وصل می شود		راه انداز برای مدار سری و موازی، سه گام		مانند بالا، با تجهیزات حفاظتی، فقط یک جهت گردش
	راه انداز، تا حدی به طور خودکار وصل می شود		- کلید ستاره - مثلث، قابل تغییر به طور خودکار		کلید تغییر تعداد قطب برای یک جهت گردش
	راه انداز برای یک جهت گردش، تا حدی خودکار		راه انداز با مبدل با صرفه، 4 گام		کنتاکتور تبدیل با تجهیزات حفاظتی، با موتور دارای روتور اتصال کوتاه سه فاز
	راه انداز برای دو جهت گردش		راه انداز با سیم بیج القایی (چوک)		منبع جریان قابل کنترل با موتور جریان مستقیم، تحریک خارجی
	راه انداز با کلید قطع کننده سرخود، عمومی		منبع جریان کنترل خودکار با تریستور، مثلاً برای جریان آرمیجر		مانند بالا برای موتور سری، تعداد دور تثبیت شده، تعداد دور قابل تنظیم است
	راه انداز با کلید قطع کننده الکترومغناطیسی و حرارتی		تجهیزات راه اندازی برای موتور با روتور حلقه لغزان، برای استاتور مدار کنتاکتور تبدیل، برای روتور راه انداز خودکار با راه انداز با 5 گام، خودکار		راه انداز برای موتور یک فاز با خازن راه انداز

نمادهای مداری برای نقشه‌های تأسیسات ۱

نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم
کابلها با علامتگذاری خاص		انشعابات			
	کابلهای متحرک		انشعاب کابل		پریز با اتصال محافظ
	کابلهای زیرزمینی مثلاً کابل زمینی		جمعه تقسیم منزل، مثلاً IP 43		پریز دوتایی با اتصال محافظ
	کابلهای روی زمین، مثلاً کابلهای آزاد		توزیع مدار برق		پریز قابل قطع با اتصال محافظ
	روی کار		بست نهایی، انشعاب نهایی		پریز سه فاز، چهار پل
	داخل کار				
	زیر کار				
کلید تأسیسات					
	در لوله تأسیسات		کلید قطع کننده (یک پل)		پریز بدون اتصال محافظ
	کابل حفاظتی، مثلاً تعادل پتانسیل		کلید قطع کننده (دو پل)		دوشاخه، عمومی
	کابل سیگنال		کلید قطع کننده با دیفر		دوشاخه با اتصال محافظ
	کابل تلفن		کلید تبدیل (یک پل)		پریز مخابراتی
	کابل با ۴ سیم، ۴ mm ² در لوله عایق زیر کار		کلید صلیبی (یک پل)		پریز آتش
	کابل با ۲ سیم، ۱.۵ mm ² ، داخل کار (کابل نوواری)		کلید فشاری		
علامت اتصال					
	کابل به طرف بالا		کلید سری		اتصال زمین، عمومی
	کابل به طرف پایین		کلید تبدیل - لامپدار		اتصال سیم
	جمعه تقسیم (اگر نتسایش ضروری است)		کلید حسگر		محافظ، عمومی زمین، بدنه

نمادهای مداری برای نقشه‌های تأسیسات 2

نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم
قیوزها، عناصر محافظ		روشنایی		دستگاههای برقی	
	عنصر حفاظت در برابر اضافه جریان، عمومی	X	روشنایی، عمومی		دستگاه برقی، عمومی
	مانند بالا، سه پل	X	روشنایی با کلید		لوازم برقی آشیزخانه
	کلید حفاظت خط	X	روشنایی، تنظیم شدنی، مثلاً با دیفر		اجاق برقی، عمومی
	کلید حفاظت موتور		روشنایی دوراهه		اجاق ریز موج
	کلید حفاظت - FI	X	روشنایی اینمنی (مدار دائمی)		فر
	کلید حفاظت در برابر گمبود ولنار	X	روشنایی اینمنی (مدار در حالت آماده)		سرخ گشته
	حذف گشته اضافه ولنار	X	لامپ تخلیه یا روشنایی آن		دیگ آب داغ
	کلید حفاظت خط، سه پل		روشنایی برای سه لامپ تخلیه		ماشین لیاسشویی
ره		5 x 65W	گروه روشنایی برای لامپهای تخلیه		لیاس خشک کن
	ره زمانی، مثلاً برای روشنایی راه پله	X	لامپ مهتابی با پیش گرم گشته		ماشین ظرفشویی
	کلید با ضربه جریان		راه انداز، عمومی		دستگاه حنک گشته
	ره چشمک زن		راه انداز گازی		دستگاه خیلی حنک گشته
	ره حرارتی		روشنایی با منعکس گشته		دستگاه انجام
	ره فرمان از راه دور	X			موتور، عمومی
	تله فرکанс صوتی				

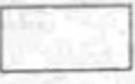
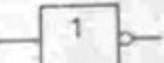
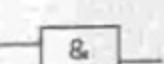
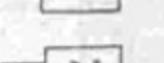
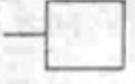
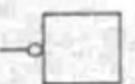
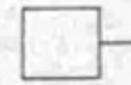
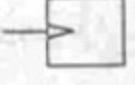
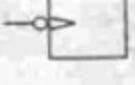
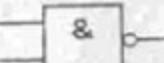
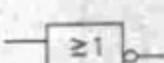
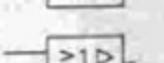
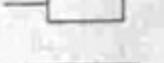
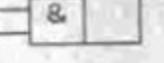
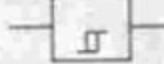
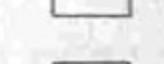
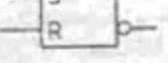
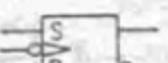
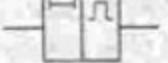
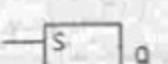
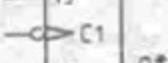
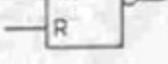
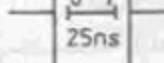
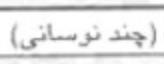
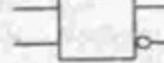
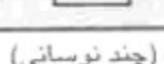
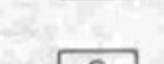
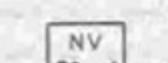
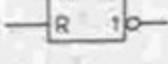
نمادهای مداری برای نقشه‌های تأسیسات 3

علاحیم مداری	مفهوم	علاحیم مداری	مفهوم	علاحیم مداری	مفهوم
دستگاههای اندازه‌گیری					
	دستگاه گرمایش، عمومی		زنگ		kWh -
	دستگاه گرمایش با منع حرارتی، عمومی		زنگ (buzzer)		ساعت کلید دار
	تهویه		بوق		آمپر متر
	دستگاه گرمایش با منع حرارتی و دارای تهویه		لامپ سیگنال چندتایی برای 5 مورد		اندازه گیر ساعت کار کرد
	IR - پرتوافکن		در باز کن		ولت متر
	دستگاه تهویه مطبوع		آذین	دستگاه های مخابراتی	
رادیو و تلویزیون			تایبلو فراخوان، قابل قطع شدن		تغییم کننده روی انود
	آنتن، عمومی		ساعت اصلی		دستگاه تلفن، سرای کارهای اداری
	گیرنده رادیویی		ساعت الکتریکی، ساعت فرعی		مسانند بالا، سرای راه دور
	گیرنده تلویزیون		کلید تاریکی		مرکز مخابرات، عمومی
	بلندگو		دستگاه یکسو ساز		مرکز تلفن - خودکار W
	تقویت کننده		هشداردهنده پرتو نور، خودکار		مرکز تلفن ZB-
	دستگاه گفتگوی دو طرفه				مرکز تلفن OB-

مقایسه نمادهای مداری

IEC	معمول در آلمان	ANSI	انگلستان، مانند BS	مفهوم
تقویت کننده				
	a) = مانند امریکا b) = مانند امریکا			تقویت کننده، عمومی
	a) = مانند امریکا b) = مانند امریکا			تقویت کننده عملیاتی، وصل نشده. نماد IEC همچنین برای وصل شده، اگر مشخصات به جای ∞ قرار داد، شود.
	a) = مانند امریکا b) = مانند امریکا			تقویت کننده معکوس کننده، مثلاً به عنوان میانگین (طبیق دهنده)
عناصر دودویی				
a) b)	=	a) b)		عنصر - یا، OR، نشانه (IEC فقط وقتی که به طور یقین واضح است)
	=	a) b)		عنصر و، AND
	=	a) b)		عنصر نegation، NOT
	=	a) b)		عنصر انحصاری، یا XOR
-	-		-	عنصر دودویی یا تقویت کننده با خروجی سه حالته (به اضافه یک خروجی با امپدانس زیاد)
	=			عنصر ناند، NAND
= مطابق با نماد IEC ، - نبود علامت معروف، ANSI مؤسسه استاندارد ملی امریکا، BS مؤسسه استاندارد انگلستان، DIN مؤسسه استاندارد آلمان و IEC کمیسیون بینالمللی برق				

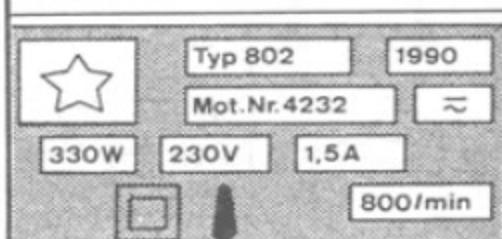
پردازش اطلاعات رقਮی (دیجیتالی)

نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم	نماد مداری	مفهوم
    مثال	شکل پایه برای مدارهای دودویی انتخابی، مربع مستطیل دلخواه بخش فرمان بخش خروجی	 	مثال NOT عنصر AND عنصر OR عنصر	R S C T J K	برجاگردان برباگردان وروهدی پالس ساعت وروهدی T وروهدی J وروهدی K
اتصالات				مثال	
     	ورودی (پایدار) ورودی معکوس خروجی خروجی معکوس ورودی پولار (0-1) ورودی پولار (1-0)	 	NAND عنصر NOR عنصر - NOR عنصر نوایی 3 عنصر از AND NOR طریق ترکیب شده‌اند عنصر کلید مقدار استانه عنصر تأخیر مانند بالا 25 ns در وصل شدن	 	نقشه کننده دودویی (تحريك با لبه مثبت 0-1) الکلگ RS بدون ورودی پالس ساعت الکلگ RS با ورودی پالس ساعت (تحريك بالبه منفي 1-0) الکلگ تک پایدار با تأخیر الکلگ JK با تحريك لبه منفي (گذر 1-0) و وروديهای R و S الکلگ RS با حالت آغازين (بعد از فعال شدن) (1) (مقدار آغازين = 1)
نمادهای ترکیبی		مدارهای با دو حالت (چند نوسانی)		 	
& ≥ 1 =1 = $\overline{\underline{I}}$	AND و OR یا یا انحصاری XOR معادل اشمعیت تریگر کلید مقدار (استانه) تأخیر	 	شکلهای پایه: مدار نوسانی دو پایدار (الکلگ) مقدار نوسانی تابیدار. مقدار نوسانی تک پایدار K.	 	قلیپ فلاپ با ورودی S غالب حافظله غیرفرار الکلگ RS با ورودی R غالب یا حالت آغازین (بعد از فعال شدن) 0

پلاک مشخصات ماشینهای الکتریکی

اطلاعات داده شده	
شماره	نوع کار (در کار دائمی = S1 حذف می‌شود) و زمان کار نامی یا مدت زمان روشن بودن نسبی . مثال : S2 30 min
11	ضریب توان نامی $\cos \varphi$. در ماشینهای سنکرون در صورتی که توان کور دریافت شود، باید نشانه ل (تحریک ناقص) اضافه گردد .
12	جهت چرخش (به طرف سر محور موتور نگاه می‌شود) : → (راست گرد) ← (چپ گرد)
13	سرعت نامی . علاوه براین در موتورهای با رفتار سری بیشینه سرعت n_{max} ; در مولدهای با توربین آبی، سرعت میانی n_d توربین ; در موتورهای چرخندنده دار سرعت اخیرین چرخدنده n_e ارائه می‌شود.
14	فرکانس نامی در ماشین چریان مستقیم و ماشین سنکرون
15	در روتور با حلقه لفزان (اسلیپ رینگ)
16	روتور یا "Lfr" تحریک گننده یا "Err"
17	نوع اتصال، اگر مدار سه فازی موجود نباشد
18	ولتاژ سکون روتور به V
19	جریان تحریک در کار نامی اگر جریان کوچکتر از 10 A باشد، اطلاعات حذف می‌شود .
20	گروه مواد عایق گننده (Y,A,E,B,F,H,C) . اگر سیمه‌بیج استاتور و روتور به گروههای مختلفی متصل باشند، ابتدا گروه سیمه‌بیج استاتور و سپس گروه سیمه‌بیج روتور بهان می‌شود (F/B) .
21	نوع محافظت طبق DIN 40050 ، مثلاً IP 44
22	وزن تقریبی به g، برای وزنهای کمتر از یک تن اطلاعات داده نمی‌شود .
23	اخطر اضافی، به طور مثال ... VDE 0530/0530 مقدار متوسط خنکی با تهویه هوای آزاد یا خنکشدن با آب .
7	ولتاژ نامی
8	جریان نامی
9	توان نامی (تحویلی) . در مولدهای سنکرون به W یا kVA یا VA، پیش از این به kW
10	نامه واحدها VA، kVA، W، kW
وقتی که ماشینی مجدداً سیمه‌بیجی می‌شود یا معکوس حرکت کند باید پلاک اضافی جدیدی که دارای نشانه کارخانه، تاریخ و اطلاعات جدید مناسبی است، بر روی آن نصب شود .	

پلاک مشخصات دستگاههای مطابق 90740 و 0730

در دستگاههای کوچکی چون ابزارهای الکتریکی قابل حمل، جاروبرقی‌ها، لوازم برقی آشیزخانه، دستگاههای ضبط صوت، هیچ پلاک مشخصات استانداردی به کار برده نمی‌شود . با این حال محظوظات محلهای زیر بر روی پلاک مشخصات ارائه می‌شود : محلهای 15,14, 11, 7, 6, 3, 2, 1 (گاهی).

علاوه بر اینها باید توان دریافتی نامی به W، نشانه‌ای برای عایق حفاظتی و نشانه‌ای برای نوع حفاظت در مقابل رطوبت ارائه شود .

۲- درجه‌ی حفاظت تابلوها و وسایل برقی دوار در برابر نفوذ آب و اجسام خارجی

m	توضیح	حفاظت در برابر	رقم دوم از سمت چپ m	n	توضیح	حفاظت در برابر	رقم اول از سمت چپ n
هیچ حفاظتی در برابر آب ندارد.	بدون حفاظت	0	هیچ حفاظتی در برابر ورود اجسام خارجی یا تماس بدن با قسمتهای برقدار وجود ندارد.	بدون حفاظت	0		
حفظت در برابر چکیدن قطرات مایع بصورت عمودی	قطرات مایعات	1	حفظت شده در برابر تماس قسمتی از بدن مانند دست یا ورود اشیای سخت با قطر بیش از ۵۰ میلیمتر	اشیای بزرگتر از ۵۰ میلیمتر	1		
حفظت در برابر چکیدن قطرات مایع تا زاویه‌ی ۱۵ درجه	قطرات مایعات	2	حفظت شده در برابر تماس انگشتان ، حفاظت شده در برابر ورود اجسام سخت با قطر بیش از ۱۲ میلیمتر	اشیای بزرگتر از ۱۲ میلیمتر	2		
حفظت در برابر اسپری مایع با زاویه‌ی ۶۰ درجه	اسپری مایعات	3	حفظت شده در برابر تماس یا ورود ابزار و اشیای کوچک که قطر آنها بیش از ۲/۵ میلیمتر باشد.	اشیای بزرگتر از ۲/۵ میلیمتر	3		
حفظت در برابر پاشیده شدن مایعات از هر جهتی	پاشش مایع	4	حفظت شده در برابر ورود اشیای ریز یا ابزاری که قطر آنها بیش از ۱ میلیمتر باشد.	اشیای بزرگتر از ۱ میلیمتر	4		
حفظت در برابر پاشیده شدن آب با فشار از هر جهتی	جت آب	5	حفظت شده در برابر تجمع مقادیر زیانبار گرد و غبار در داخل وسیله (قابل نفوذ)	تجمع گرد و غبار	5		
حفظت در برابر موج و آب در شرایط عرضه‌ی کشتی‌ها	سیالاب	6	حفظت کامل در برابر ورود گرد و غبار به داخل وسیله	تجمع گرد و غبار	6		
حفظت در برابر غوطه ور شدن در آب با عمق ، فشار و زمان معلوم	غوطه وری محدود	7	حفظت در برابر ورود مقادیر زیانبار آب در حالت عدم کارکرد دستگاه	-	S		
حفظت در برابر غوطه ور شدن در آب با فشار معین و زمان نامحدود	غوطه وری نامحدود	8	حفظت در برابر ورود مقادیر زیانبار آب در حالت کارکردن دستگاه	-	M		
				حفظت در برابر شرایط آب و هوایی خاص (طبق توافق)	-	W	

حفظات موتورها و تابلو های الکتریکی در برابر ورود گرد و غبار ، مایعات و وارد آوردن ضربه

B1 - Definition of "Index of protection" (IP)

Indices of protection of electrical equipment enclosures

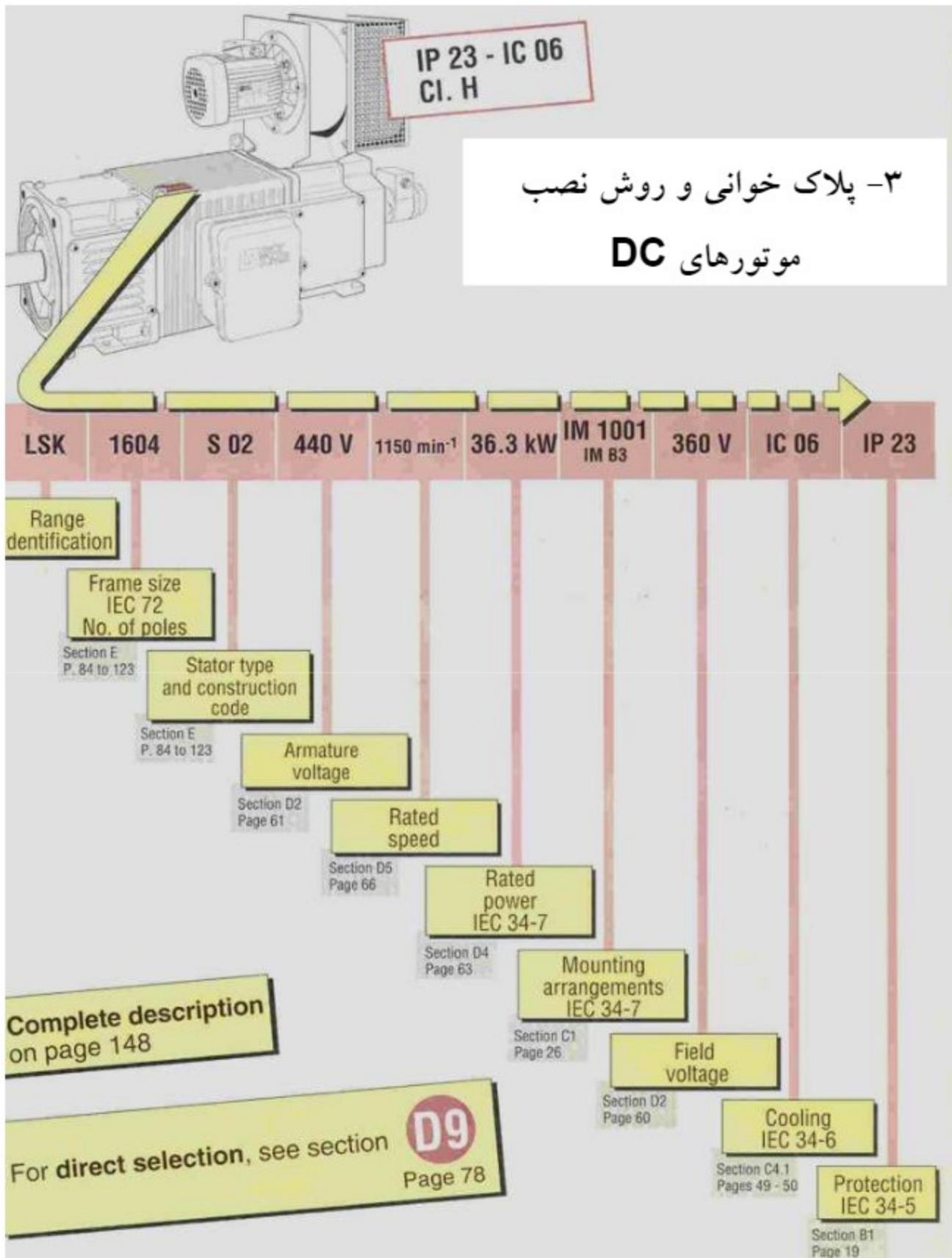
LSK motors are IP 23
as standard

First number : protection against solid objects			Second number : protection against liquids			Third number : mechanical protection		
IP	Tests	Definition	IP	Tests	Definition	IP	Tests	Definition
0		No protection	0		No protection	0		No protection
1		Protected against solid objects of over 50 mm (e.g. accidental hand contact)	1		Protected against vertically dripping water (condensation)	1		Impact energy : 0.225 J
2		Protected against solid objects of over 12 mm (e.g. finger)	2		Protected against water dripping up to 15° from the vertical	2		Impact energy : 0.375 J
3		Protected against solid objects of over 2.5 mm (e.g. tools, wire)	3		Protected against water dripping up to 60° from the vertical	3		Impact energy : 0.500 J
4		Protected against solid objects of over 1 mm (e.g. thin wire)	4		Protected against water splashes from all directions			
5		Protected against dust (no deposits of harmful material)	5		Protected against jets of water from all directions	5		Impact energy : 2 J
6		Totally protected against dust. Does not involve rotating machines	6		Protected against jets of water comparable to heavy seas			
Indices of protection : in accordance with IEC 34-5			7		Protected against the effects of immersion to depths of between 0.15 and 1 m	7		Impact energy : 6 J
Example :			8		Protected against the effects of prolonged immersion at depth			
IP 557 machine						9		Impact energy : 20 J

IP : Index of protection

5 : Machine protected against dust and accidental contact.

Test result : no dust enters in harmful quantities, no risk of direct contact with rotating parts.

IEC 34.1.1990

MADE IN
FRANCE
**MOTEUR A COURANT CONTINU
DIRECT CURRENT MOTOR**

TYPE: LSK 1604 S 02		N° 700000/10		9/1992	M	249	kg
Classe / Ins class		H	IM 1001		IP 23	IC 06	
M_{nom} / Rated torque		301 N.m	Altit.	1000 m	Temp.	40 °C	
	kW	min ⁻¹	V	A	V	A	
Nom./Rat.	36,3	1150	440	95,5	360	3	
	3,63	115	44	9,55	360	3	
	36,3	1720	440	95,5	240		
T	Système peinture:	I	Induit / Arm.		Excit. / Field		
☒	Service / Duty	S1	DE	6312 2RS C3	NDE	6312 2RS C3	☒

▼ Explanation of symbols used on identification plates

: Range	M...kg	: Weight	Bearings
: Frame size	I cl. H	: Insulation class H	DE : Drive end
: No. of poles	IM 1001	: Operating position	Bearing
: Stator symbol	IP 23	: Index of protection	NDE : Non drive end
: Construction code	IC 06	: Index of cooling	Bearing
: Impregnation index	M_{nom}	: Rated torque	
: Painting system	Altit.	: Maximum operating altitude in metres	50 g* : Amount of grease at each regreasing (in grammes)
number	Temp.	: Maximum ambient operating temperature	3900 h* : Regreasing interval (in hours)
: Motor batch number	Nom	: Rated characteristics	UNIREX N3 : Type of grease
: Serial number	kW	: Power factor	
: Month of manufacture	min⁻¹	: Revolutions per minute	
: Year of manufacture	V	: Armature voltage	
	A	: Armature current	
	V	: Field voltage	
	A	: Field current	
		: Other operating points	* indicated for non-sealed bearings

۴- پلاک خوانی و روش نصب موتورهای AC

Typ	D	K	K	E	R	6	3	2	1	4		W	E
Made in Germany													
Type of current													
D	three-phase a.c.												
Machine type													
K	squirrel-cage motor												
S	slipring motor												
Cooling method, degree of protection													
A	self-ventilation IP 23/24												
R	closed-circuit ventilation IP 54/55 (air-to-air heat exchanger)												
K	closed-circut-cooling IP 44, IP 54 upon request (air-to-water heat exchanger)												
F	forced ventilation IP 44 (duct connection)												
S	air-to-air-heat exchanger with 2 fans sets IP 54/55												
M	air-to-water heat exchanger with one fan IP 44, IP 54 upon request												
L	open-circuit ventilation with one fan set IP 23												
O	surface cooling IP 55												
C	ribbed cooling IP 55												
Version (encoded information)													
Bearing arrangement, non-standard voltage and frequency, explosion-protection type, construction type, heavy starting, etc.													
Frame size (encoded information)													
Core length (encoded values)													
Number of pole pairs													
Additional letters for modifications and special requirements													

**MOTEURS
ALSTHOM**

CEGELEC MOTEURS - NANCY (FRANCE)

MOTEUR ASYNCHRONE			INDUCTION MOTOR			
Typ. F3RXC 355 L8G			Nº 024068_921 à 923			
200	kW	Cos φ 0,80	741	1/min		
IC 01 A 51	IM 1001	IP 55				
Stat. U 6300	V	I 24,5	A 3~	Y	CIF	ΔT 80 K
Rot. à Cage	U -	V I -	A	CI -	ΔT -	K
Temp. ≤ 45 °C	S1	F 50 Hz	M 2300		kg	
ITEM 526.11 et 536.11						

**MOTEURS
ALSTHOM**

CEGELEC MOTEURS - NANCY (FRANCE)

MOTEUR ASYNCHRONE			INDUCTION MOTOR			
Typ. N3 RXS 450J6G			Nº 024067 921			
500	kW	Cos φ 0,85	988	1/min		
IC 01 A 61	IM 1001	IP 55				
Stat. U 6300	V	I 56,3	A 3~	Y	CIF	ΔT 80 K
Rot. BAGUES	U 580	V I 530	A	CIF	ΔT 80	K
Temp. ≤ 45 °C	S1	F 50 Hz	M 5200		kg	

Induction motor type :N3 RXS450J6G

Power	500	kW	
Voltage	6300	V	
Phases	number :	3	
Terminals	number :	3	
Current	56,3	A	
Rated speed	988	rpm	
Synchronous speed	1000	rpm	
Frequency	50	Hz	
Loads	4/4	3/4	2/4
Efficiency	94,8	94,5	93,1
Power factor	0,85	0,81	0,72
Insulation	class :	F	
Temperature rise	80	K	
Maximum torque/Rated torque	2,6		
Direction of rotation (view from DE)	Clockwise		
Airgap when cold	2	mm	

WEIGHTS

Total weight	5200	kg
Weight of stator	2460	kg
Weight of rotor	1511	kg
Weight of bearings + miscellaneous	1229	kg

Induction motor type : N3RXS400J6G

Power	330	kW	
Voltage	6300	V	
Phases	number : 3		
Terminals	number : 3		
Current	38,7 A		
Rated speed	987 rpm		
Synchronous speed	1000 rpm		
Frequency	50 Hz		
Loads	4/4	3/4	2/4
Efficiency	94,2	94,2	93,5
Power factor	0,83	0,80	0,72
Insulation	class : F		
Temperature rise	80 K		
Maximum torque/Rated torque	2,4		
Direction of rotation (view from DE)	Clockwise		
Airgap when cold	1,5 mm		

WEIGHTS

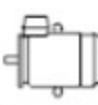
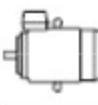
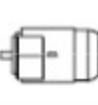
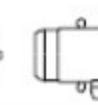
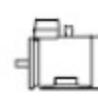
Total weight	3775	kg
Weight of stator	1862	kg
Weight of rotor	988	kg
Weight of bearings + miscellaneous	925	kg

MOTOR	Items	526.11	536.11	
33	Direction of rotation (according to IEC 34.8)			526.11 Counterclockwise ; 536.11 Clockwise
34	Radial stress	(N)	0	
35	Axial stress	(N)	0	
36	Efficiency	(% of nominal power)	(25) (50) (75) (100)	92.7 93.6 93.6
37	Cos phi	(% of nominal power)	(25) (50) (75) (100)	0.65 0.76 0.80
38	Rotor inertia (m.R2)	(Kg.m2)	12,8	
39	Starting cos phi			
40	Winding insulation class	IEC 34.1	F	
41	Winding temperature insulation class	IEC 34.1	B	
42	Type of construction	IEC 34.7	IM1001	
43	Service	IEC 34.1	Continous	
44	Protection Degree	IEC 34.5	IP55	
45	Cooling mode	IEC 34.6	IC01 A51	
46		shaft side	6220 C3	
47	Bearings	no shaft side	NU 218	
48	**	maintenance operation	every..... Hours	
49	Starting mode			
50	Starting current		4.8 nominal current	
51	Rotoric voltage	(Volts)		
52	Rotoric current	(Amp)		
53	Nbr of consecutive start up	from a cold state	3	
54		from a warm state	2	
55	Nbr of start up in an hour		3	
56	Temperature sensors	windings	Nbr:6	Type PT100
57		bearings	Nbr:2	Type PT100
58	Motor weight	(Kg)	2300	
59	** Rotor weight	(Kg)	659	
60	Type of installation		Horizontal	
61	Type of coupling		Direct	(semi Elastic)
62	Terminal box position stator (according to IEC 34.8)		Left	
63	Terminal box position rotor (according to IEC 34.8)		Left	
64	Cable glands stator		For 1 cable 3 x 120 Sqmm	6/10 Kv
65				
66	Accessories (optional)		Key	Yes
67			Heater	Yes
68			base with anchor,bolts, and liner.	No
69			Vibration sensors	No
70			Speed sensors	No
71				
72				
73	NOTE:	Torque curve hereafter enclosed IEC 34.8: facing the motor shaft end The direction of rotation for these motors is reversible		
74				
75				
76				
77				

MOTOR		Item : 357.03			
33	Direction of rotation (according to IEC 34.8)	Clockwise			
34	Radial stress (N)	31000			
35	Axial stress (N)	0			
36	Efficiency (% of nominal power)	(25) (50) (75) (100)	93.1	94.5	94.8
37	Cos phi (% of nominal power)	(25) (50) (75) (100)	0.72	0.81	0.85
38	Rotor inertia (m.R2) (Kg.m2)	42,7			
39 **	Starting cos phi				
40	Winding insulation class I.E.C 34.1	F			
41	Winding temperature insulation class I.E.C 34.1	B			
42	Type of construction I.E.C 34.7	IM1001			
43	Service I.E.C 34.1	Continous			
44	Protection Degree I.E.C 34.5	IP55			
45	Cooling mode I.E.C 34.6	IC 01 A61			
46	Bearings shaft side	NU 1026 + 6026C3			
47	Bearings no shaft side	NU 1022			
48 **	maintenance operation	every:..... Hours			
49	Starting mode	Resistor			
50	Starting current	Following starting equipment			
	Rotoric voltage (Volts)	580			
52	Rotoric current (Amp)	530			
53	Nbr of consecutive start up	from a cold state	3		
54		from a warm state	2		
55	Nbr of start up in an hour		3		
56	Temperature sensors	windings	Nbr:6	Type	PT100
57		bearings	Nbr:2	Type	PT100
58	Motor weight (Kg)	5200			
59 **	Rotor weight (Kg)	1511			
60	Type of installation	Horizontal			
61	Type of coupling	Pulley and belt			
62	Terminal box position stator (according to IEC 34.8)	Right			
63	Terminal box position rotor (according to IEC 34.8)	Right			
64	Cable glands stator	for 1 cable 3 x 120 Sqmm 6/10 Kv			
65 *	Cable glands rotor	See note			
66	Accessories (optional)	Key Heater base with anchor,bolts, and liner. Vibration sensors Speed sensors			
67					
68					
69					
70					
71					
72	NOTES: Torque curve hereafter enclose				
73	Low voltage cables are designed and supplied by KHASH CEMENT				
74	IEC 34.8: facing the motor shaft end				
75					
76					
77					

۵- نصب استاندارد موتورهای الکتریکی AC

Mounting arrangements

	Code/Codell						Product code pos. 12
Foot-mounted motor.	IM B3 IM1001	IM V5 IM1011	IM V6 IM1031	IM B6 IM1051	IM B7 IM1061	IM B8 IM1071	A = foot-mounted, term.box top R = foot-mounted, term.box RHS L = foot-mounted, term.box LHS
							
Flange-mounted motor, large flange	IM B5 IM3001	IM V1 IM3011	IM V3 IM3031	*) IM3051	*) IM3061	*) IM3071	B = flange mounted, large flange
							
Flange-mounted motor, small flange	IM B14 IM3601	IM V19 IM3611	*) IM3631	*) IM3651	*) IM3661	*) IM3671	C = flange mounted, small flange
							
Foot-and-flange-mounted motor with feet, large flange	IM B35 IM2001	IM V15 IM2011	IM V36 IM2031	*) IM2051	*) IM2061	*) IM2071	H = foot/flange-mounted, term.box top S = foot/flange-mounted, term.box RHS T = foot/flange-mounted, term.box LHS
							
Foot-and-flange-mounted motor with feet, small flange	IM B34 IM2101	IM2111	IM2131	IM2151	IM2161	IM2171	J = foot/flange-mounted, small flange
							
Foot-mounted motor, shaft with free extensions	IM1002	IM1012	IM1032	IM1052	IM1062	IM1072	
							

*) Not stated in IEC 34-7.

عایلیم کد - IEC	شکل	شرح	عایلیم کد - IEC	شکل	شرح
ماشین برای وضعیت عمودی					
B5 IM 3001		با دو یاتاقان سهی و طوق (فلانچ) نصب	V4 IM 3211		مانند V3، اما سر آزاد محور در سمت پایین
B6 IM 1051		با دو یاتاقان سهی و یک سر آزاد محور، برای نصب روی دیوار	V5 IM 1011		با دو یاتاقان نمونه، پایه برای نصب روی دیوار، سر آزاد محور در سمت پایین
B7 IM 1061		مانند B6، اما سر آزاد محور در سمت چپ	V10 IM 4011		با دو یاتاقان سهی، طوق نصب و سر آزاد محور در سمت پایین
B8 IM 1071		مانند B6، اما برای نصب از سقف	V18 IM 3611		مانند V7، اما سطح نصب بر روی طرف پیشانی (جلو)
ماشین بدون یاتاقان و با یاتاقان مجزا					
B10 IM 4001		با دو یاتاقان سهی و طوق (فلانچ) نصب	A2 IM 5510		بدون محور، بدنه دارای پایه
B14 IM 3601		با دو یاتاقان سهی و سطح نصب بر روی سمت پیشانی (جلو)	C2 IM 6010		با دو یاتاقان سهی و یک یاتاقان مجزا
ماشین برای وضعیت عمودی					
V1 IM 3011		با دو یاتاقان نمونه و طوق نصب، سر آزاد محور در سمت پایین	D1 IM 7005		با یک یاتاقان مجزا و محور طوق دار
V2 IM 3231		مانند V1، اما سر آزاد محور در سمت بالا	D9 IM 7201		با دو یاتاقان مجزا، سر آزاد
V3 IM 3031		مانند V1، اما طوق نصب و سر آزاد محور در سمت بالا	W1 IM 8015		یاتاقان عرضی در بالا، طوق اتصال در پایین، نصب بر روی سوتون حامل، الوار جویی، حلقه چاه،

۶- روش های نصب موتورهای DC

Mountings and positions (IEC standard 34-7)

Foot mounted motors

IM 1001 (IM B3) - Horizontal shaft - Feet on floor		IM 1071 (IM B8) - Horizontal shaft - Feet on ceiling	
IM 1051 (IM B6) - Horizontal shaft - Foot wall mounted with feet on left hand side when viewed from drive end		IM 1011 (IM V5) - Vertical shaft facing down - Feet on wall	
IM 1061 (IM B7) - Horizontal shaft - Foot wall mounted with feet on right hand side when viewed from drive end		IM 1031 (IM V6) - Vertical shaft facing up - Feet on wall	

(FF) flange mounted motors

Foot and (FF) flange mounted motors

IM 3001 (IM B5) - Horizontal shaft		IM 2001 (IM B35) - Horizontal shaft - Feet on floor	
IM 3011 (IM V1) - Vertical shaft facing down		IM 2011 (IM V15) - Vertical shaft facing down - Feet on wall	
IM 3031 (IM V3) - Vertical shaft facing up		IM 2031 (IM V36) - Vertical shaft facing up - Feet on wall	

Mounting options according to the frame size

Some operating positions are not permitted for motors in the standard range.

Select the possible configurations for installation in the machine from the table below. In case of difficulty, please consult Leroy-Somer.

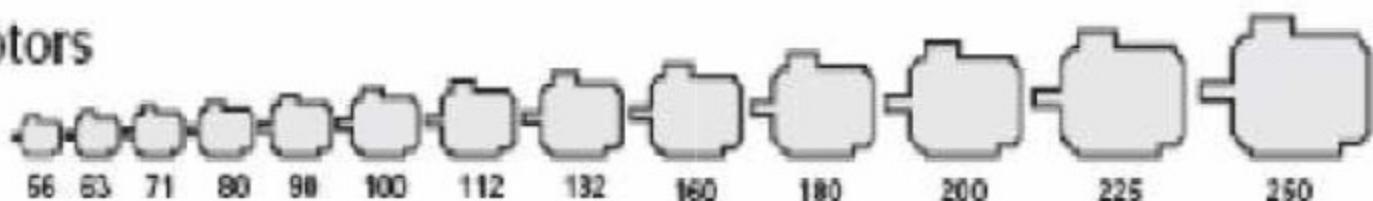
Frame size	Mounting position											
	IM 1001	IM 1051	IM 1061	IM 1071	IM 1011	IM 1031	IM 3001	IM 3011	IM 3031	IM 2001	IM 2011	IM 2031
112	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
132	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
160	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
180	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
200	●						●			●	●	●
225	●						●			●	●	●
250	●						●			●	●	●
280	●						●			●	●	●

● possible positions. Please consult Leroy-Somer about any other positions

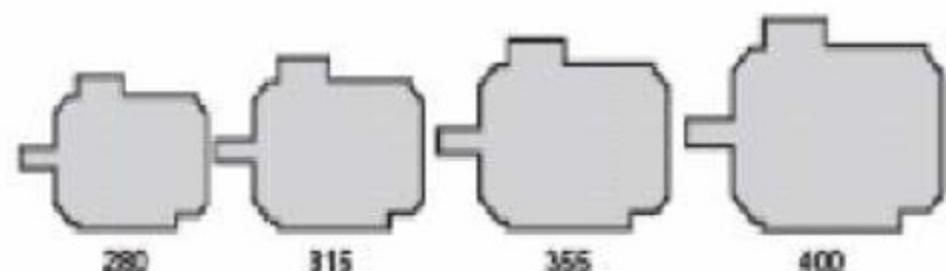
۷- سایز فریم موتورهای استاندارد

STANDARD MOTORS

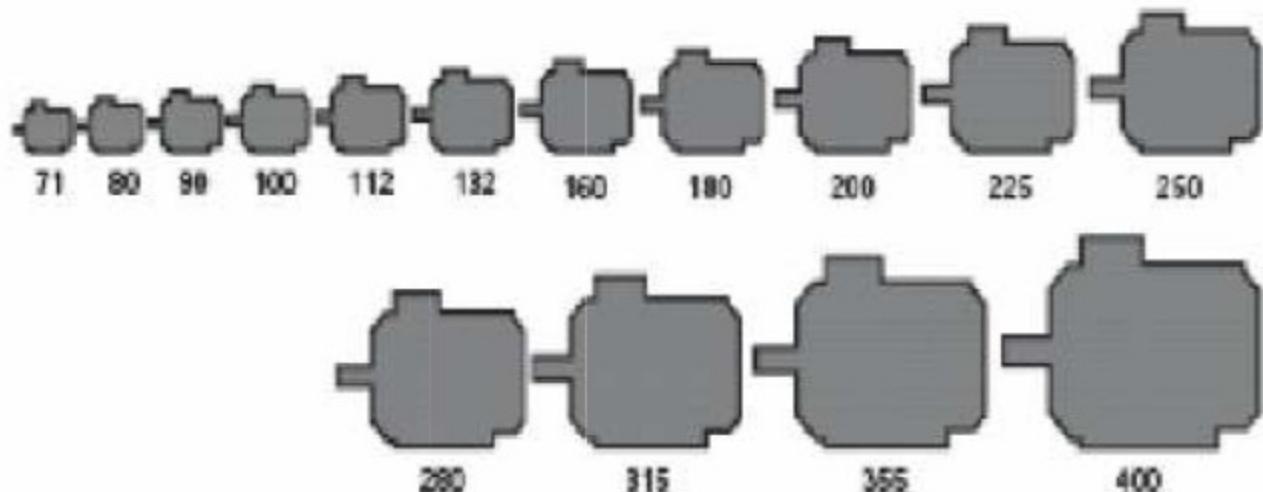
Aluminum motors

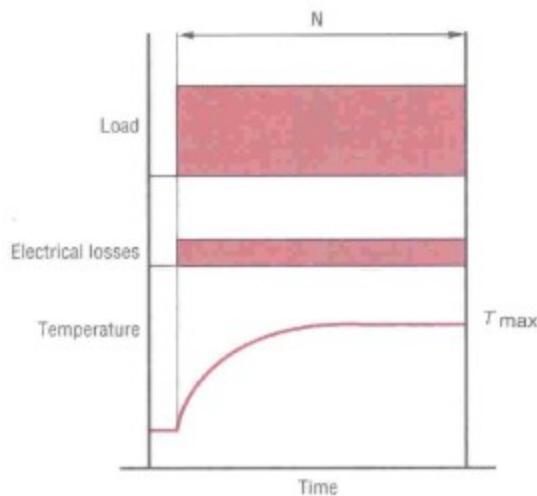
Steel motors

Cast iron motors

۸- رژیم های کاری الکتروموتورهای AC و DC

N = operation at constant load

T_{max} = maximum temperature attained

S1 رژیم کاری

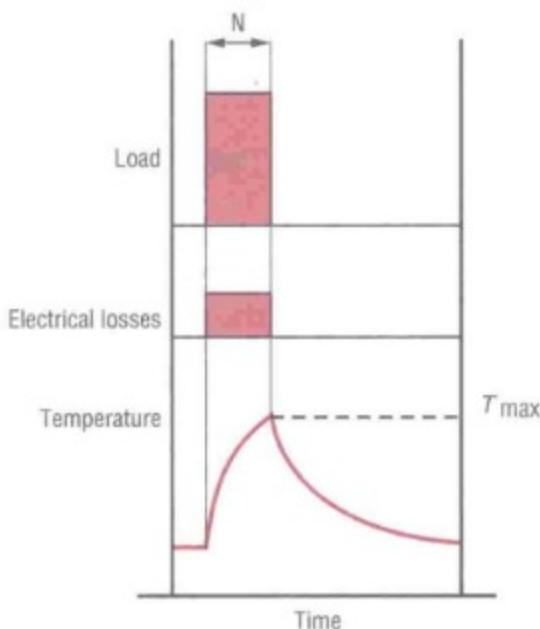
شکل ۱ نمودار بار، تلفات الکتریکی و اشباع حرارتی الکتروموتور با نوع کار S1 را نشان می دهد.

الکتروموتور تحت بار نامی به درجه حرارت پایدار و ثابت می رسد.

در رژیم S1 الکتروموتور بدون وقفه کار می کند، بدون آنکه دمای آن از دمای مجاز تجاوز کند.

توان بار، P تلفات الکتریکی و P_L دمای الکتروموتور است.

شکل ۱

N = operation at constant load

T_{max} = maximum temperature attained

S2 رژیم کاری

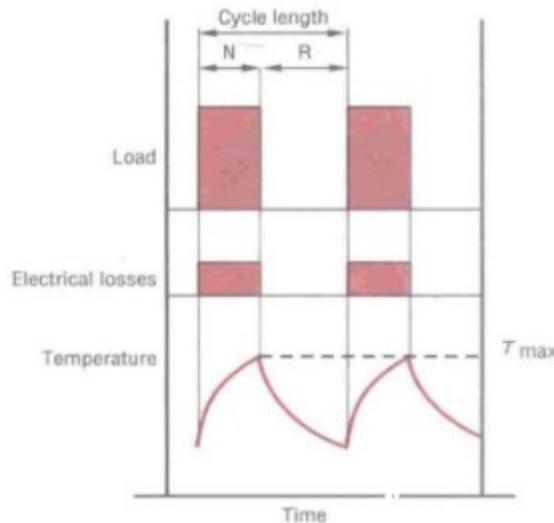
شکل ۲ نمودار بار، تلفات الکتریکی و اشباع حرارتی الکتروموتور با نوع کار S2 را نشان می دهد.

زمان کار الکتروموتور کوتاه است.

زمان های بارگذاری استاندارد: ۱۰، ۳۰، ۶۰ و ۹۰ دقیقه است.

توان بار، P تلفات الکتریکی و دمای P_L الکتروموتور است.

شکل ۲

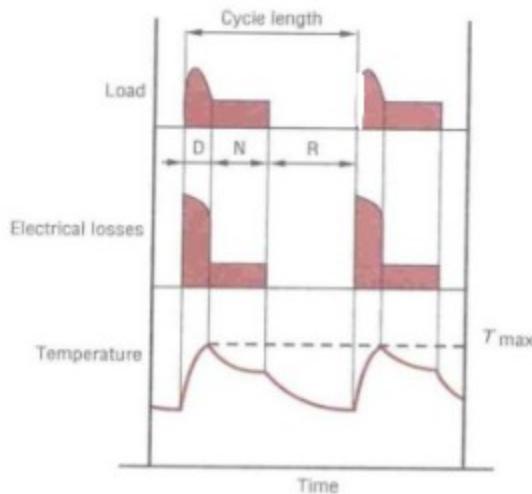

N = operation at constant load

R = rest

T_{max} = maximum temperature attained

شکل ۳

D = starting

N = operation at constant load

R = rest

T_{max} = maximum temperature attained during cycle

$$\text{Duty cycle (\%)} = \frac{D + N}{N + R + D} \cdot 100$$

شکل ۴

S3 رژیم کاری

شکل ۳ نمودار بار، تلفات الکتریکی و اشباع حرارتی الکتروموتور با نوع کار S3 را نشان می دهد.

ضریب کاری یا ED های استاندارد: ۱۵، ۲۵، ۴۰ و ۶۰٪ است.

اگر مدت زمان سیکل معلوم نباشد آن را ۱۰ دقیقه در نظر می گیرند.

$$ED = \frac{N}{N + R} \cdot 100$$

S4 رژیم کاری

شکل ۴ نمودار بار، تلفات الکتریکی و اشباع حرارتی الکتروموتور با نوع کار S4 را نشان می دهد.

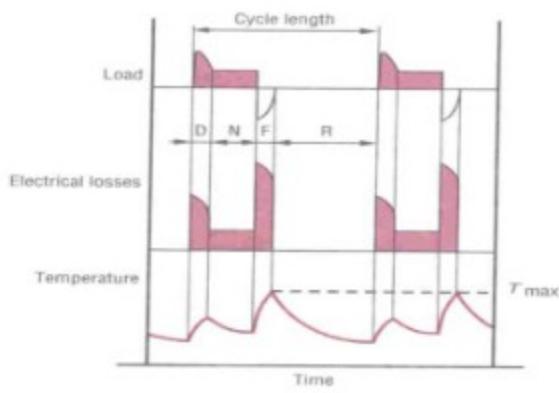
در S4 کار شبیه S3 است، در این حالت جریان راه اندازی، الکتروموتور را بیشتر گرم می کند.

D = مدت زمان راهاندازی

N = مدت زمان کارکرد بر بار ثابت

R = مدت زمان استراحت و قطع از منبع

S5 کاری رژیم

D = starting
 N = operation at constant load
 F = electrical braking
 R = rest
 T_{max} = maximum temperature attained during cycle

$$\text{Duty cycle (\%)} = \frac{D + N + F}{D + N + F + R} \times 100$$

شکل ۵

شکل ۵ نمودار بار، تلفات الکتریکی و اشباع حرارتی الکتروموتور با نوع کار S5 را نشان می دهد.

در S5 کار شبیه S4 است ، در این حالت یک نوع ترمز الکتریکی (ترمز جریان مستقیم ، ترمز جریان معکوس) در نظر گرفته شده است که الکتروموتور را بیشتر

مدت زمان راهاندازی

D =

مدت زمان کارکرد در بار ثابت

N =

مدت زمان ترمز (اتصال به منبع در جهت عکس حرکت)

F =

مدت زمان استراحت و قطع از منبع

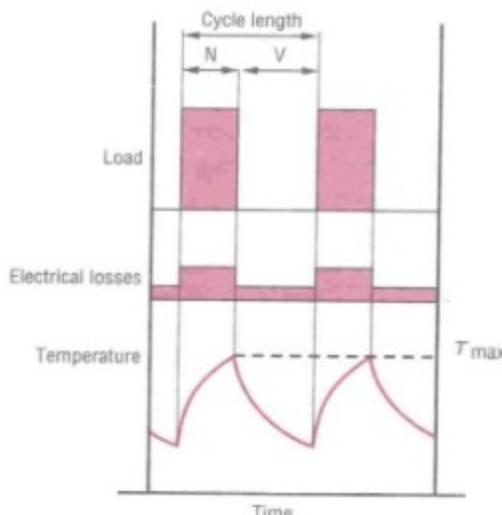
R =

مدت زمان راهاندازی

S6 کاری رژیم

شکل ۶ نمودار بار، تلفات الکتریکی و اشباع حرارتی الکتروموتور با نوع کار S6 را نشان می دهد.

در S6 کار شبیه S3 است ، در زمان وقفه یا استراحت ، الکتروموتور در حالت بدون بار قرار می گیرد و خاموش نمی شود.

N = operation at constant load

V = no-load operation

T_{max} = maximum temperature attained during cycle

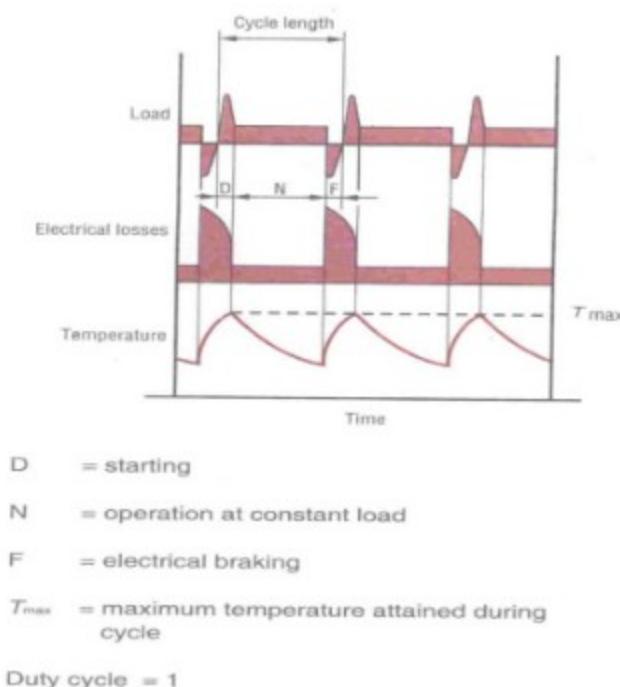
$$\text{Duty cycle (\%)} = \frac{N}{N + V} \times 100$$

شکل ۶

مدت زمان کارکرد در بار ثابت = N

مدت زمان کارکرد در بی باری = V

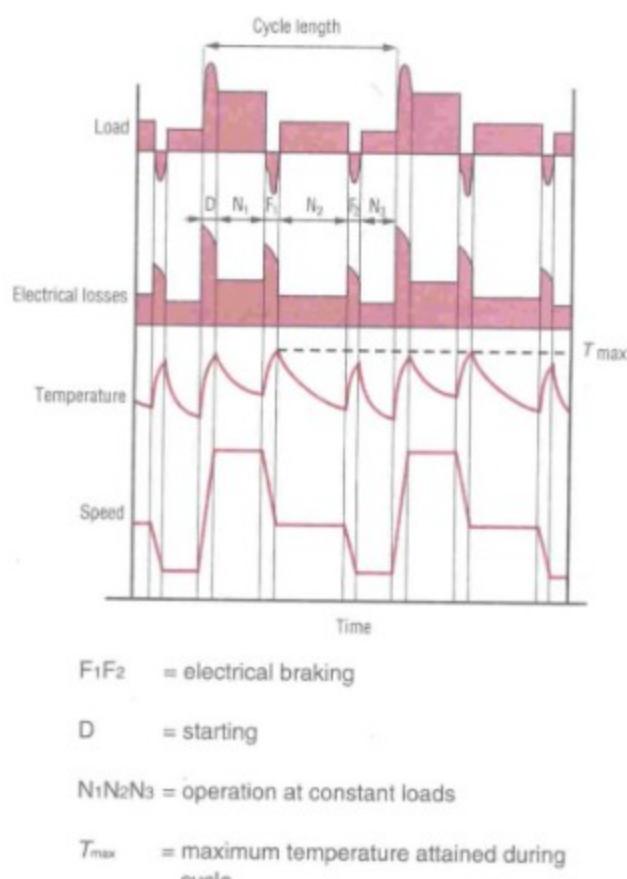
رژیم کاری S7

شکل ۷ نمودار بار، تلفات الکتریکی و اشباع حرارتی الکتروموتور با نوع کار S7 را نشان می دهد. در S7 الکتروموتور بدون وقفه کار می کند. بلحاظ راه اندازی مداوم و ترمز الکتریکی، الکتروموتور بیش از حد معمول گرم می شود.

ترمز با جریان مستقیم

شکل ۷

رژیم کاری S8

شکل ۸ نمودار بار، تلفات الکتریکی و اشباع حرارتی الکتروموتور با نوع کار S8 را نشان می دهد. در S8 کار شبیه S7 است، فقط تغییر دور به وسیله تغییر قطب ها انجام می شود.

$$\text{ضریب کاری} = \frac{D + N_1}{D + N_1 + F_1 + N_2 + F_2 + N_3} \times 100$$

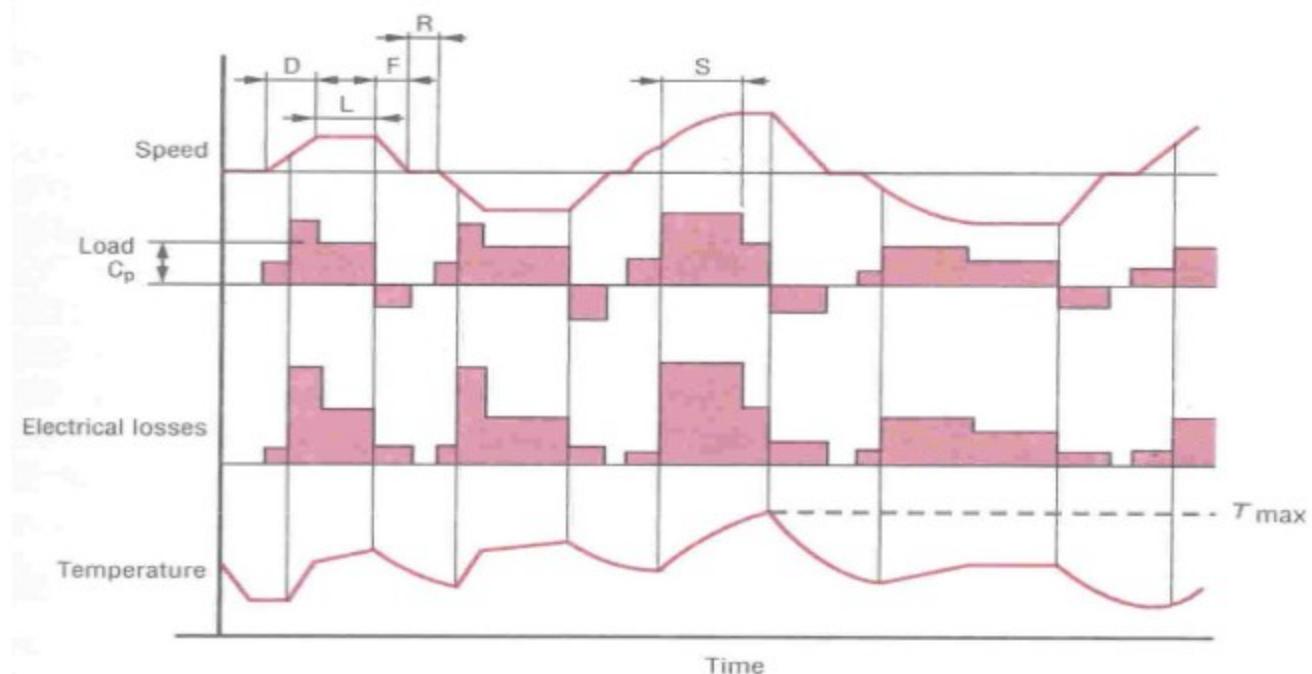
$$\frac{F_1 + N_2}{D + N_1 + F_1 + N_2 + F_2 + N_3} \times 100$$

$$\frac{F_2 + N_3}{D + N_1 + F_1 + N_2 + F_2 + N_3} \times 100$$

شکل ۸

۹- ماشین‌های الکتریکی از نوع کار غیر پریودیک (S9)

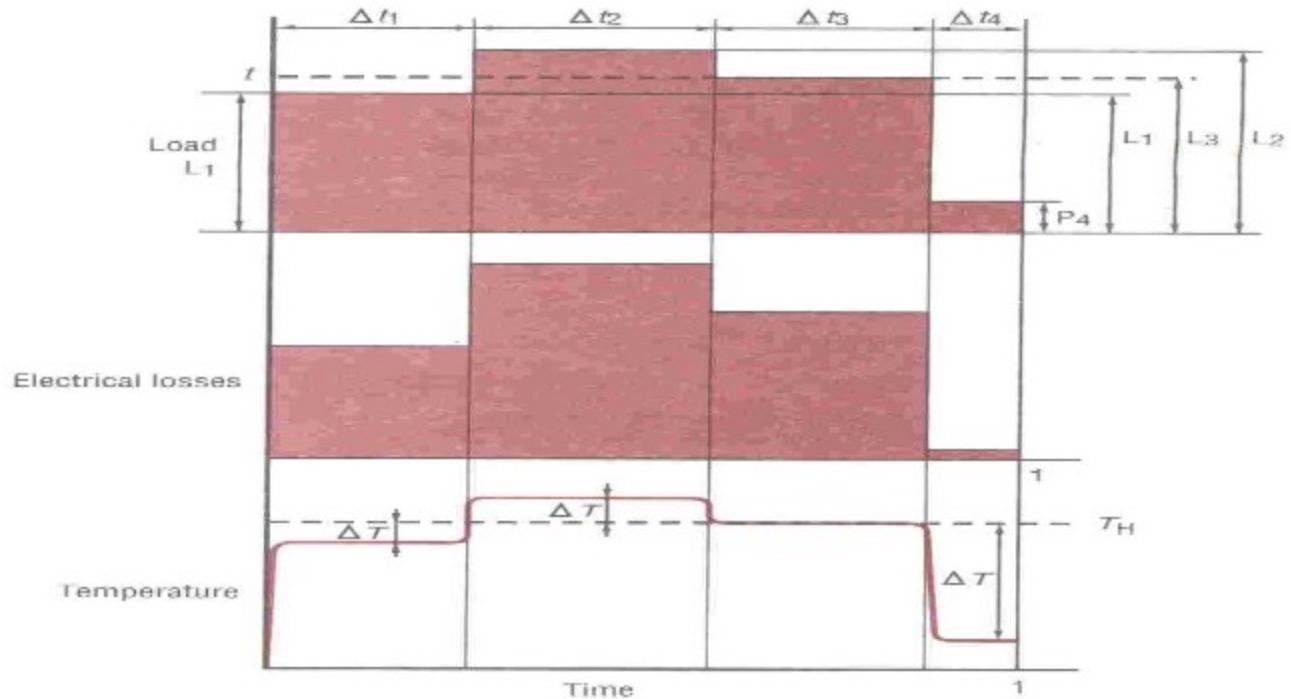
در این نوع ماشین‌های الکتریکی در مدت یک سیکل کاری تغییرات سرعت و بار بر حسب تغییرات بار واردہ از طرف سیستمی که به ماشین بار وارد می‌نماید. پریودهای مختلفی اعم از حالت قطع، استراحت R، راهاندازی D، بی باری V، بارهای مختلف N، بار بیش از حد نامی S، پریودهای مختلف ترمز و همچنین سرعت‌های مختلف وجود داشته باشد. نوع کار در پلاک نامی ماشین‌ها تنها بصورت S9 مشخص گردیده است.

D	= starting
L	= operation at variable loads
F	= electrical braking
R	= rest
S	= operation at overload
C_p	= full load
T_{max}	= maximum temperature attained

شکل ۹

S10 کاری رژیم

L_i = loads

N = power rating for duty type S1

p = $p / \frac{L}{N}$ = reduced load

t = time

T_p = total cycle time

t_i = discrete period within a cycle

Δt_i = t_i / T_p = relative duration of period within a cycle

P_u = electrical losses

H_N = temperature at power rating for duty type S1

ΔH_i = increase or decrease in temperature rise at the ith period of a cycle

شكل ۱۰

۹- آشنایی با روش های نقشه خوانی نقشه های مدارات فرمان ، قدرت ، موئاژ ، ترمینالی و مسیر جریان در برق صنعتی

کنتاکتور یکی از اجزای مهم مدار الکتریکی بشمار می رود. مشخصات هر کنتاکتور به شرح زیر

است:

مشخصات الکتریکی ، مداری و مکانیکی هر کنتاکتور را می توان به ترتیب زیر دسته بندی نمود:

۱- ونایز نامی	۲- جریان نامی	۳- انرژی مصرفی	۴- درجه حرارت کار
۵- جریان حرارتی	۶- تعیین تغه ها	۷- زمان قطع و وصل	۸- عمر مکانیکی
۹- مردم (استاندارد)			

الف - ونایز نامی

هر کنتاکتور معکن است در مشکله های خلف ونایز و فرکانس کار کند، لذا باید قطعات آن از نظر عایق عمل ونایز و فرکانس مشکله منزبور را داشته باشد.

ب - جریان نامی

حجم و شکل هر کنتاکتور مانند هر گلخانه دیگر باید متناسب باشد با جریان که آنرا قطع و وصل می کند و نیز نوع بار مهم است. به عنوان مثال کنتاکتور Rc_1 ۲۰ آمپری برای یک بار القابی (موتور) قدر فضی $1\frac{1}{2}$ توان جریان می شود را برای یک بار اهمی مثلث رومیای خمل کند (حدود ۴۰ آمپر) به همین جهت شرایط کار در Rc_1 هالست Rc_4 ، Rc_5 ، Rc_2 ، Rc_1 استاندارد می شوند.

الف - نوع Rc_1

این نوع شامل کلیه دستگاه های مصرف غیر القابی می باشد.

جریان متوالی با ضربیت توان $1\frac{1}{2}$ (۰،۹۵) $= ۰،۹۵$ آمپر

ب - نوع Rc_2

این حالت برای راه اندازی الکترو موتور بار قدر سیم پیچی (موتور رینگ) می باشد. جریان راه اندازی تقریباً دو برابر جریان نامی موتور است. این ته مقدار دقیق جریان مستقل به مقاومت مدار رقور (مقاومت سیم پیچی) به علاوه مقاومت روستای راه اندازی دارد، در حالت باز شدن، میله ها جریان نامی موتور را قطع می کنند. و این را که در دوسر آنها بوجود می آید، تابعی است از نیروی هند محرکه موتور، حالت قطع به آسانی اخبار می کند.

ب - نوع ۱

این حالت شامل راه اندازی الکتروموتورهای القاب رتور قصی می‌باشد. در حالت بسته شدت گثاکتور جریان راه اندازی ادریسی دارد یعنی تا ۲ برابر جریان نامی، الکتروموتور را محمل می‌کند و در زمان باز شدن (قطع مدار) جریان نامی که بواسطه الکتروموتور از شبکه کشیده می‌شود را قطع می‌کند. درین حالت (R_{C_1})، نقدار دفعات قطع ووصل در مقادیر می‌تواند زیاد باشد. قطع بین درین نوع آسان است.

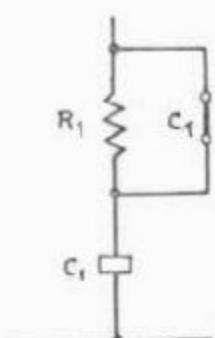
ت - نوع ۲

این حالت شامل راه اندازی، ترمز، تغییر جهت جریان و الکتروموتورهای رتور قصی می‌باشد. درین حالت نیز جریان در زمان بسته شدت گثاکتور جریان راه اندازی تا ۲ برابر جریان موتور است و رمانیکه تغییرها باز هم مشوفد (زمات قطع)، جریانی برابر با جریان راه اندازی را نخست و لیاژ شبکه باید نقطع نماید. نعداد لیاژها به نسبت عکس مردمت موقته می‌تواند زیاد شود. قطع درین نوع تنظیم مثلث است.

۳- افزایش مصرفی :

سیم پیچ بین هر گثاکتور را می‌توان برای کار با ولتاژهای مختلف طراحی نمود، از ۰ تا ۲۵ ولت جریان مستقیم تا ۱۰۰ ولت جریان متناوب. ابته اگر جریان مستقیم به سیم پیچ داره مشور، بهتر است به همین علت در بعضی از گثاکتورها با استفاده از پلکوکنده، جریان متناوب شبکه برای مصرف سیم پیچ گثاکتور بیکسو می‌کند. به عجلت بیود جریان از سیم پیچ بین، گثاکتور بصورت یک مصرف کننده مقادیر متوالی مصرف کرد و گرم می‌شود. یک گثاکتور مناسب باید دارای مصرف داخلی کم باشد. برای کم کردن مصرف گثاکتور می‌توان از یک مقاومت که بعد از عمل کردن گثاکتور با سیم پیچ بین مرسی می‌شود، استفاده کرد. به درسر این مقاومت یعنی از خود گثاکتور وصل می‌گردد.

بعد از اینکه جریان وارد سیم پیچ شد، تغییر که قبل از بسته بود، باز شد و مقاومت سرراه بین فوار آفرفت و با آن مرسی می‌شورد. مثل شکل ۱ نصال افشاری را (غاپر) می‌رهد.

شکل ۱

۴- روجه حرارتگار:

کناتاکلور نیز هاست و پلر و سایل، در روجه حرارت معین از خط باید قابل کارگرد باشد. معمولاً رجه حرارت کارگناکتور از 20° - تا 65° + ساعت گزار است.

۵- جریان حرارت:

حداکثر جریان که در این عبور آن کناتاکلور خراب می شود را جریان حرارت کناتاکتور می نامند و این جریان عیار جریان نام کناتاکتور می باشد. جریان مزبور نیز در روی کناتاکتورها نوشتہ می شود.

۶- نصفارتبه:

معانظور که شفته شد هر کناتاکتور را در وقتی تغییر (کنات) می باشد. تغیه های اصلی که معمولاً سه تغیه باز را قطع و وصل می دهد فیبت ۱ مانند هر کلید مه فاز، و تقدیق تغیه های فرعی باز و بسته که در اصطلاح به آن تغیه های فرمان یا گمکی می گویند. جمع تغیه های اصل و فرعی در کناتاکتور باید شخص باشد. در بعضی از انواع کناتاکلورها، تغیه های فرعی قابل تعیین یعنی گم وزیاد میباشند باشد و توضیح اینکه تغیه های کلی کناتاکلور، ظرفیت از تغیه های اصل بوره و فقط تحمل جریان مدل فرمان را را بد.

۷- زمان تقطیع در صل:

زمان قطع و وصل بطور کل زمان عمل هر کناتاکتور، زمان است که بس از سپری شدن آن تغیه ها باز و بسته می شوند. این زمان در کناتاکتور و رله ها طوری تنظیم می شوند که عمل قطع و وصل در زمان معینی اتفاق بیفتد. این زمان در حدود ۲۰ میلی ثانیه می باشد.

۸- عمر مکانیکی:

هر کناتاکلور بس از زمان معینی فرسوده و غیر قابل استفاده می گردد. این زمان را عمر مکانیکی کناتاکلور می نامند. زمان مزبور بر حسب تعداد رفعتات قطع و وصل کناتاکلور شخص می شود. معمولاً تعداد دفعات قطع و وصل کناتاکلورها بین ۲ تا ۴ میلیون بار تغییر می کند. منتها معتقد ولماش و جریان کناتاکلور نیز در

این امن مؤثیق هی باشد.

۹- نرم داستاندار را کنترل کنند:

کنترلورها با استاندارهای مشخصی ساخته هی شوند که استاندارهای بصورت زیر با علامتهای اختصاری آمده است.

VDE - DIN

۱- نرم های آلمانی

UTE - NF

۲- نرم های فرانسوی

B.S

۳- نرم های انگلیسی

GSA

۴- نرم های کانادایی

I.E.C

۵- نرم های اشارات کمیسیون اینternational Electrotechnical Commission

علامت اختصاری

علامت اختصاری کنترلور، مشاهت زیاری به علاشم اختصاری کلیدهای اهرمی سه فاز دارد و تفاوت آن وجود بین ویژه های کنترل (فرمان) هی باشد.

عملت اسفاره از کنترلور در منعت به جهت نوع درسترن ماشین های صنعتی و فرمان از چند مصل
فومانهای اتوماتیک کنترل از راه دور (کنترل ما هو راه از روی زمین) وغیره هی باشد که کنترل های آفته
مشد توپط کلیدهای اهرمی اعکان پذیر نیست.

مقدار هر کنترلور از دو مقدار کاملاً جدا گانه تشکیل هی شود، مقدار قدرت - مقدار فرمان
الف - مقدار قدرت؛ که مانند هر کلید سه فاز دیگر (اهرمی - چاقربی - زیانه ای - سلسیوس...) جزو
سه فاز را به مصرف کنند هی رساند. میلیم که پلاستین و گنساکتها یعنی که برای انتقال جریان در مقدار قدرت
بکار هی روید باید ختم جریان راه اندیزی را داشته باشد. سیم ها و کابلها درین مقدار باید متناسب با جریان
صرف کنند تغییر نمود.

ب - مقدار فرمان؛ این مقدار هیچ رابطه ای با مقدار قدرت ندارد. توپط این مقدار جریان به بین (سیم بین کنترلور)
هی رسد. پلاستین و گنساکتها مقدار فرمان (ویژه های گمک) برای جریانهای کم ساخته هی شوند.

Contactor utilization categories (IEC 947- 4 - 1)

Utilization categories: AC

- ✓ AC-1 Non-inductive or slightly inductive loads, resistance ovens.
- ✓ AC-2 Slip-ring motors: starting, disconnection.
- ✓ AC-3 Cage motors: starting, disconnection of running motors.
- ✓ AC-4 Cage motors: starting, reversal of direction, inching.
- ✓ AC-5a Control of discharge lamps.
- ✓ AC-5b Control of incandescent lamps.
- ✓ AC-6a Control of transformers.
- ✓ AC-6b Control of capacitor banks.
- ✓ AC-8a Control of sealed compressor motors for refrigeration with manual reset of overload trip.
- ✓ AC-8b Control of sealed compressor motors for refrigeration with automatic reset of overload trip.

Note: AC-8 (a&b): American influence

Contactor utilization categories (IEC 947- 4 - 1)

Utilization categories: DC

- ✓ DC-1: Non-inductive or slightly inductive loads, resistance ovens
- ✓ DC-3: Shunt motors: starting, current reversal, inching. Dynamic motor disconnection
- ✓ DC-5: Series motors: starting, current reversal, inching. Dynamic motor disconnection
- ✓ DC-6: Control of incandescent lamps

علام اختصاری اجزا و تجهیزات در مدارات فرمان الکتریکی

(a) کنتاکت باز

(b) کنتاکت بسته

(c) کنتاکت باز با تأخیر در قطع

(d) کنتاکت بسته با تأخیر در رصل

(e) استین فشاری رصل

(f) شستی قطع اضطراری (G) شستی نشانی قطع

(H) کنتاکت بسته تایمرب

(I) کنتاکت باز تایمرب

(J) لیمیت سوئیچ قطع گشته

(K) کنتاکت بسته (سوئیچ مقال

(L) کنتاکت باز (سوئیچ نشانور)

(M) نشانور

(a) بولن کنتاکت

(b) رله با تأخیر در قطع

(c) رله با تأخیر در رصل

(d) رله حرارتی

(e) لامپ خبر

(G) بوق

(H) رله با تأخیر در قطع و رصل

(I) زیر انور

(a) محرک دستی

(b) محرک فشاری

(c) محرک کشی (گشیدن)

(d) محرک جهت تغییر

(e) مقاومت متغیر

(f) مقاومت قابل تنظیم

(g) بتانسیل فر

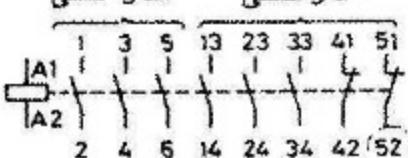
(h) کلید آستان

(i) کلید آستان

علامت کنتاکتورها، کلیدها، شستیها

علامت مشخصه عناصر سوئیچینگ

عنصر سوئیچینگ برای مدار کمکی مدار اصلی	رقم ترتیبی عناصر سوئیچینگ کمکی را شماره گذاری می کند، رقم کاری وظیفه و کار آن را بیان می کند.
	جزء رقم کاری (52) رقم ترتیبی

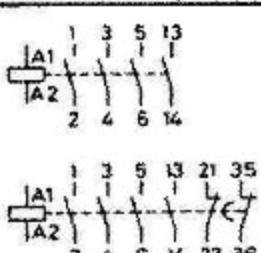
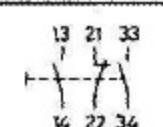
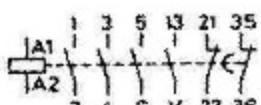
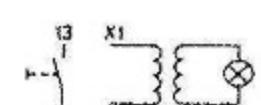
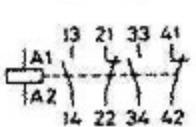
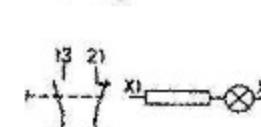
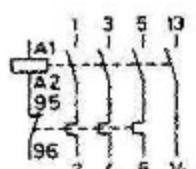
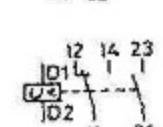
اتصالات اتصال با رقم ترتیبی اتصال با رقم کاری	1-2 ... عناصر سوئیچینگ (اکثراً وصل گشته) برای مدار جریان اصلی 3-14 ... عناصر سوئیچینگ کمکی پشت سر هم به ترتیب 9-95 ... عناصر سوئیچینگ کمکی برای دستگاه ایمنی بار اضافی 1- قطع گشته - عنصر سوئیچینگ کمکی 4- وصل گشته - عنصر سوئیچینگ کمکی 5- قطع گشته - عنصر سوئیچینگ کمکی با عملکرد ویژه 6- وصل گشته - عنصر سوئیچینگ کمکی با عملکرد ویژه
--	--

امپادافسها (مقاآمتهای ظاهری بار) دستگاههای مدار و لیتاز پایین

اتصالات	نوع	اتصالات	نوع
A1 A2	سیم بیچ کنتاکتور	E1 E2	اهنربای قفل گشته
B1 B2	سیم بیچ دوم یک سیم بیچ کنتاکتور	U1 U2	موتور
C1 C2	آزاد گشته جریان کار	X1 X2	خبردهنده نوری
D1 D2	آزاد گشته ولتاژ پائین		

1 آغاز را نشان می دهد، 2 پایان را 1 و 2 می توانند معادل باشند

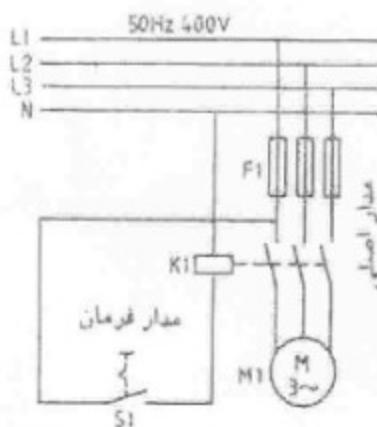
اعداد کد کنتاکتورها، شستیها و آزاد گشته ها

عدد کد	معنی	علامت سوئیچینگ	عدد کد	معنی	علامت سوئیچینگ
10	کنتاکتور موتور با 3 عنصر سوئیچینگ اصلی و 1 عنصر سوئیچینگ کمکی (وصل گشته)		21	شستی سا 2 وصل گشته و 1 قطع گشته	
12	کنتاکتور موتور با 3 عنصر سوئیچینگ اصلی و 3 عنصر سوئیچینگ (1 وصل گشته با ناتیر)		10	شستی سا 1 وصل گشته و 1 خبردهنده لامپی با لامپ ترانسفورماتور	
22	کنتاکتور کمکی با 2 وصل گشته و 2 قطع گشته		11	شستی لامپ دار 1 وصل گشته و 1 قطع گشته	
10	کنتاکتور موتور با رله ایمنی موتور و 1 وصل گشته اصلی		21	آزاد گشته ولتاژ پایین سا 1 تبديل گشته و 1 وصل گشته	

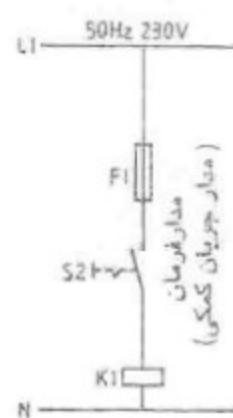
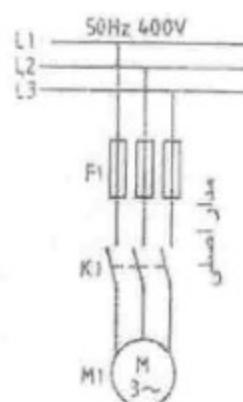
مدارات فرمان الکتریکی

مداراتی که با استفاده از کنتاکتور طراحی و مورد استفاده قرار می‌گیرند، شامل مدارهای فرمان و اصلی است.

نقشه مدار جریان با نمایش مرکب

نقشه مدار جریان در حالت باز

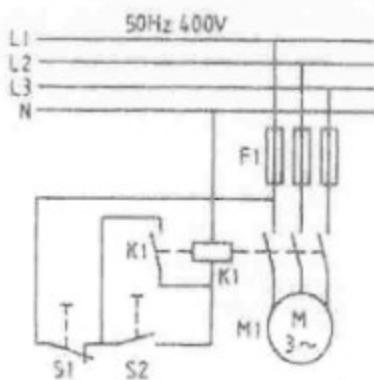

نحوه کار: با فعال شدن S_1 مدار فرمان بسته می‌شود. به این علت کنتاکتور K_1 فعال و موتور M_1 به کار می‌افتد. هنگام باز شدن S_1 ، K_1 قطع شده و موتور متوقف می‌شود.

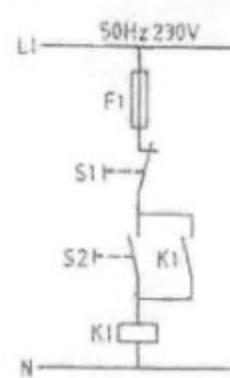
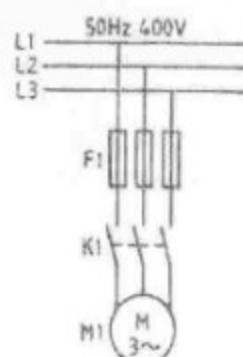
$$\text{توابع اتصال: برای } M_1 : y_{M_1} = k_1 ; \text{ برای } K_1 : y_{K_1} = S_1$$

مدار کنتاکتور با کنتاکت خودنگهدار (کنترل از طریق کلید)

نقشه مدار جریان با نمایش مرکب

نقشه مدار جریان در حالت باز

نحوه کار: فعال شدن (S_2)، K_1 را فعال می‌کند. پس این ترتیب M_1 وصل می‌شود. به علاوه کنتاکت خودنگهدار K_1 ، حتی وقتی که دوباره S_2 قطع شود، K_1 را فعال نگه می‌دارد. هنگام قطع شدن (S_1)، K_1 غیرفعال و M_1 قطع می‌شود.

$$\text{توابع اتصال: برای } M_1 : y_{M_1} = k_1 ; \text{ برای } K_1 : y_{K_1} = (S_2 \wedge \bar{S}_1) \vee (k_1 \wedge \bar{S}_1) = \bar{S}_1 \wedge (S_2 \vee k_1)$$

$$; \quad \text{برای } K_1 : y_{K_1} = S_2$$

جبر سوتیچینگ برای توضیح مدارهای کنتاکتور (کنتاکتورهای تغییر جهت)

در همه مدارهای این صفحه سیم ایمنی PE را باید وصل کرد.

به کمک معادلات جبری اتصال می توان مدار کنتاکتور یا مدار رله را نمایش یا توضیح داد. این معادله را تابع سوتیچینگ نامند. در سمت چپ تابع سوتیچینگ متغیرهای خروجی مانند $\bar{s}$ و در سمت راست متغیرهای ورودی منطقی مانند s و k قرار دارند. تابع سوتیچینگ جریان سیگنال را در یک مدار توصیف می نماید. به مفاهیم زیر توجه کنید:

۱. y_{K1} (یا X_{K1}) . سیگنال خروجی مدار، که بیانگر فعال شدن $K1$ است.

۲. $\bar{s}_1$ و s_1 سیگنالهایی که هنگام فعال شدن بسته کننده $S1$ و $K1$ به وجود می آیند.

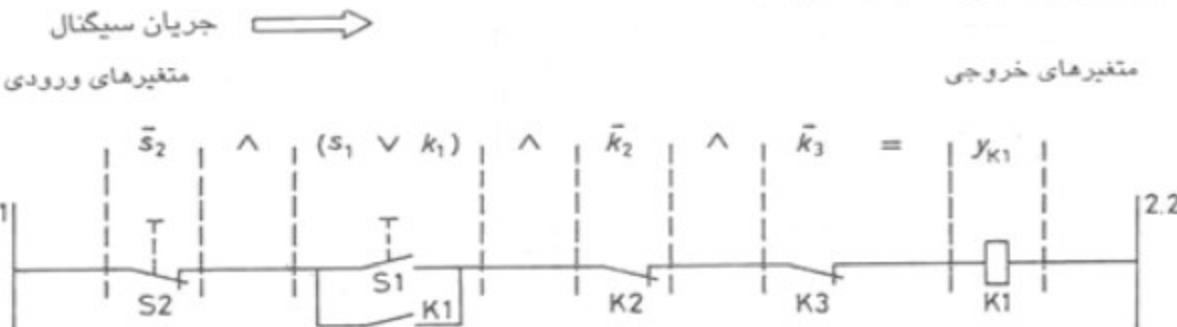
۳. $\bar{s}_2$ و $\bar{k}_2$ (بخوانید: s_2 نه) سیگنالهایی که در حالت فعال نشدن باز کننده $S2$ و $K2$ ایجاد می شوند.

۴. $\wedge$ (پخوانید: و) نمادی برای مدار سری (AND منطقی)

۵. $\vee$ (پخوانید: یا) نمادی برای مدار موازی (OR منطقی)

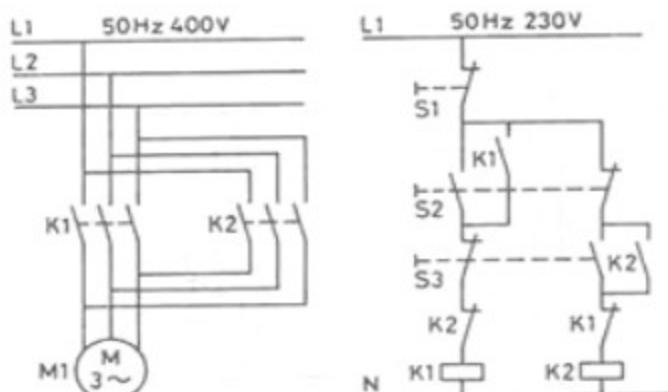
برای توصیف مدار تابع سوتیچینگ قوانین و قواعد جبر سوتیچینگ وجود دارد. مخصوصاً عبارت OR در پراتز قرار می گیرد. وقتی که عبارت AND قبیل یا بعد از آن قرار گیرد.

مثال ۱ : در مدار کنتاکتور قفل شده، بوبین کنتاکتور $K1$ از طریق باز کننده $S2$ و $K2$ قابل قفل است. تابع سوتیچینگ y_{K1} برای بوبین کنتاکتور $K1$ به چه صورت است؟

$$\text{حل: } y_{K1} = \bar{s}_2 \wedge (s_1 \vee k_1) \wedge \bar{k}_2 \wedge \bar{k}_3$$

مثال 2 : یک کنتاکتور تغییر جهت از کنتاکتور $K1$ برای راست گرد و $K2$ برای چپ گرد تشکیل می شود. تابع سوتیچینگ (a) مدار جریان اصلی، (b) مدار جریان فرمان چیست؟

کلید قطع	S1
کلید دوتایی روشن - راست گرد	S2
کلید دوتایی روشن - چپ گرد	S3
کنتاکتور راست گرد	K1
کنتاکتور چپ گرد	K2

مدار کنتاکتور تغییر جهت برای تغییر مستقیم و با قفل دوبل توسط کلیدهای چند تایی. برای تغییر مدار از طریق خاموش (AUS) به تابع سوتیچینگ ر.گ.

$$y_{K1} = \bar{s}_1 \wedge (s_2 \vee k_1) \wedge \bar{s}_3 \wedge \bar{k}_2 \\ y_{K2} = \bar{s}_1 \wedge (s_3 \vee k_2) \wedge \bar{s}_2 \wedge \bar{k}_1$$

(b) در حالت تغییر:

حل: (a) راست گرد $y_{M1} = k_1$

$$y_{K1} = \bar{s}_1 \wedge (s_2 \vee k_1) \wedge \bar{k}_2 \\ y_{K2} = \bar{s}_1 \wedge (s_3 \vee k_2) \wedge k_1$$

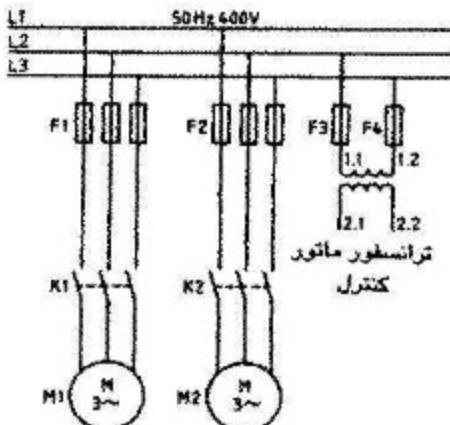
در حالت تغییر از طریق خاموش (AUS):

چپ گرد، چپ گرد $y_{M2} = k_2$

قفل و آزاد شدن کنتاکتور

در همه مدارهای این صفحه سیم ایمنی PE را باید وصل کرد.

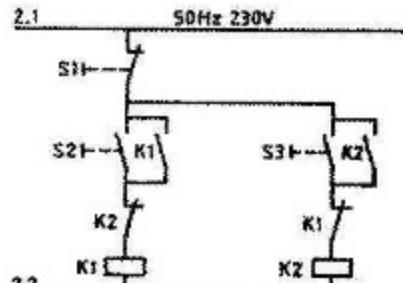
مدار اصلی (مدار قدرت) برای همه مدارهای این صفحه

تابع سوئیچینگ: $y_{M1} = k_1 \wedge (s_2 V k_1) \wedge \bar{k}_2$
 برای مدارهای کنتاکتور با بیش از یک مصرف کننده ترانسفورماتور کنترل جهت تولید ولتاژ کنترل استفاده می‌شود. ولتاژ خروجی اکثر 230V است. اتصال سیم پیچ خروجی از طریق سیم PEN اتصال زمین می‌شود. هنگام عیب یابی، اتصال با PEN جدا می‌شود، به طوریکه در مقابل زمین هیچگونه ولتاژی وجود نداشته باشد.

قفل متناظر با کنتاکت فقط وقتی کار می‌کند که M2 وصل نباشد.

۱. هیچ کنتاکتوری اولویت ندارد.

مدار فقط برای مورد ۱

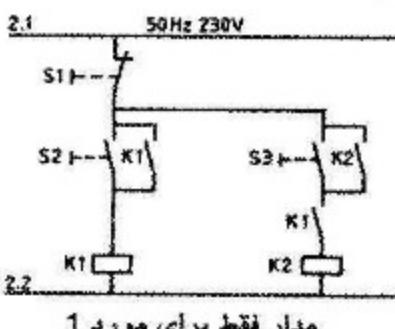
تابع سوئیچینگ: $y_{K1} = \bar{s}_1 \wedge (s_2 V k_1) \wedge \bar{k}_2$

۲. کنتاکتور K1 اولویت دارد (K2 را قطع می‌کند)

تابع سوئیچینگ: $y_{K1} = \bar{s}_1 \wedge (s_2 V k_1) \wedge \bar{k}_2$

۳. همچنین قابل قطع با کلیدهای چند تابی

آزاد شدن کنتاکتور
 فقط وقتی کار می‌کند که M1 هم وصل باشد.
 ۱. کنتاکتور K1، K2 را آزاد می‌کند. K1 می‌تواند به شهابی کار کند.

مدار فقط برای مورد ۱

تابع سوئیچینگ: $y_{K1} = \bar{s}_1 \wedge (s_2 V k_1)$

$y_{K2} = \bar{s}_1 \wedge (s_3 V k_2) \wedge k_1$

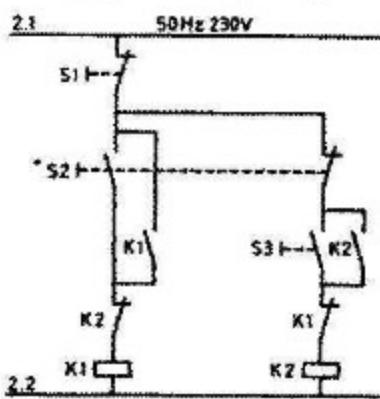
۲. وصل کردن K1، K2 را هم وصل می‌کند.

تابع سوئیچینگ: $y_{K1} = \bar{s}_1 = (s_2 V k_1)$

$y_{K2} = \bar{s}_1 \wedge (s_3 V k_2) \wedge k_1$

قفل شدن با کنتاکت کلید

۱. کنتاکتور K1 اولویت دارد، K2 قطع می‌شود.

مدار فقط برای مورد ۱

تابع سوئیچینگ: $y_{K1} = \bar{s}_1 \wedge (s_2 V k_1) \wedge \bar{k}_2$

$y_{K2} = \bar{s}_1 \wedge \bar{s}_2 = (s_3 V k_2) \wedge \bar{k}_1$

۲. هر کنتاکتور، دیگری را قطع می‌کند

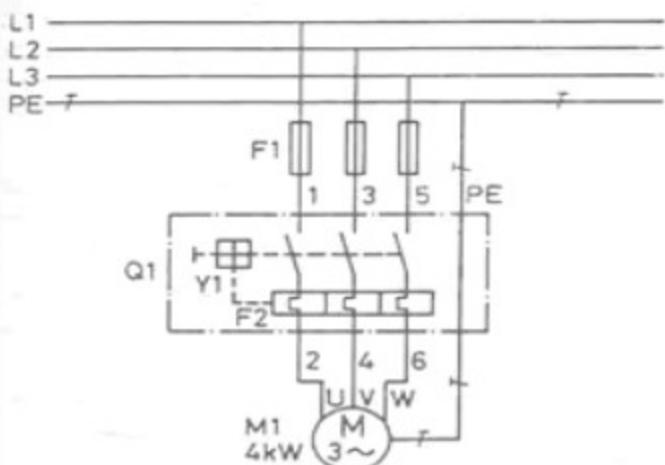
$y_{K1} = \bar{s}_1 \wedge (s_2 V k_1) \wedge \bar{k}_2$

$y_{K2} = \bar{s}_1 \wedge \bar{s}_2 \wedge (s_3 V k_2) \wedge k_1$

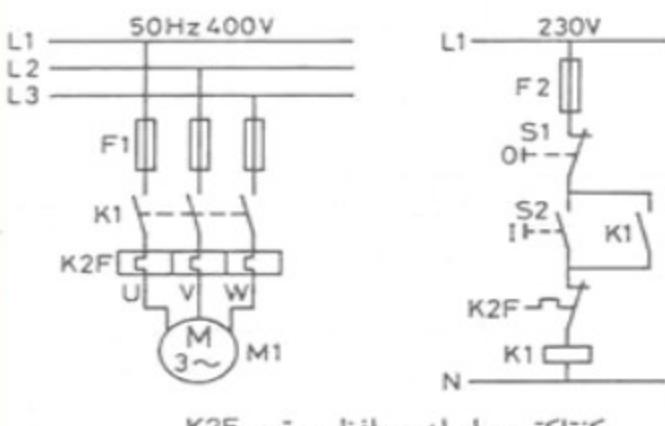
مشخص کردن کنتاکتها در نقشه های برق دارای کنتاکتور

توضیع	خلاصه نقشه سیم کشی یا مشخص کردن کنتاکتها																																
مشخص کردن کنتاکتها از طریق نقشه سیم کشی کنتاکتور	<p>در بیشتر نقشه های برق، نساد کلیدزنی کامل کنتاکتور به کلر برده شده در زیر سیم پیچ کنتاکتور درجه می شود (شکل). در نساد کلیدزنی مشخصات اتصال کنتاکتها کنتاکتور در حالت معمول و اضافه بر آن شماره ستونهای سمت راست نقشه سیم کشی (مسیر جریان) ذکر می شود. عدد ۱ قبل از کنتاکت کنتاکتور بدین معنی است که این کنتاکت در مسیر جریان ستون ۱ نقشه سیم کشی قرار دارد. کنتاکتها یک که در یک نقشه دیگر سیم کشی وجود دارند، شماره نقشه را قبل از مسیر جریان می گیرند. مفهوم ۳.۴ این است که کنتاکت در مسیر جریان ۴ از نقشه سیم کشی ۳ قرار دارد. این نوع ذکر کنتاکت استاندارد است.</p>																																
مدار کنتاکتور تغییر جهت گردش در هر لحظه	<table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>K1 1 5 15 18 5</td> <td>K2 2 4 6 2 4 6</td> <td>K1 13 14 21 13 14</td> <td>K2 21 22 13 14 21 22</td> </tr> <tr> <td>K1 2 4 6 1 5 18 5</td> <td>K2 4 6 2 1 5 18 5</td> <td>K1 14 21 13 13 21 14</td> <td>K2 22 21 13 14 21 22</td> </tr> <tr> <td>K1 1 5 15 18 5</td> <td>K2 2 4 6 2 4 6</td> <td>K1 13 14 21 13 14</td> <td>K2 21 22 13 14 21 22</td> </tr> <tr> <td>36 33 36</td> <td>35 33 36</td> <td>36 33 36</td> <td>35 33 36</td> </tr> </table>	1	2	3	4	K1 1 5 15 18 5	K2 2 4 6 2 4 6	K1 13 14 21 13 14	K2 21 22 13 14 21 22	K1 2 4 6 1 5 18 5	K2 4 6 2 1 5 18 5	K1 14 21 13 13 21 14	K2 22 21 13 14 21 22	K1 1 5 15 18 5	K2 2 4 6 2 4 6	K1 13 14 21 13 14	K2 21 22 13 14 21 22	36 33 36	35 33 36	36 33 36	35 33 36												
1	2	3	4																														
K1 1 5 15 18 5	K2 2 4 6 2 4 6	K1 13 14 21 13 14	K2 21 22 13 14 21 22																														
K1 2 4 6 1 5 18 5	K2 4 6 2 1 5 18 5	K1 14 21 13 13 21 14	K2 22 21 13 14 21 22																														
K1 1 5 15 18 5	K2 2 4 6 2 4 6	K1 13 14 21 13 14	K2 21 22 13 14 21 22																														
36 33 36	35 33 36	36 33 36	35 33 36																														
مشخص کردن کنتاکتها از طریق جدول کنتاکتها	<p>درج جدول کنتاکتها در زیر سیم پیچ هر کنتاکتور استاندارد نیست، ولی در عمل استفاده می شود (شکل). مسیر جریان بدون استفاده از خطوط بخصوصی در بالای سیم پیچ کنتاکتور با ۱، ۲، ۳، ...، ۳۴... از شماره گذاری می شود. در مدار اصلی قبل از شماره مسیر جریان، تعداد کنتاکتها اصلی ذکر می شود. معنی ۳۴ این است که در مسیر جریان ۴ تعداد ۳ کنتاکت اصلی قرار دارند. در مدار کمکی این اطلاعات اضافی حذف می شود (شکل).</p> <p>به کمک جدول کنتاکتها می توان تعداد کنتاکتها اصلی (H)، وصل کننده (S) و قطع کننده (O) را شمارش کرد. در مدار شکل مقابل توسط K3، سه کنتاکت اصلی در مسیر جریان ۳ یا ۳۳ و دو وصل کننده در مسیر جریان ۷ و ۹ و مصل می شوند. تعداد کنتاکتها استفاده نشده با نشانه هایی مشخص می شوند.</p> <p>راهنمایی: در انتساب سیم با توجه به DIN 40 900 نقطه اتصال را می توان حذف کرد.</p> <table border="1"> <tr> <td>1</td> <td>2</td> <td>3</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>K1 1 5 15 18 5</td> </tr> <tr> <td>M1 960/min</td> <td>M1 2880/min</td> <td>T1 50 Hz 230V</td> <td></td> </tr> <tr> <td>21 56</td> <td>7</td> <td>8</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>S1 H - 21</td> <td>S2 H - 21</td> <td>K3 13 14 K5T 14</td> <td>K3 13 14 K5T 14</td> </tr> <tr> <td>K3 13 14 K5T 14</td> <td>K3 13 14 K5T 14</td> <td>K4 13 14</td> <td>K4 13 14</td> </tr> <tr> <td>H 5 0</td> <td>H 5 0</td> <td>H 5 0</td> <td>H 5 0</td> </tr> <tr> <td>33 7 33 9</td> <td>36 8 34 34</td> <td>8 8 7</td> <td>8 8 7</td> </tr> </table> <p>مدار راه انداز خودکار برای موتور مستگاه هم زن با راه اندازی در سرعت پایین.</p>	1	2	3	4	K1 1 5 15 18 5	K1 1 5 15 18 5	K1 1 5 15 18 5	K1 1 5 15 18 5	M1 960/min	M1 2880/min	T1 50 Hz 230V		21 56	7	8	9	S1 H - 21	S2 H - 21	K3 13 14 K5T 14	K4 13 14	K4 13 14	H 5 0	H 5 0	H 5 0	H 5 0	33 7 33 9	36 8 34 34	8 8 7	8 8 7			
1	2	3	4																														
K1 1 5 15 18 5	K1 1 5 15 18 5	K1 1 5 15 18 5	K1 1 5 15 18 5																														
M1 960/min	M1 2880/min	T1 50 Hz 230V																															
21 56	7	8	9																														
S1 H - 21	S2 H - 21	K3 13 14 K5T 14	K3 13 14 K5T 14																														
K3 13 14 K5T 14	K3 13 14 K5T 14	K4 13 14	K4 13 14																														
H 5 0	H 5 0	H 5 0	H 5 0																														
33 7 33 9	36 8 34 34	8 8 7	8 8 7																														

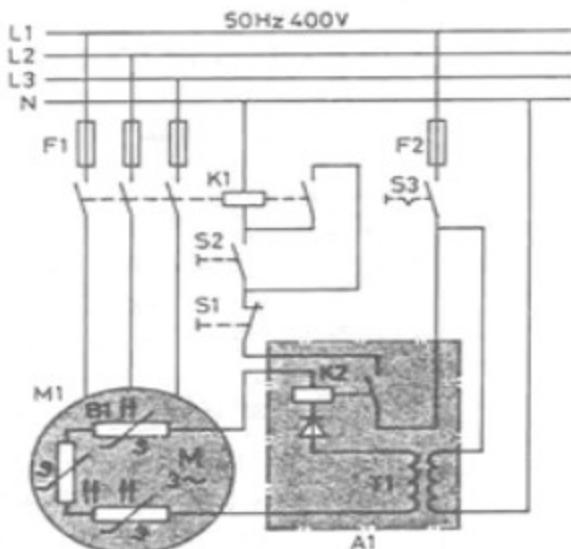
انواع محافظهای موتور

کلید محافظ موتور با قطع کننده حرارتی F2

کنترکتور با رله محافظ موتور

محافظ کامل موتور با حسگر حرارتی B1

موتورها قابلیت بار دارند و داغ می‌شوند، به طوریکه عایق بندی آنها صدمه می‌بیند. فیوز سیمی که قبل از آنها وصل شده، حفاظت از این بار اضافی را انجام نمی‌دهد. چون برای جریان راه اندازی بالاتری درنظر گرفته شده است.

همراه کلید محافظ موتور کلید حرارتی قابل تنظیم F2 (کلید بی‌متال) به طور سری به سیم پیج موتور محافظت شونده وصل می‌شود. با عبور جریان زیاد از سیم پیج، نوار بی‌متال موجود در F2 به قدری خم می‌شود که کلید ضربهای Y1 را وصل می‌نماید. بدین وسیله مدار قطع می‌شود. تقریباً همه کلیدهای محافظ موتور دارای یک قطع کننده سریع الکترو مغناطیسی اضافی نیز هستند.

اشکال: جریان عبوری کنترل می‌شود نه دمای موتور.

در کنترکتور دارای رله محافظ موتور نوار بی‌متال یک رله حرارتی قابل تنظیم K2F به طور سری به سیم پیج موتور محافظت شونده وصل می‌شود. رله حرارتی در زمان اضافه بار موتور آنقدر جریان زیادی دریافت می‌کند تا قطع کننده K2F مدار کنترل را قطع کند. در این صورت K1 موتور را قطع می‌کند. برخی از رله‌ها بعد از خنک شدن به طور خودکار و برخی به طور دستی به جای اولیه بر می‌گردند (مانع وصل مجدد). وضعیت برخی رله‌های محافظ موتور قابل تعویض است (خودکار- دستی). در حالت اتصال قفل شونده باید مانع وصل مجدد موجود باشد در غیر این صورت حالت قطع و وصل مکرر پیش می‌آید.

اشکال: مانند کلید محافظ موتور.

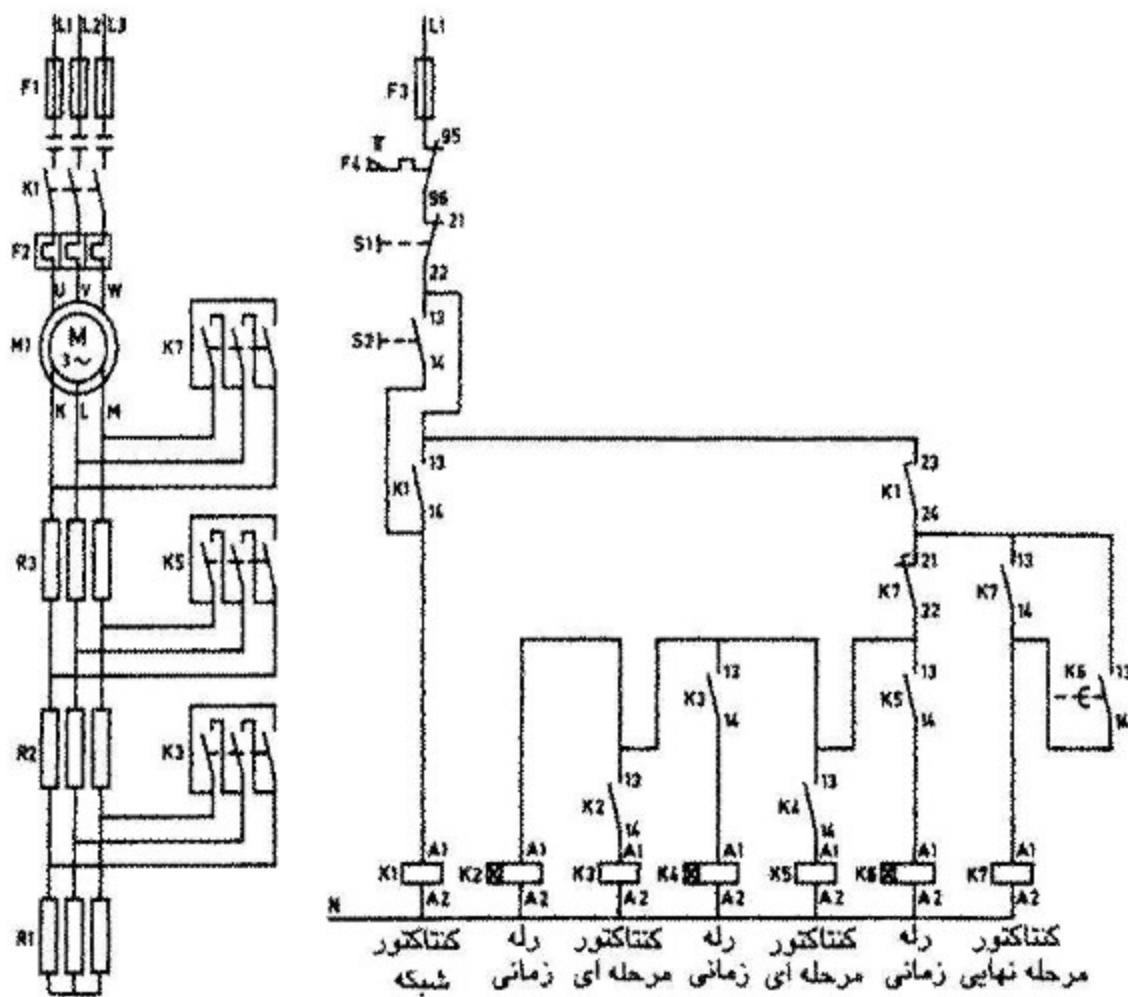
در محافظ کامل موتور با مقاومت PTC از طریق فعال کردن S3، دستگاه قطع کننده A1 فعال می‌شود. بدین وسیله رله K2 بسته شده و مدار کنترل K1 را آماده می‌کند. مقاومتها PTC به عنوان حسگر حرارتی B1، به طور سری به سیم پیج تحریک K2 وصل می‌شوند. این مقاومتها مستقیماً به سیم پیج موتور متصل‌اند. وقتی مقاومتها مستقیماً به سیم پیج موتور متصل‌اند، مقاومت B1 بشدت افزایش می‌یابد. در نتیجه آن ولتاژ سیم پیج K2، کاهش می‌یابد و مدار کنترل K1 قطع و موتور متوقف می‌شود.

مزیت: حرارت موتور به طور مستقیم کنترل می‌شود.
اشکال: قیمت زیاد.

مدارهای استارت اتوماتیک

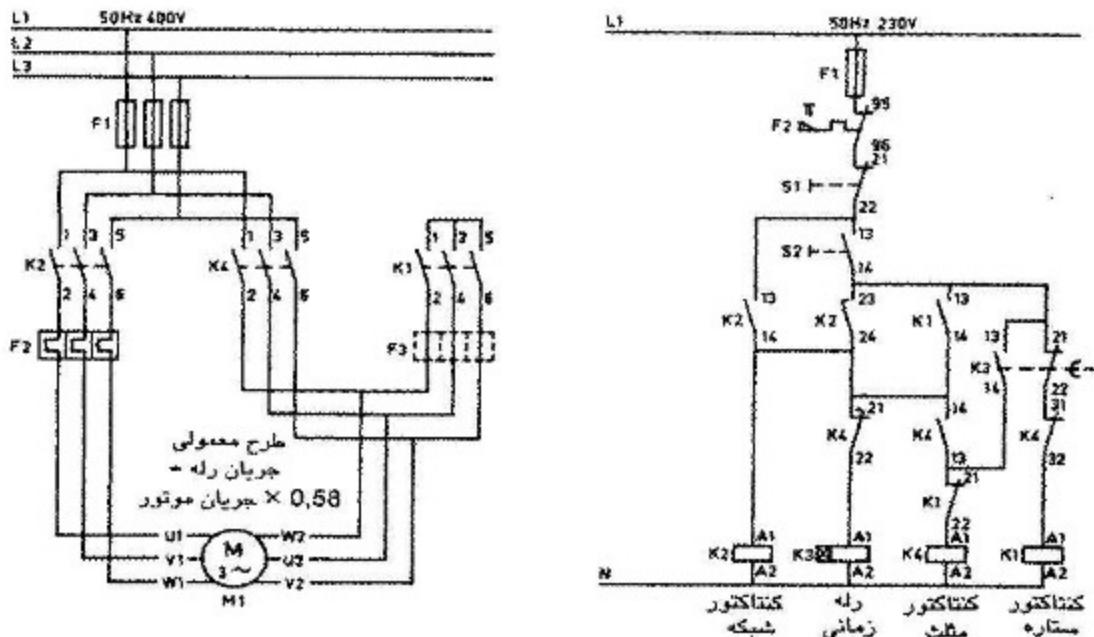
در همه مدارهای این صفحه سیم ایمنی PE را باید وصل کرد.

استارت سرخود روتوور با حلقة لغزان سه فاز

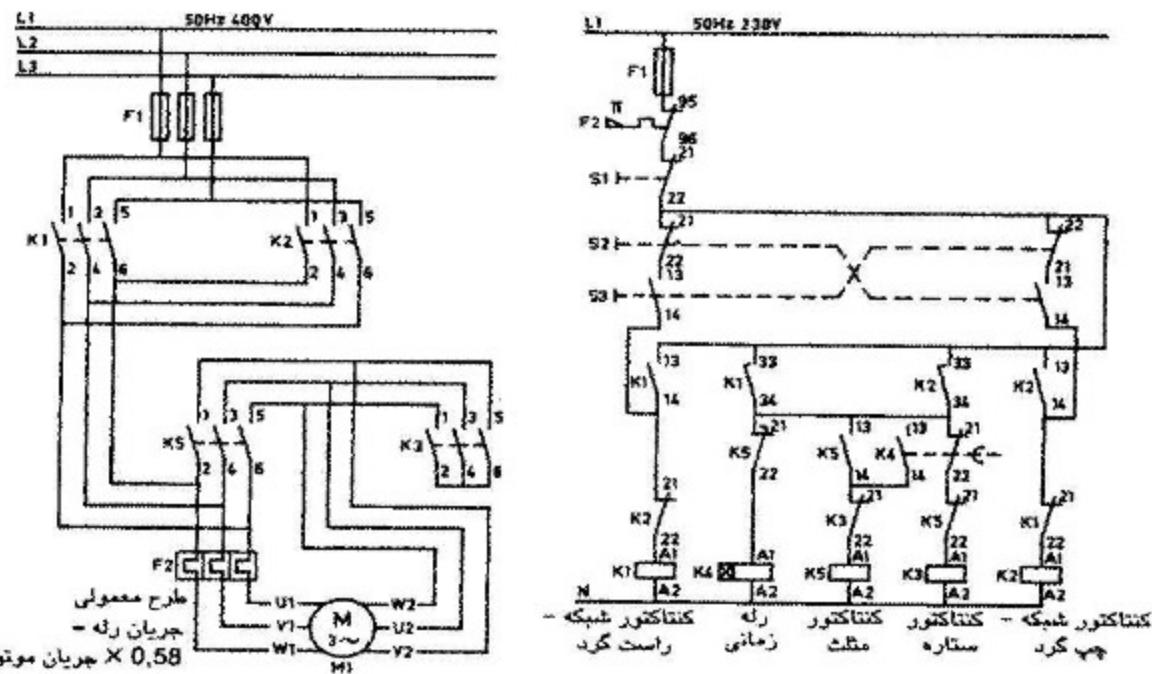

مدار کنتاکتور ستاره - مثبت

در همه مدارهای این صفحه سیم ایندی **PE** را باید وصل کرد.

مدار کنتاکتور ستاره - مثبت با رله محافظ موتور . برای آستارت طولانی مدت F3، رله اضافی در نقطه ستاره سیم پیچ موتور، روی جریان قطعی تنظیم می شود، بطوری که وقتی که آستارت طولانی مدت، از مدت زمان استارت معمولی تجاوز می کند رله عمل می کند .

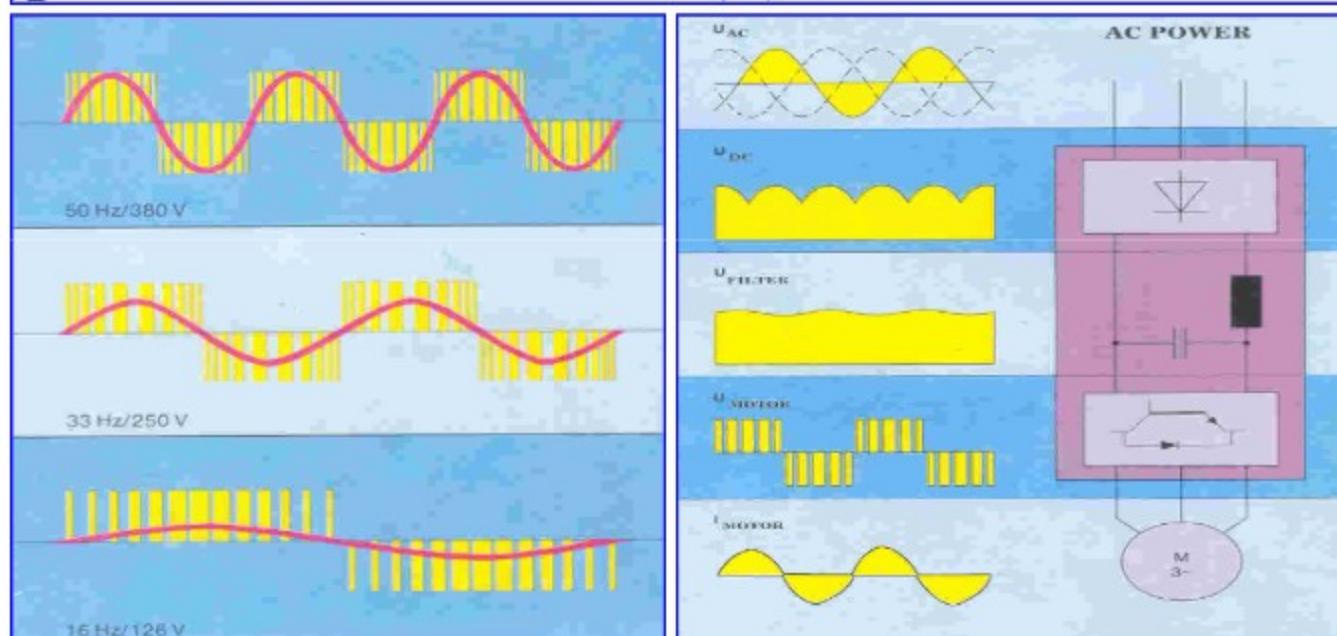

مدار کنتاکتور ستاره - مثبت برگردان، تعویض از طریق قطع

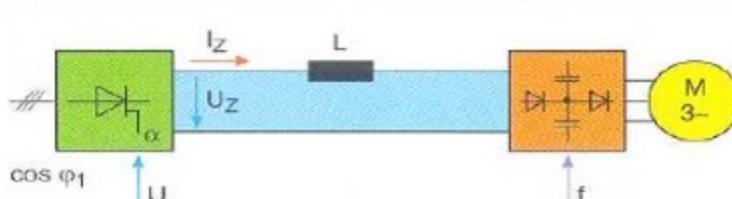
۱۰- راه اندازی نرم و کنترل دور در موتورهای AC به روش V/F

برای راه اندازی نرم و کنترل دور موتورهای AC لازم است که فرکانس و ولتاژ به یک نسبت کاهش یابد تا جریان راه اندازی کاهش یافته و موتور با گشتاور مورد نیاز بار، راه اندازی شود. برای راه اندازی به روش نرم و کنترل دور آنها تکنیک های مختلفی وجود دارد.

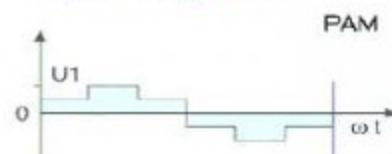
Input	DC-Bus	Output	Mechanical
 $P = \sqrt{3} \times U_{rms} \times I_{rms}$ <ul style="list-style-type: none"> Voltage is constant Current proportional to the power $\cos \phi$ almost 1 Only active output power and losses are demanding power consumption in input 	 $P = U_{dc} \times I_{dc}$ <ul style="list-style-type: none"> Voltage is constant Current is proportional to the output power 	 $P = \sqrt{3} \times U_{rms} \times I_{rms} \times \cos \phi$ <ul style="list-style-type: none"> Voltage is proportional to the frequency Current depends on load and acceleration (and U/I) In no load only exciting current (magnetization) $\cos \phi$ depends on load 	 $P = \omega \times T$ <ul style="list-style-type: none"> Load specifies the torque Process makes the speed requirement
			$92 \dots 82\%$

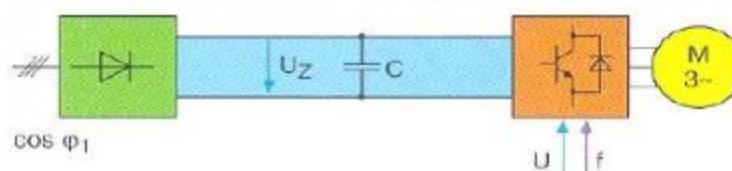
Current Source Converter – PAM (Pulse Amplitude Modulation)

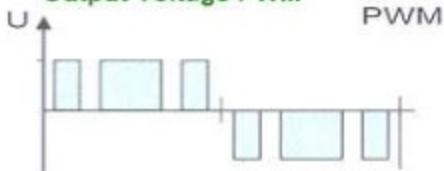
Output Voltage PAM

Voltage Source Converter – PWM (Pulse Width Modulation)

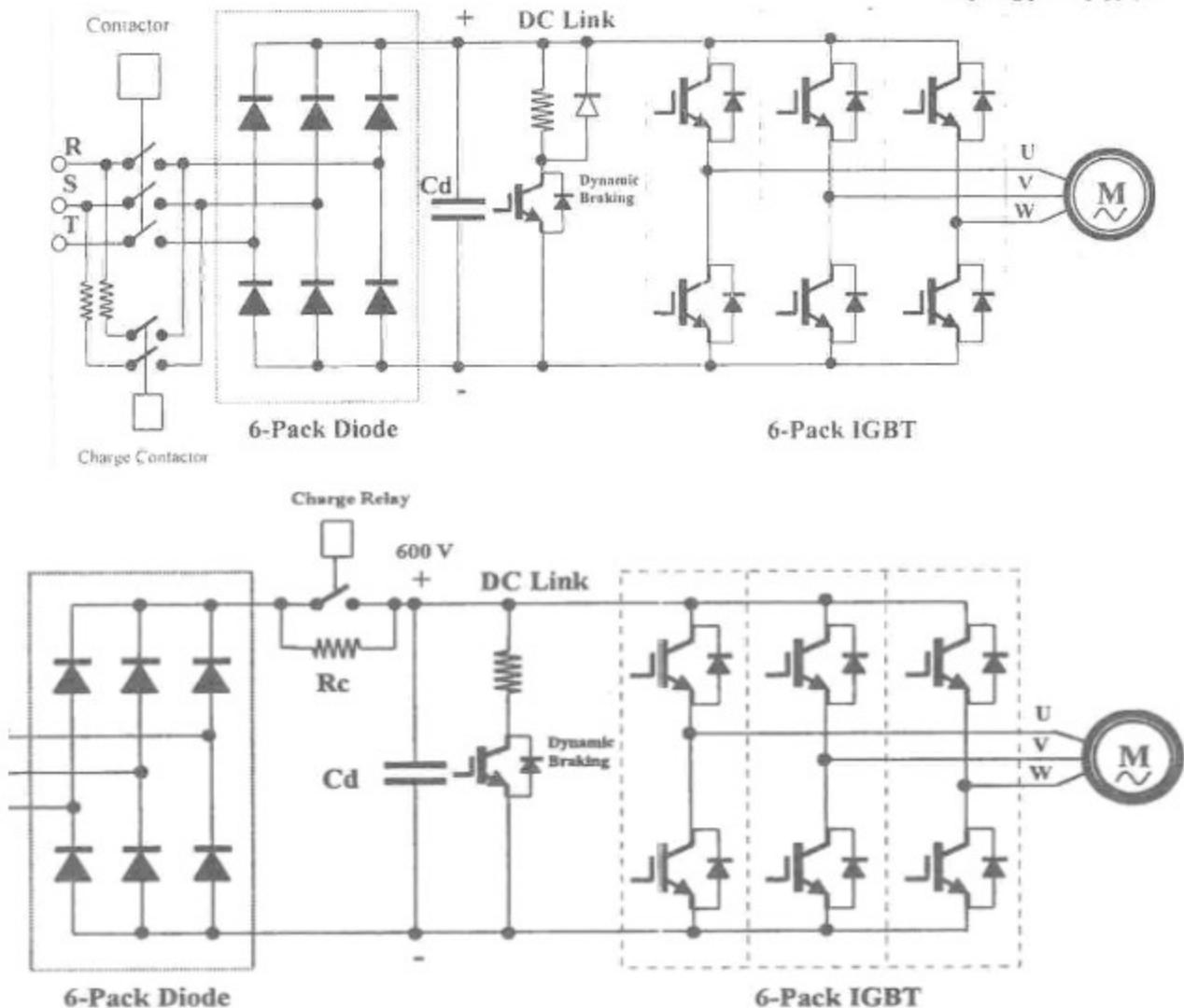

Output Voltage PWM

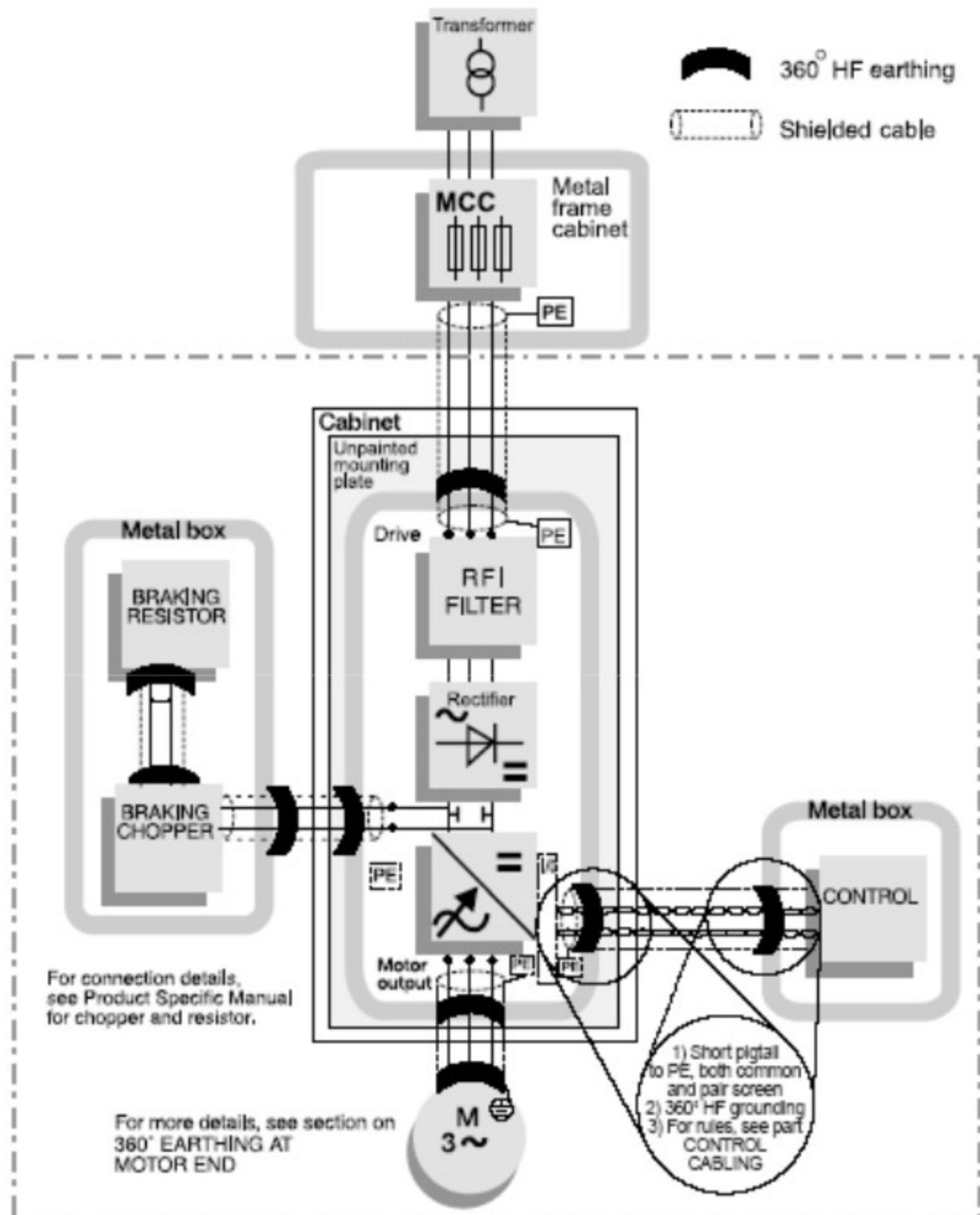
شرح یک دستگاه راه انداز نرم و کنترل دور موتورهای AC

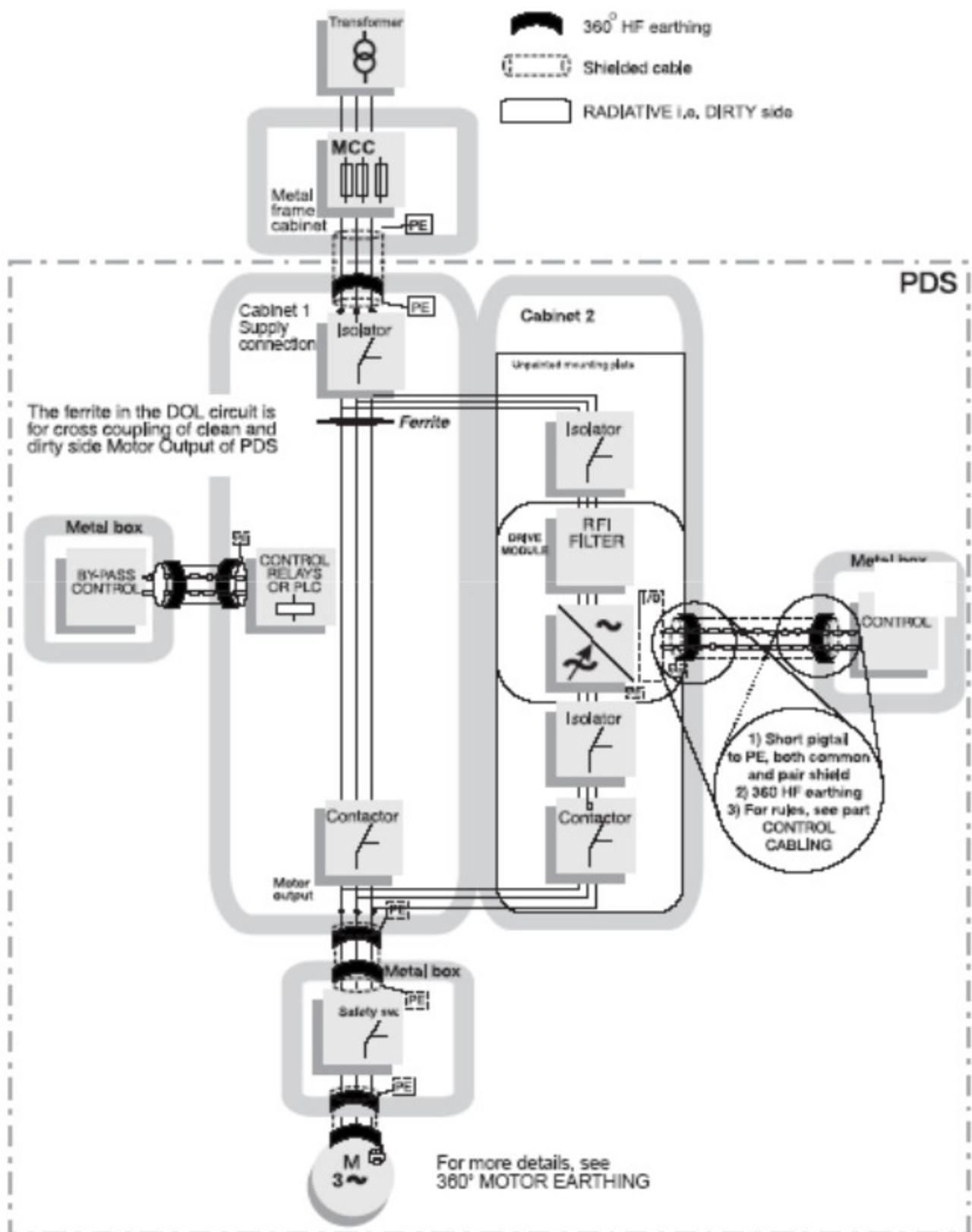
واحد قدرت سیستم شامل یک یکسوساز سه فاز (که از ۶ عدد دیود قدرت تشکیل شده است)، تعدادی خازن لینک DC برای صاف کردن ولتاژ یکسو شده توسط دیودها، یک سیستم شارژ خازنهای Link DC، یک ترانزیستور IGBT برای قرار دادن المتن حرارتی در مدار در زمان ترمز کردن دستگاه، و یک اینورتر که شامل ۶ عدد ترانزیستور IGBT است، می باشد. با سوئیچینگ ترانزیستورهای قدرت IGBT توسط سیگنالهای ارسالی از واحد کنترل، برق سه فاز با ولتاژ و فرکانس متغیر در خروجی اینورتر تولید می شود، که با اعمال آن به موتور می توان سرعت موتور را کنترل نمود.

سیستم شارژ خازنهای لینک DC :

چون در زمان روشن شدن دستگاه، خازنهای بزرگ لینک DC دشارژ می باشند، بنابراین اگر مستقیماً در مدار قرار گیرند، جریان زیادی کشیده و سیستم آسیب خواهد دید. به این دلیل ابتدا توسط یک مقاومت، این خازنهای شارژ می شوند و وقتی ولتاژ لینک به مقدار مورد نظر رسید، با فرمان برد میکرو و از طریق یک کنتاکتور، مقاومت از مدار خارج می شود. اگر سیستم شارژ خازنهای درست عمل نکند، دستگاه خطای LUF (Fault) داده و متوقف می شود.

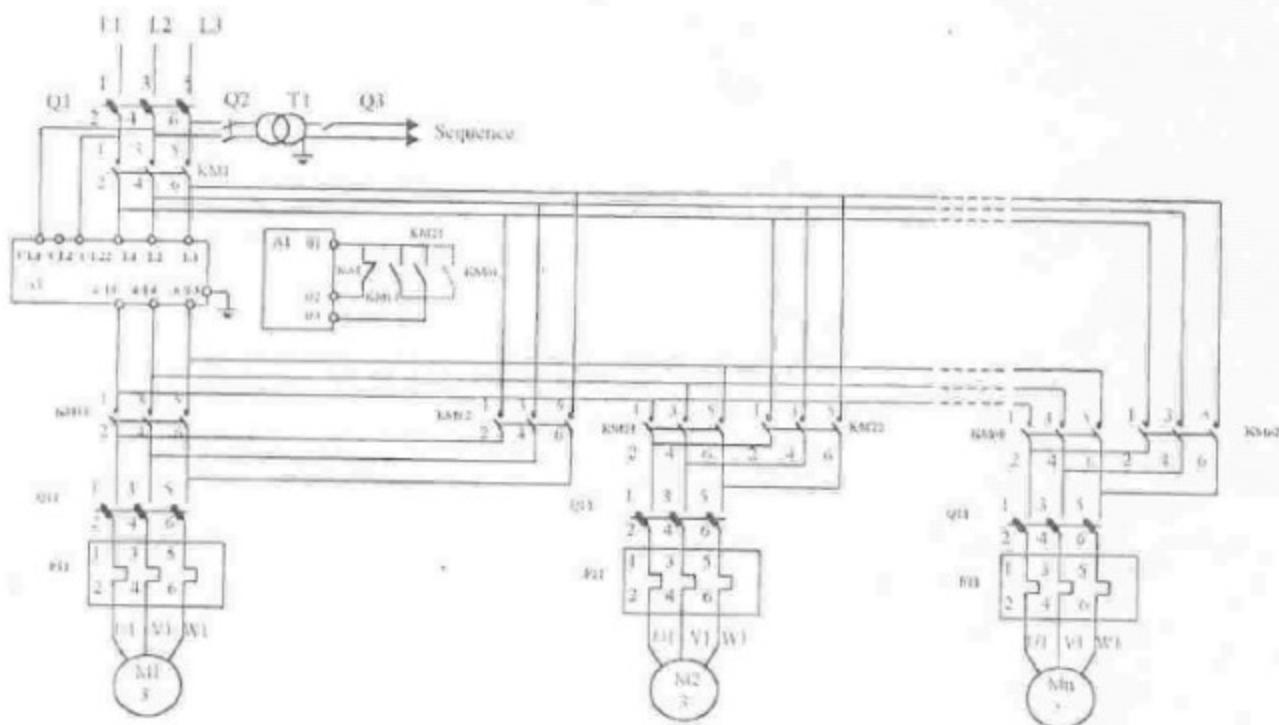
میزان تهدید: 380/415 V - 50/60 Hz سد فار

و رآهانداری جندین موتور توسط یک رآهاندار

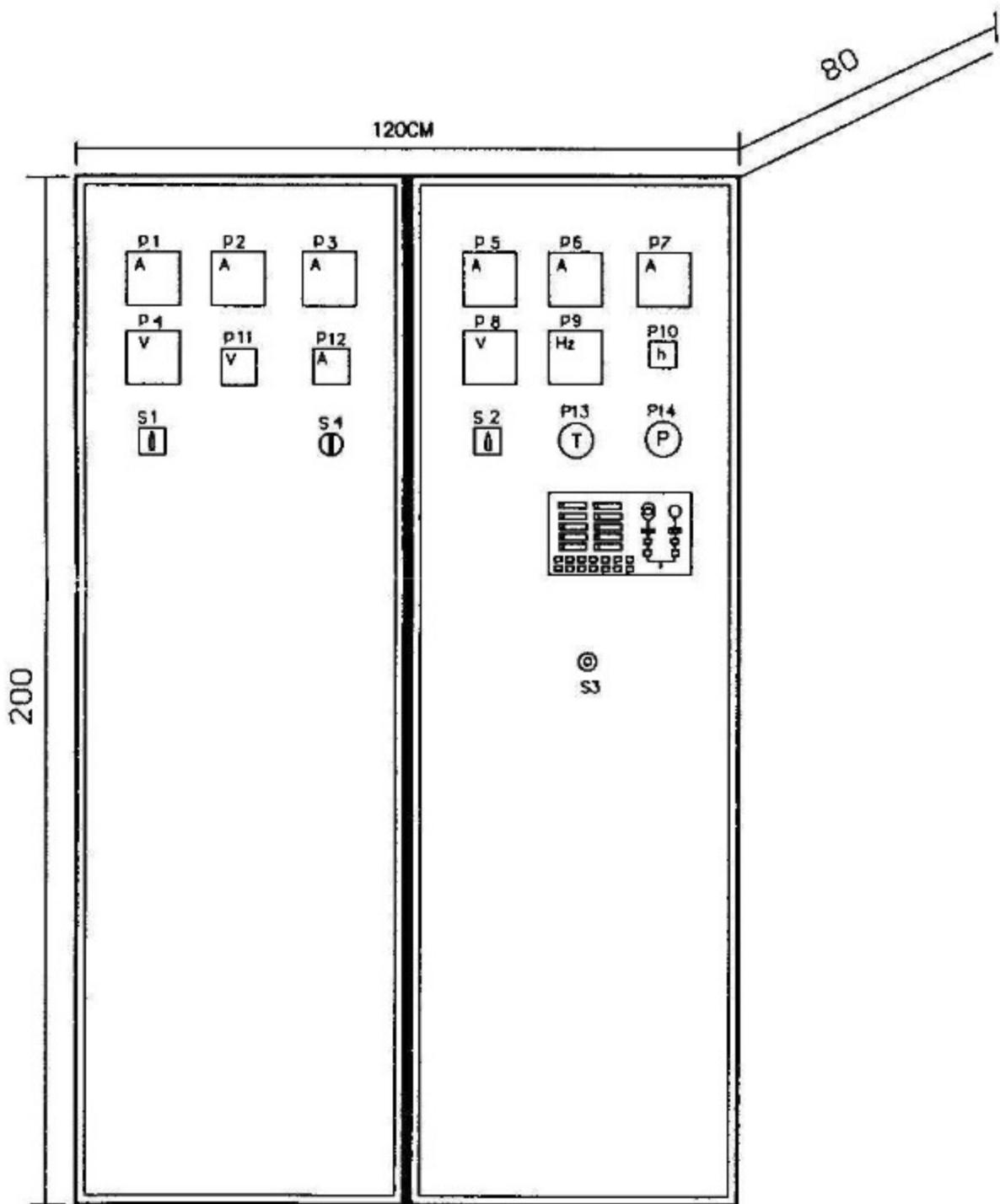
با مدار شکل ریز امکان رآهانداری جندین موتور توسط یک رآهاندار و خوده دارد. این در این حالت با رآهانداری

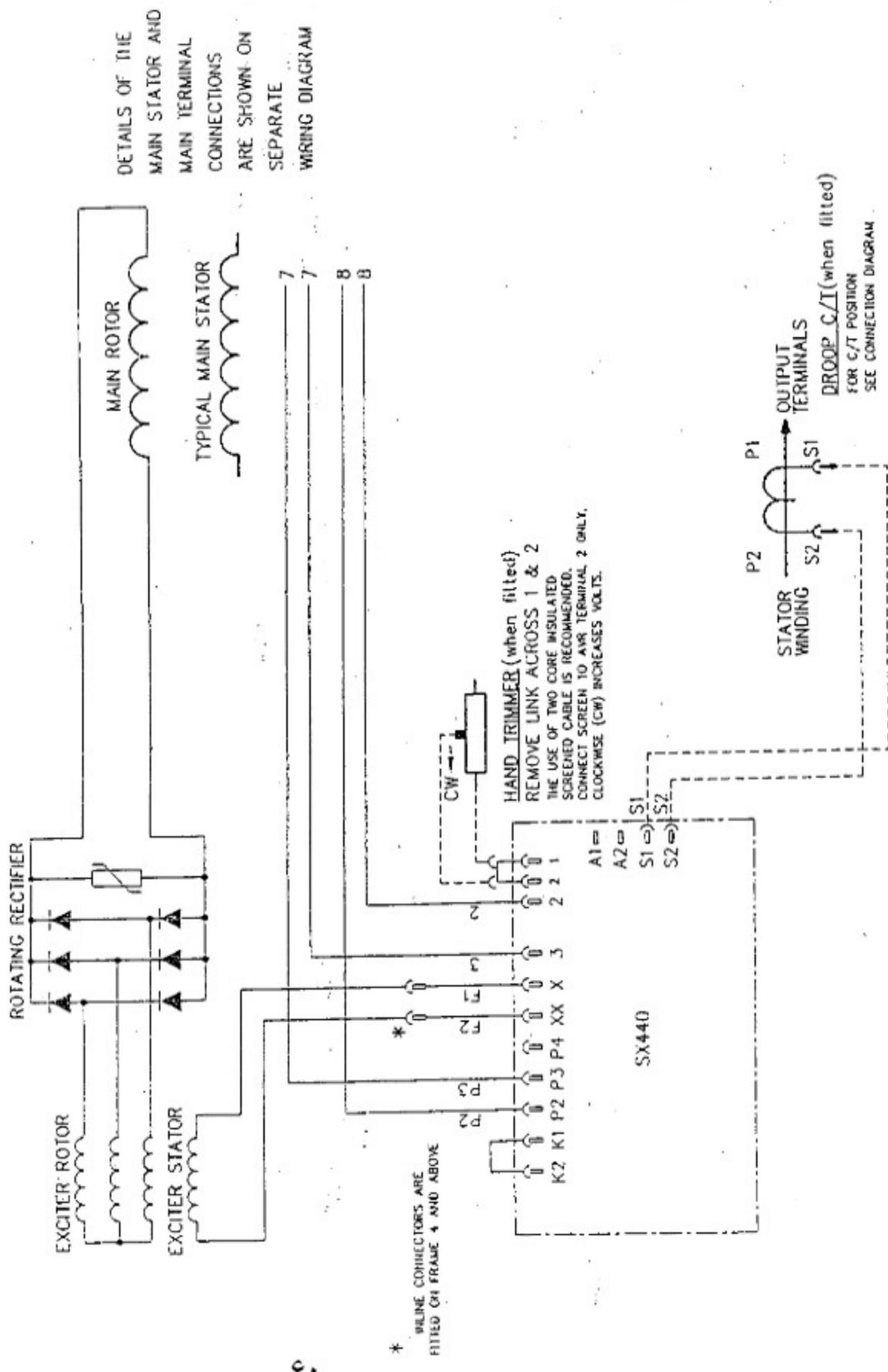
هر موتور رآهاندار از مدار خارج شده و هبجه کوبیده حفاظتی از موتور در برابر اضافه شار و اضافه حرارت بخواهد

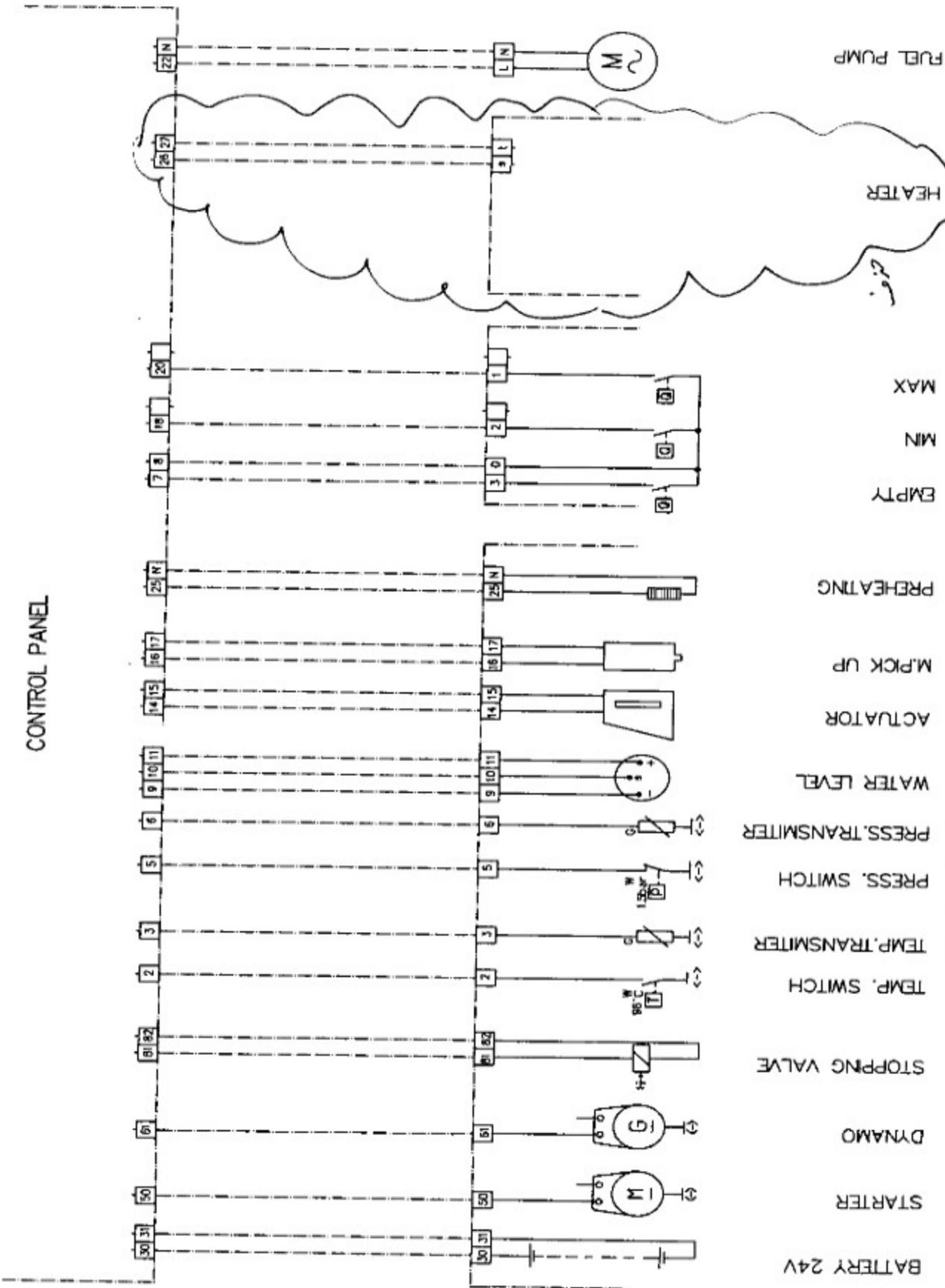
ست.

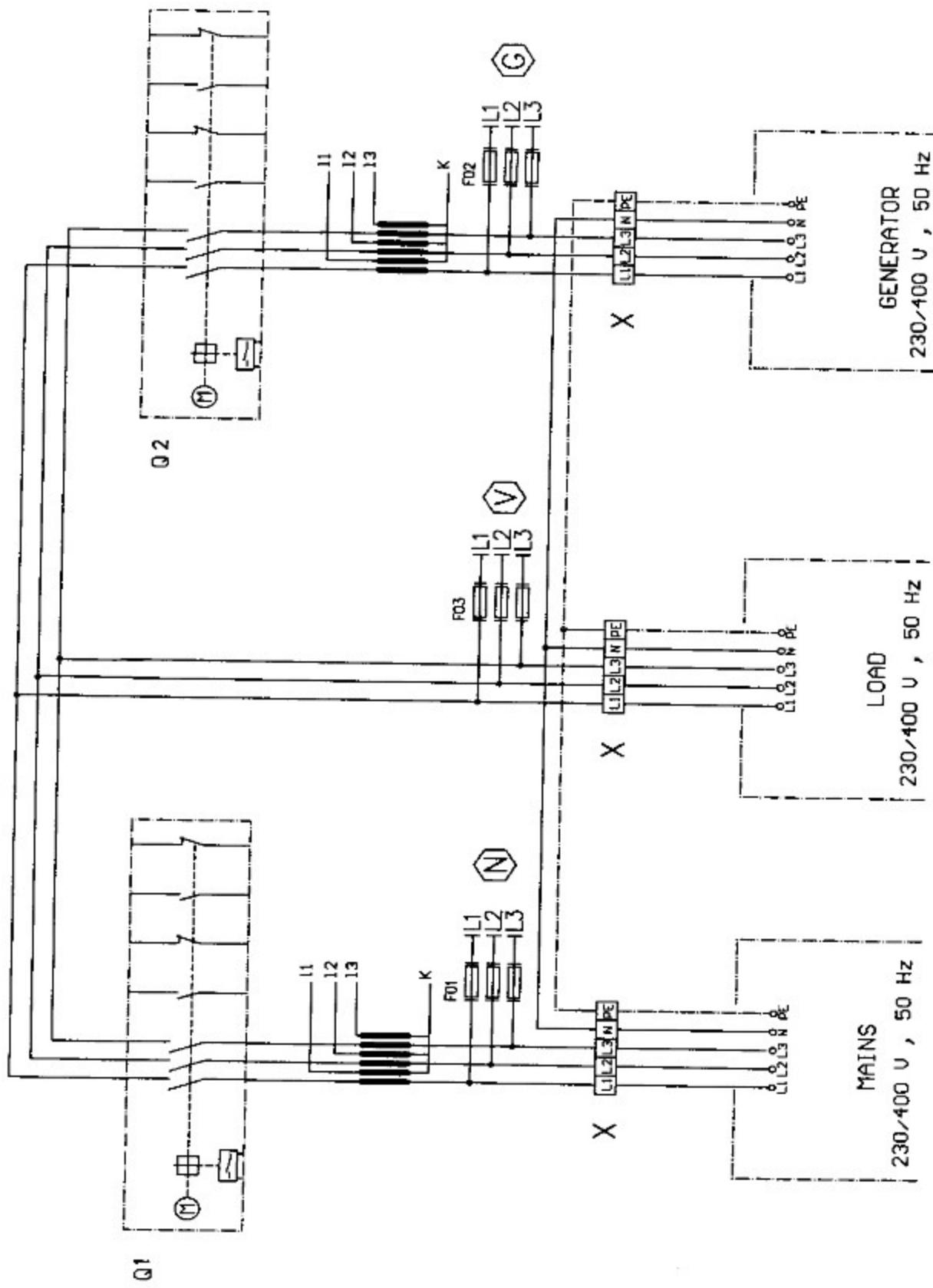

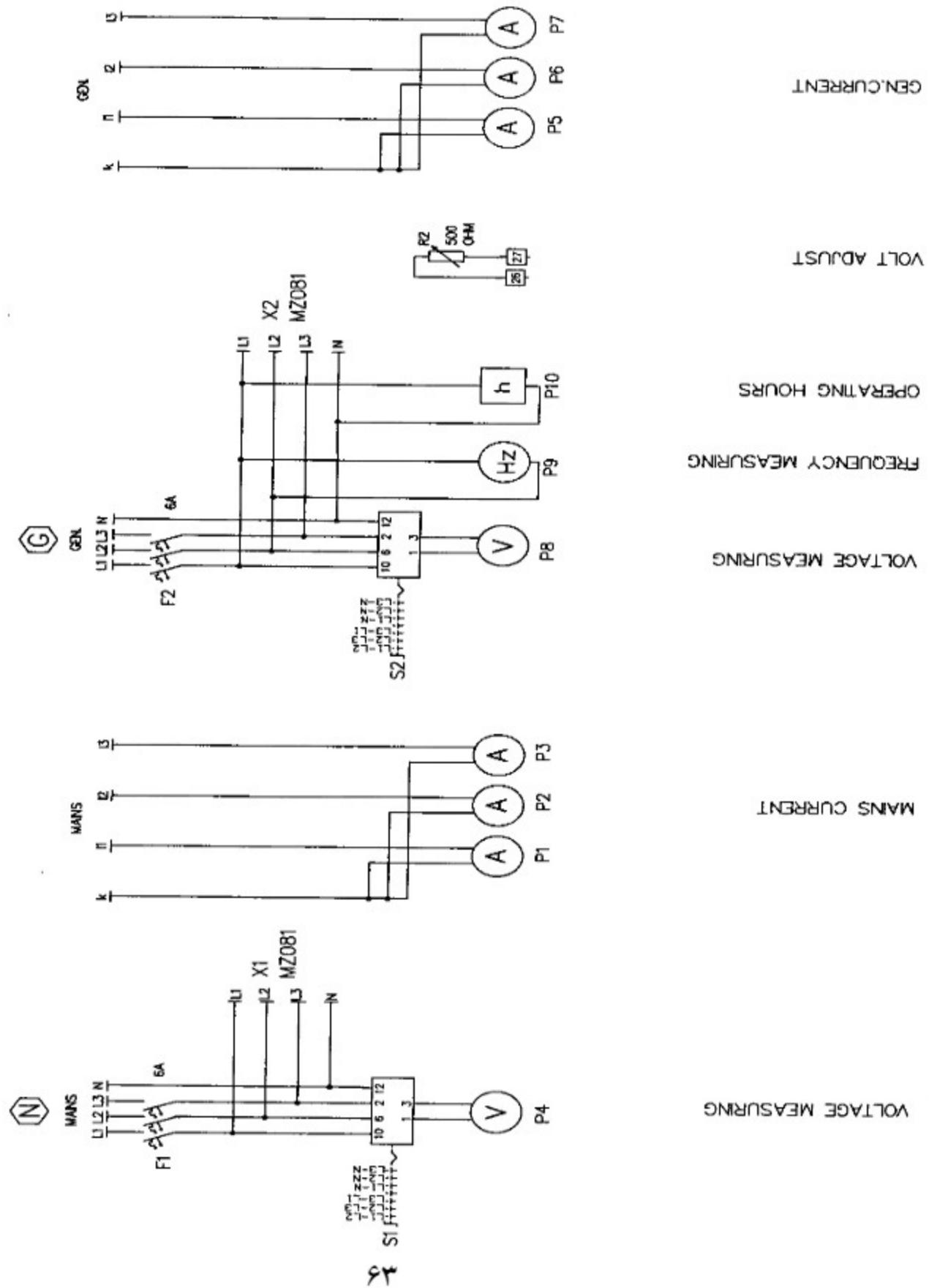
۱۱- مدارات قدرت و فرمان یک دستگاه دیزل ژنراتور اضطراری

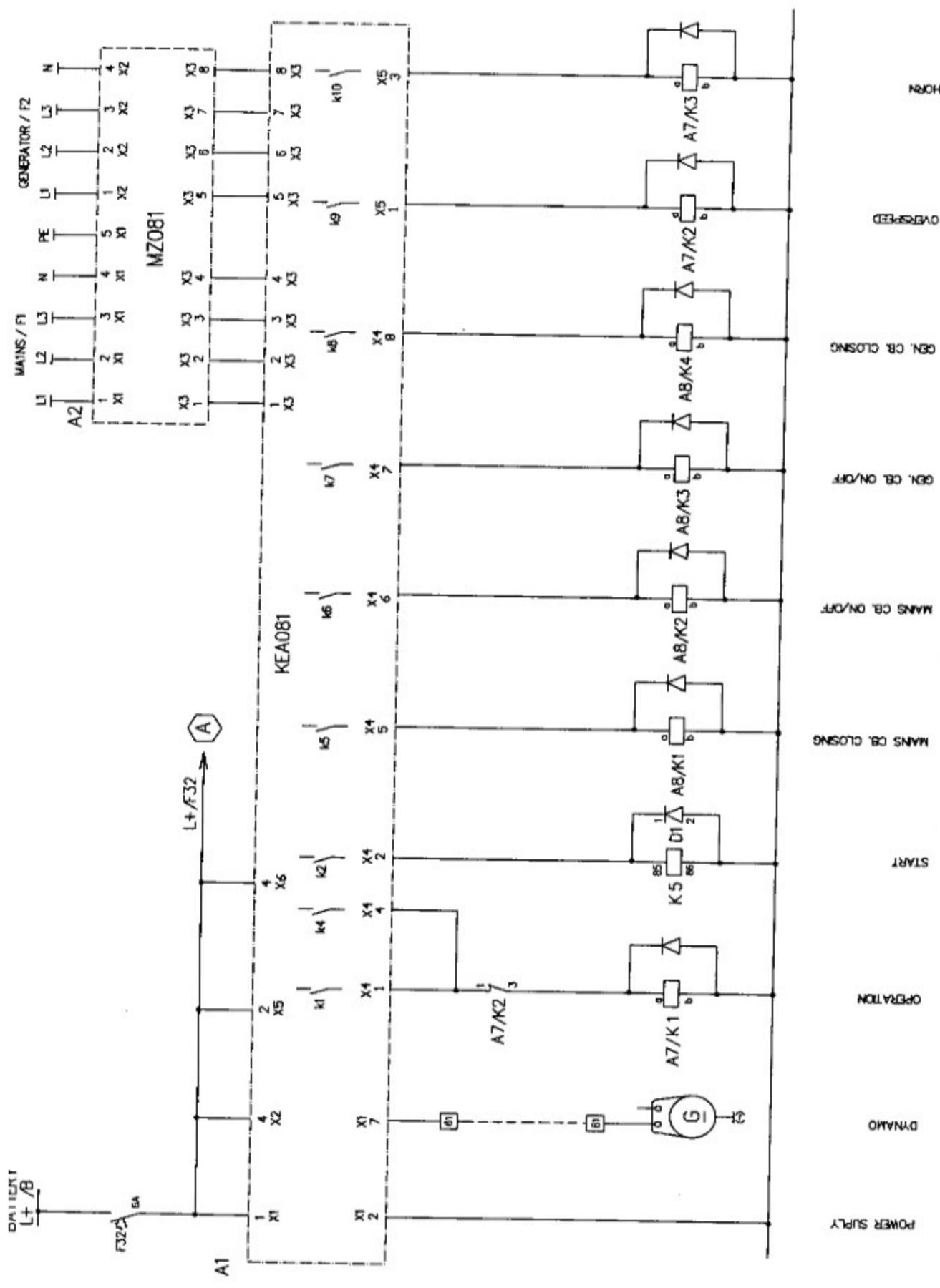

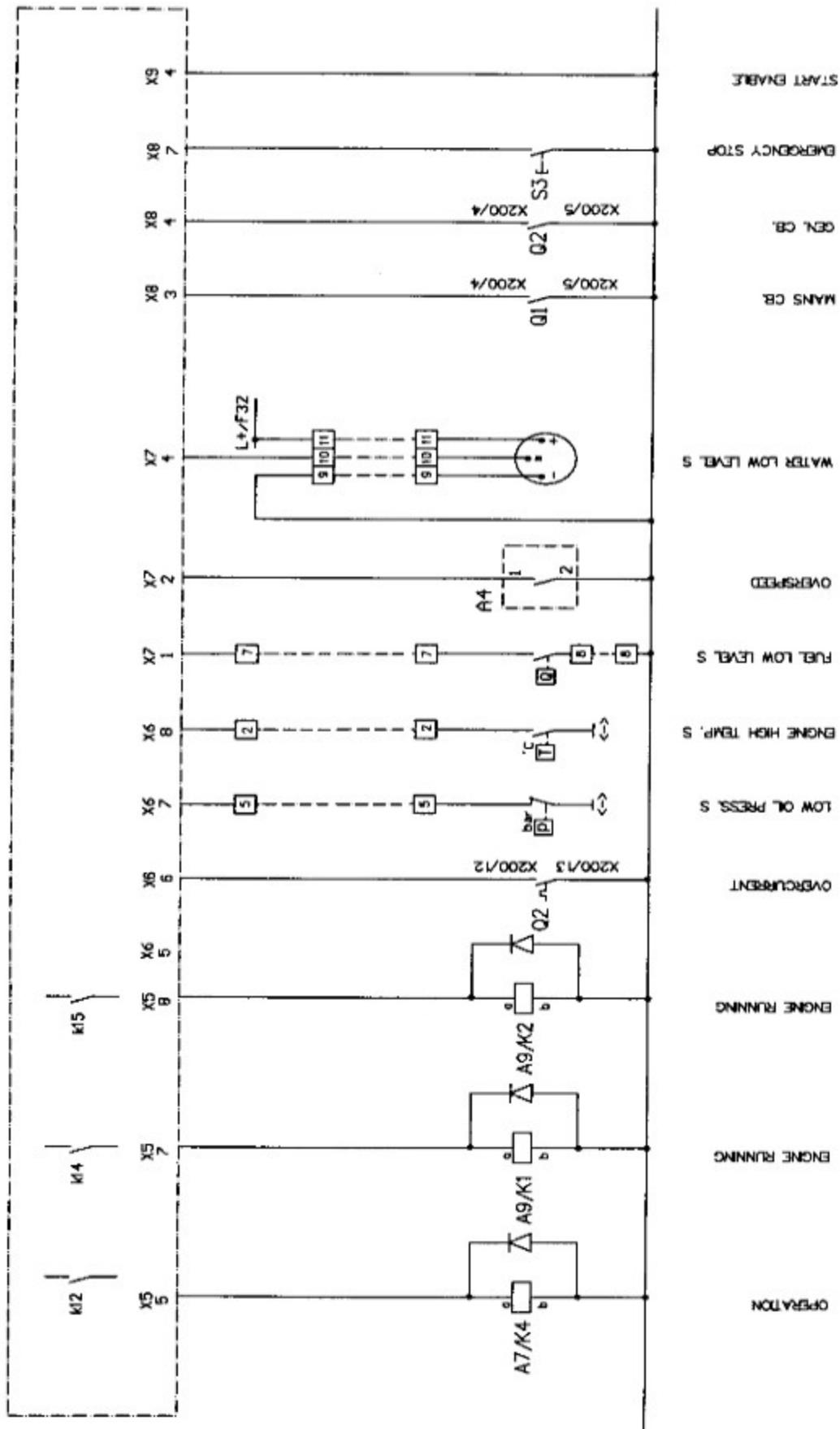

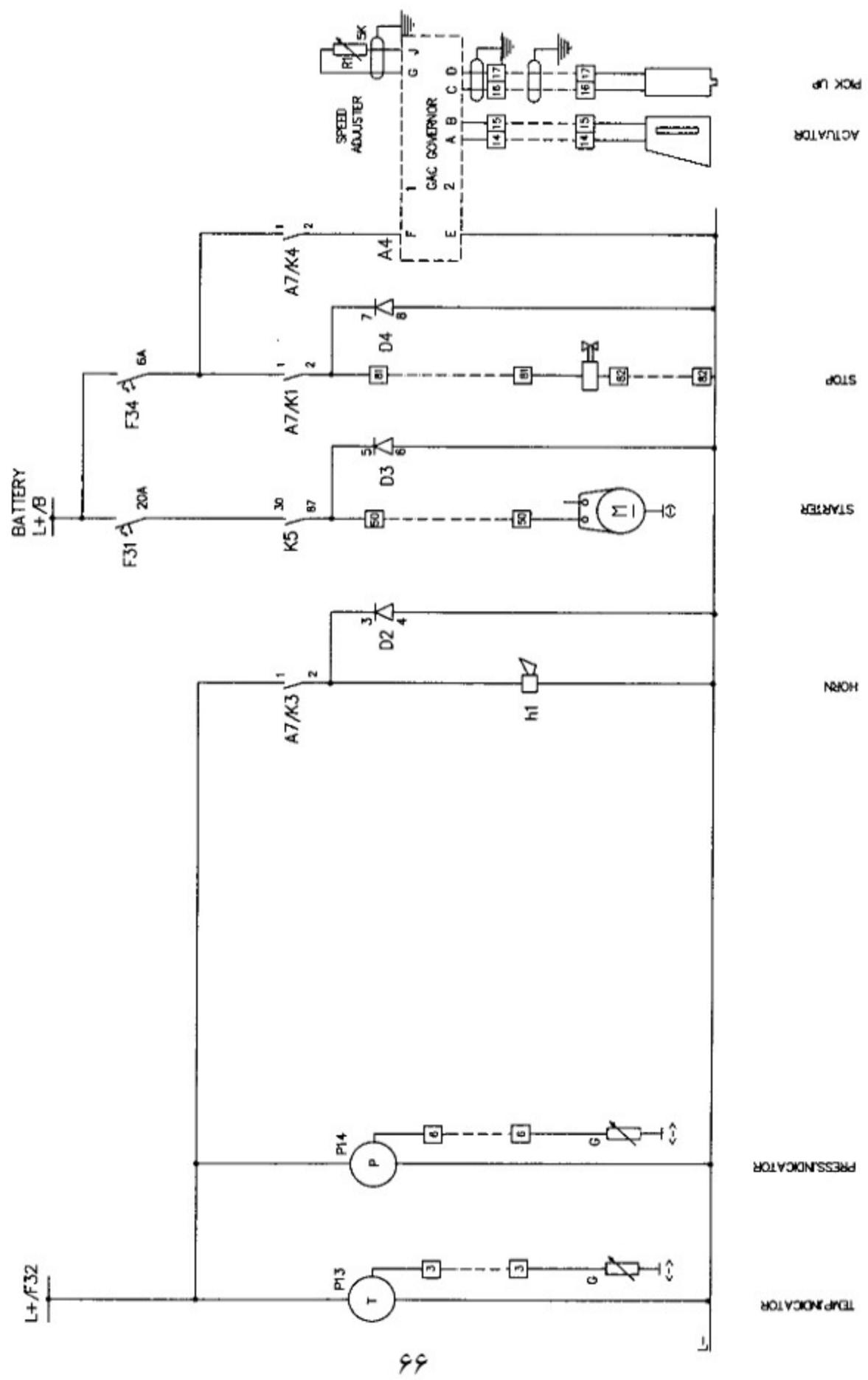

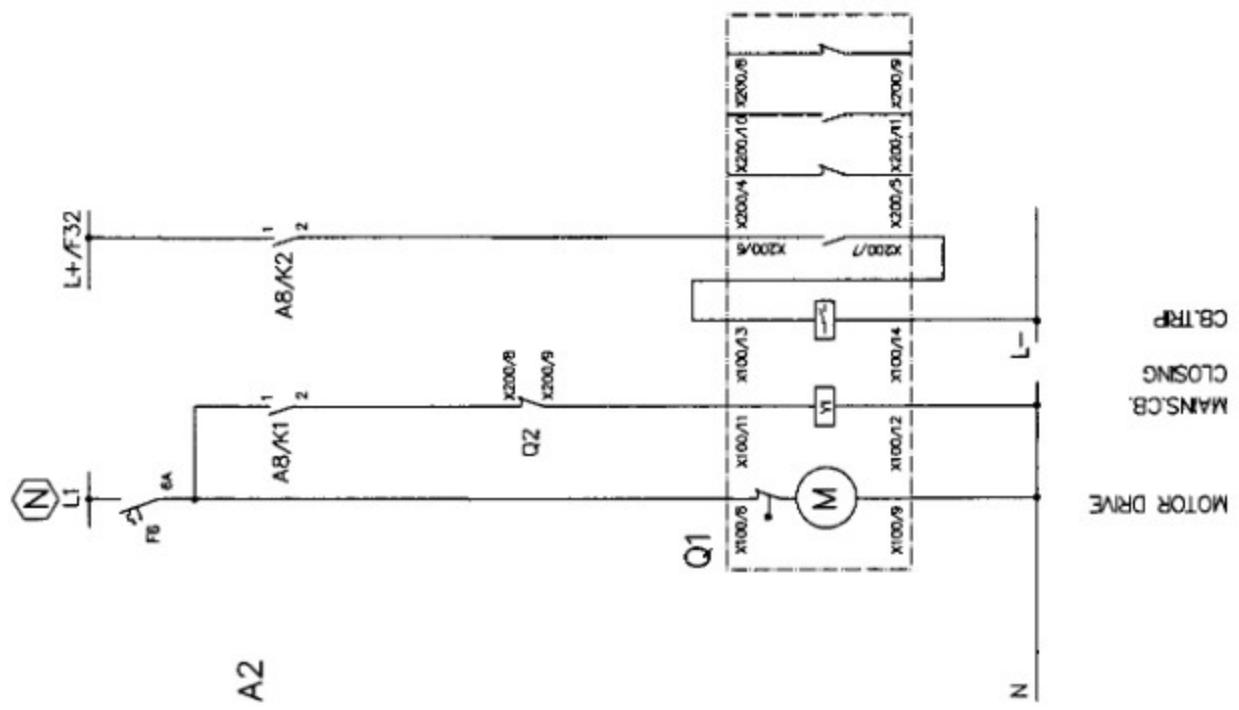
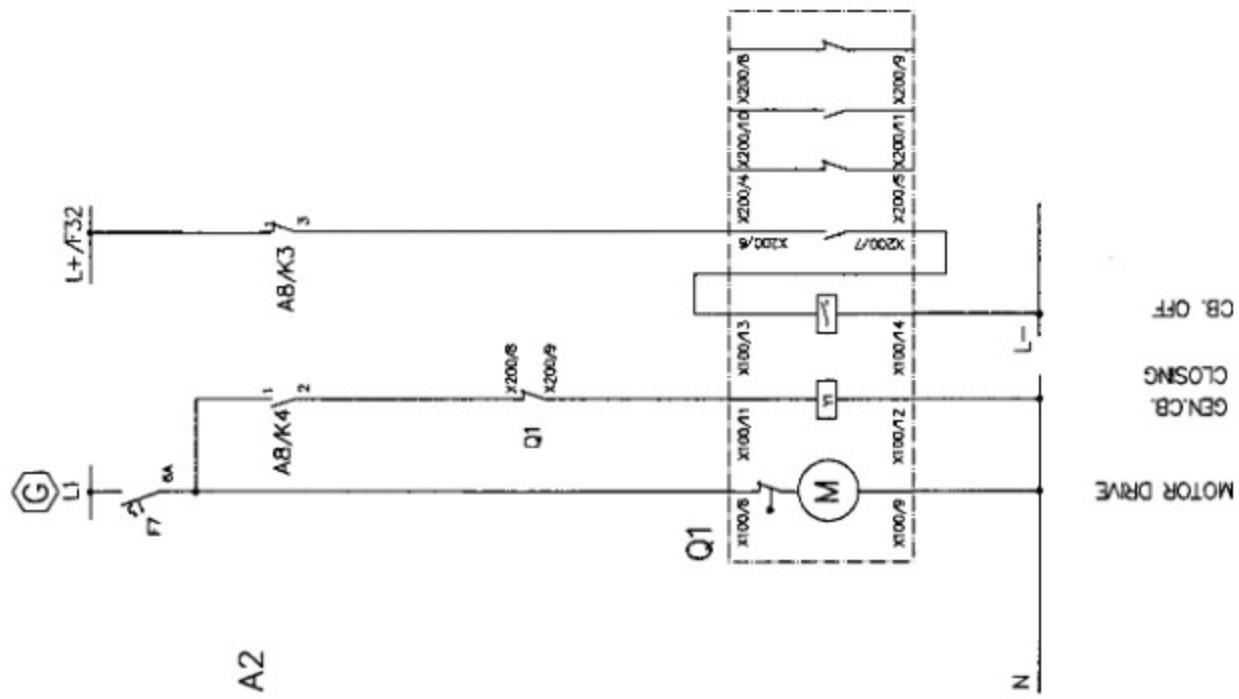

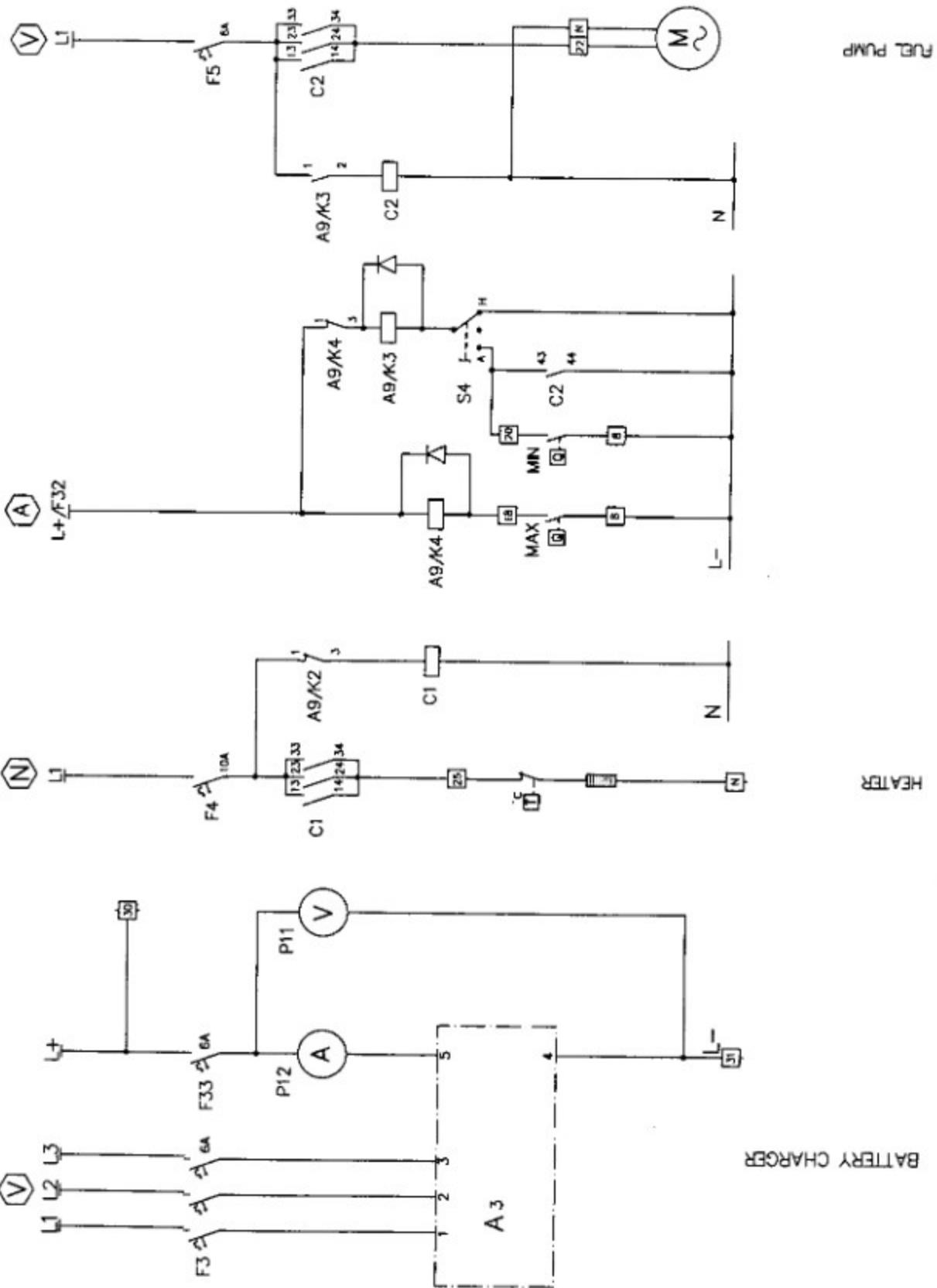

A1

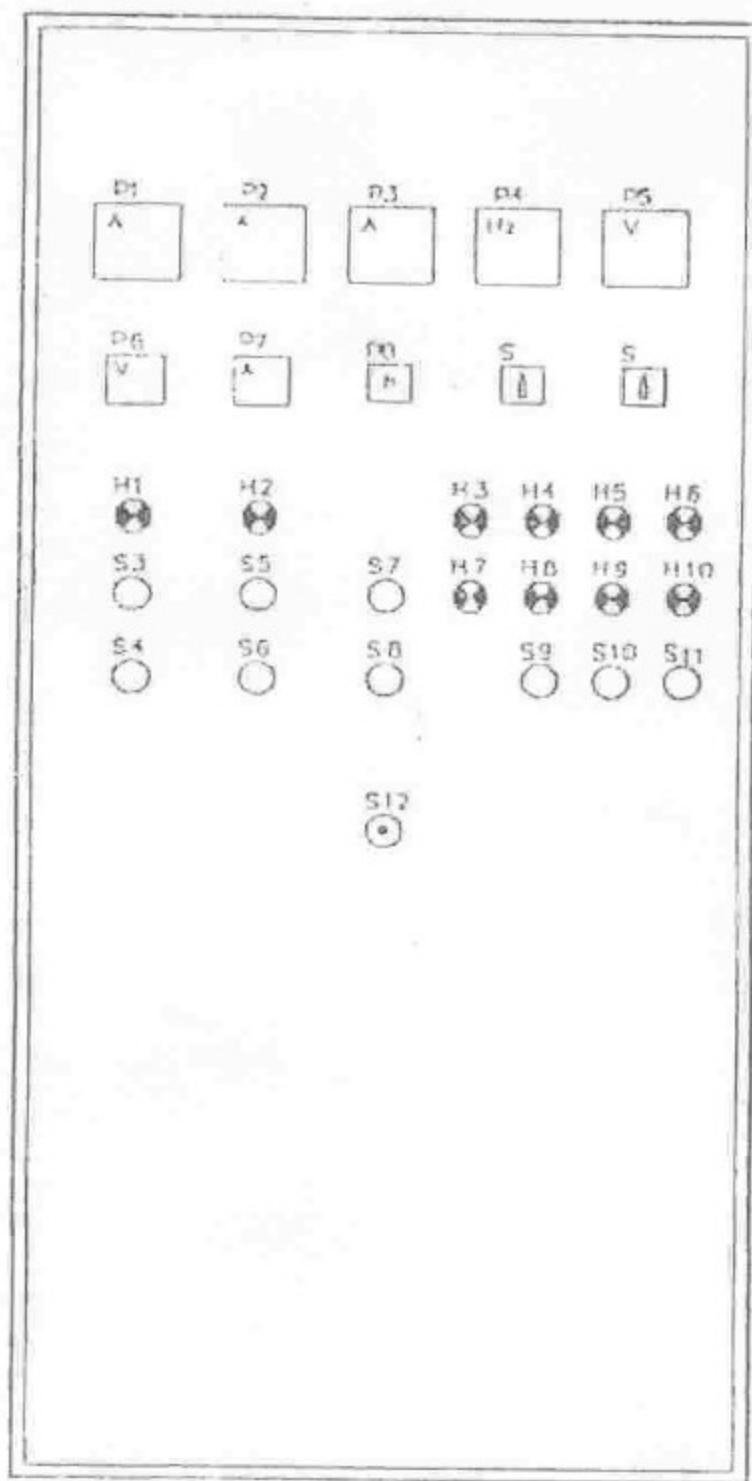

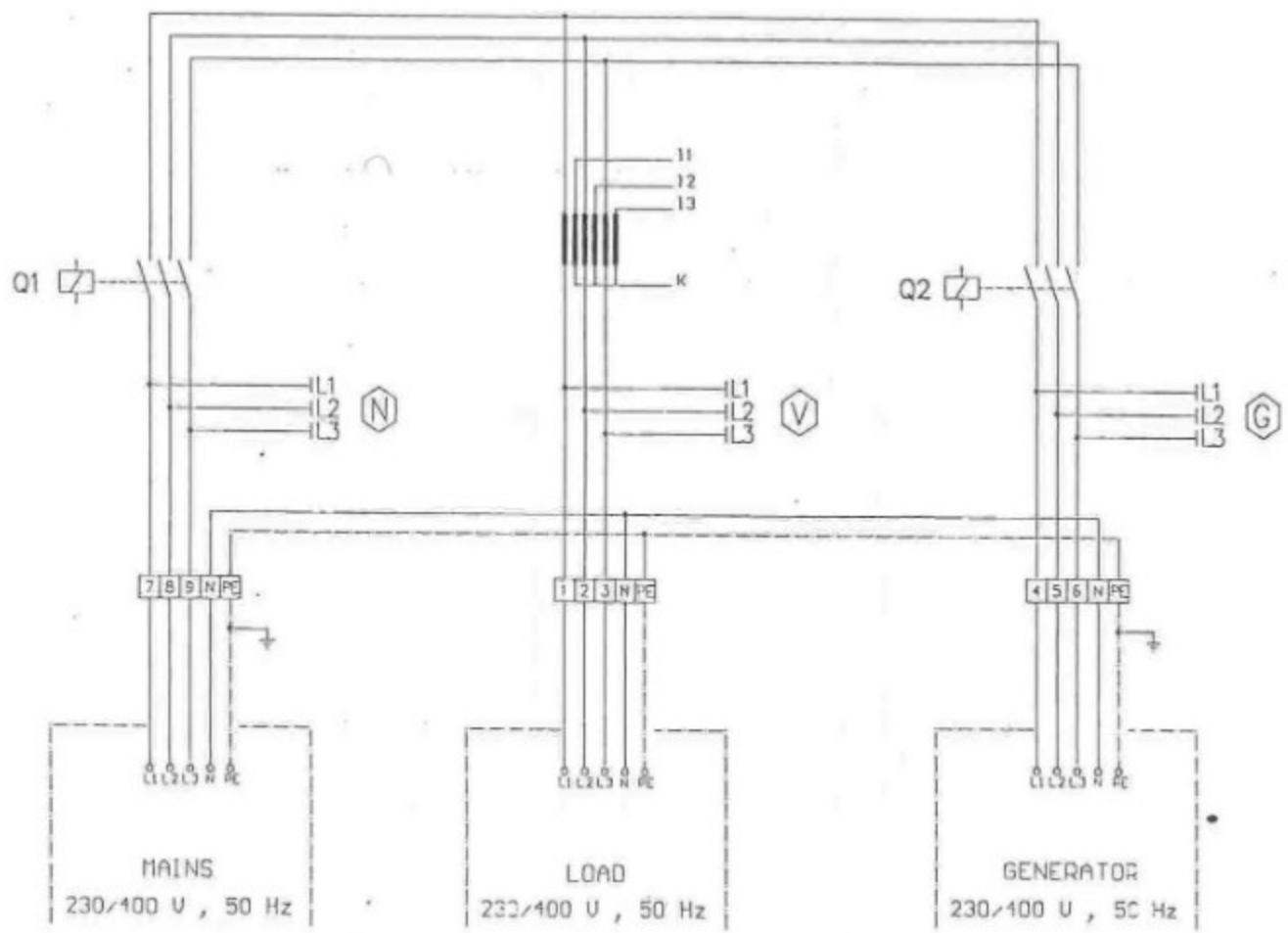

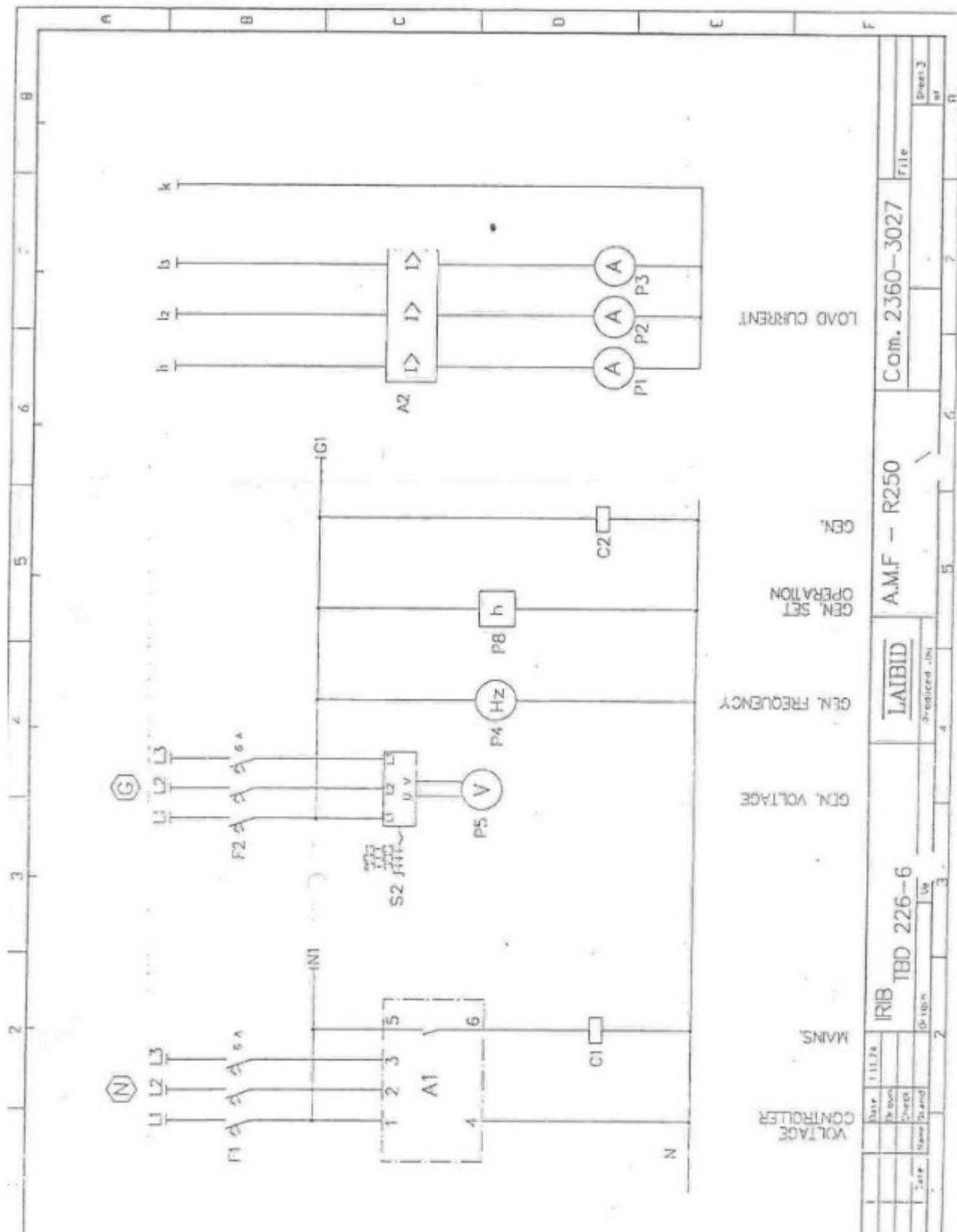

EMERGENCY POWER SWITCHBOARD

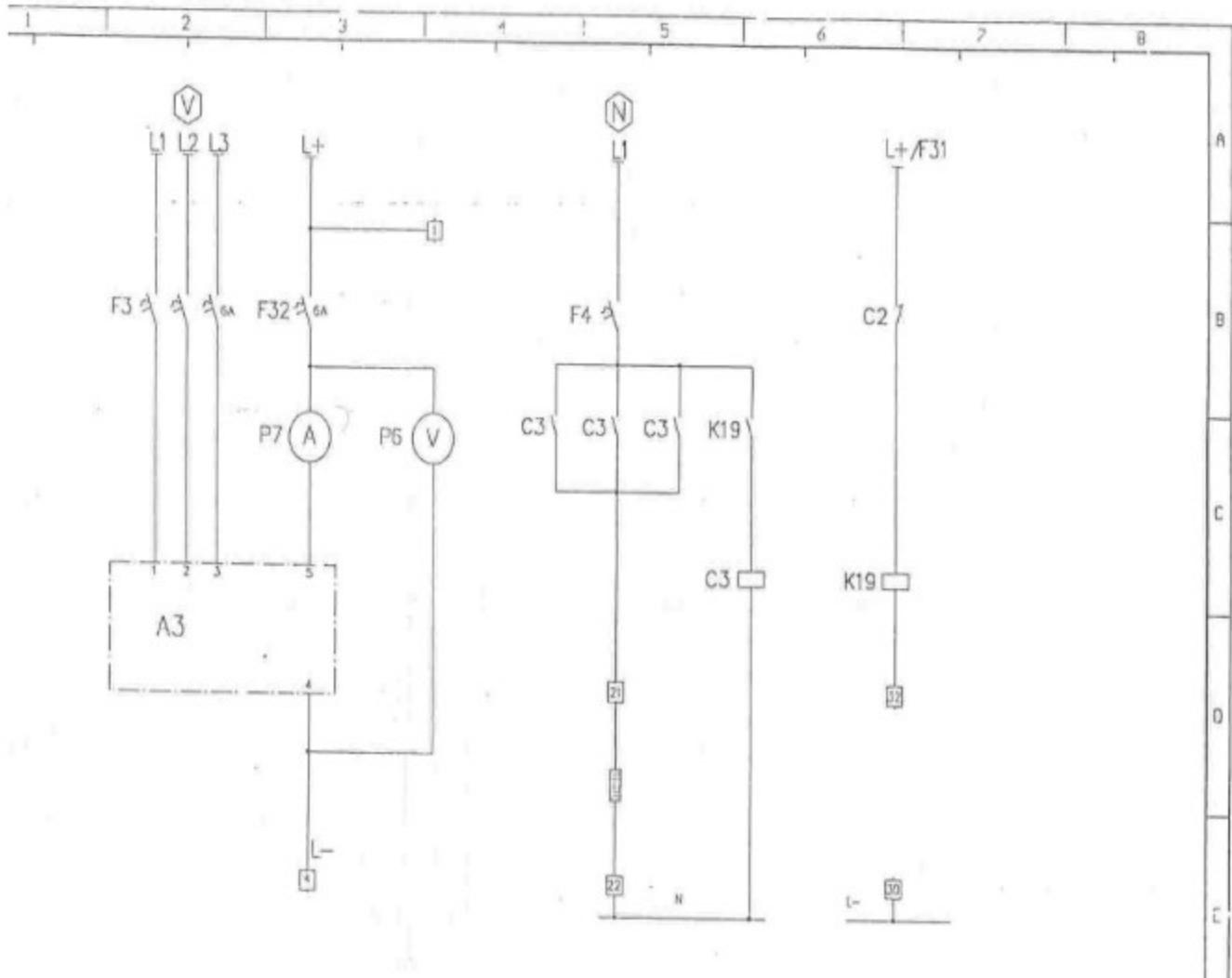

V+

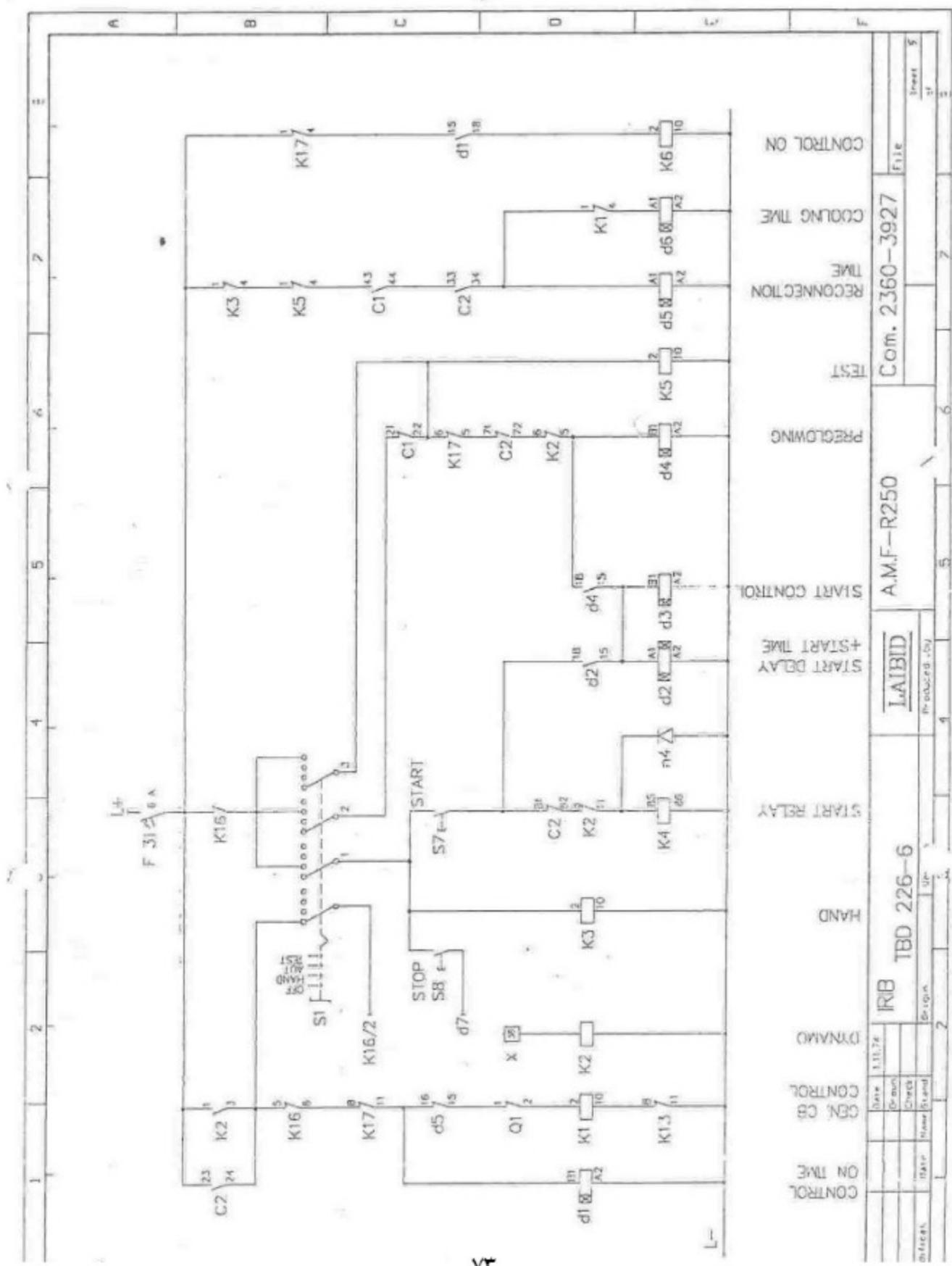

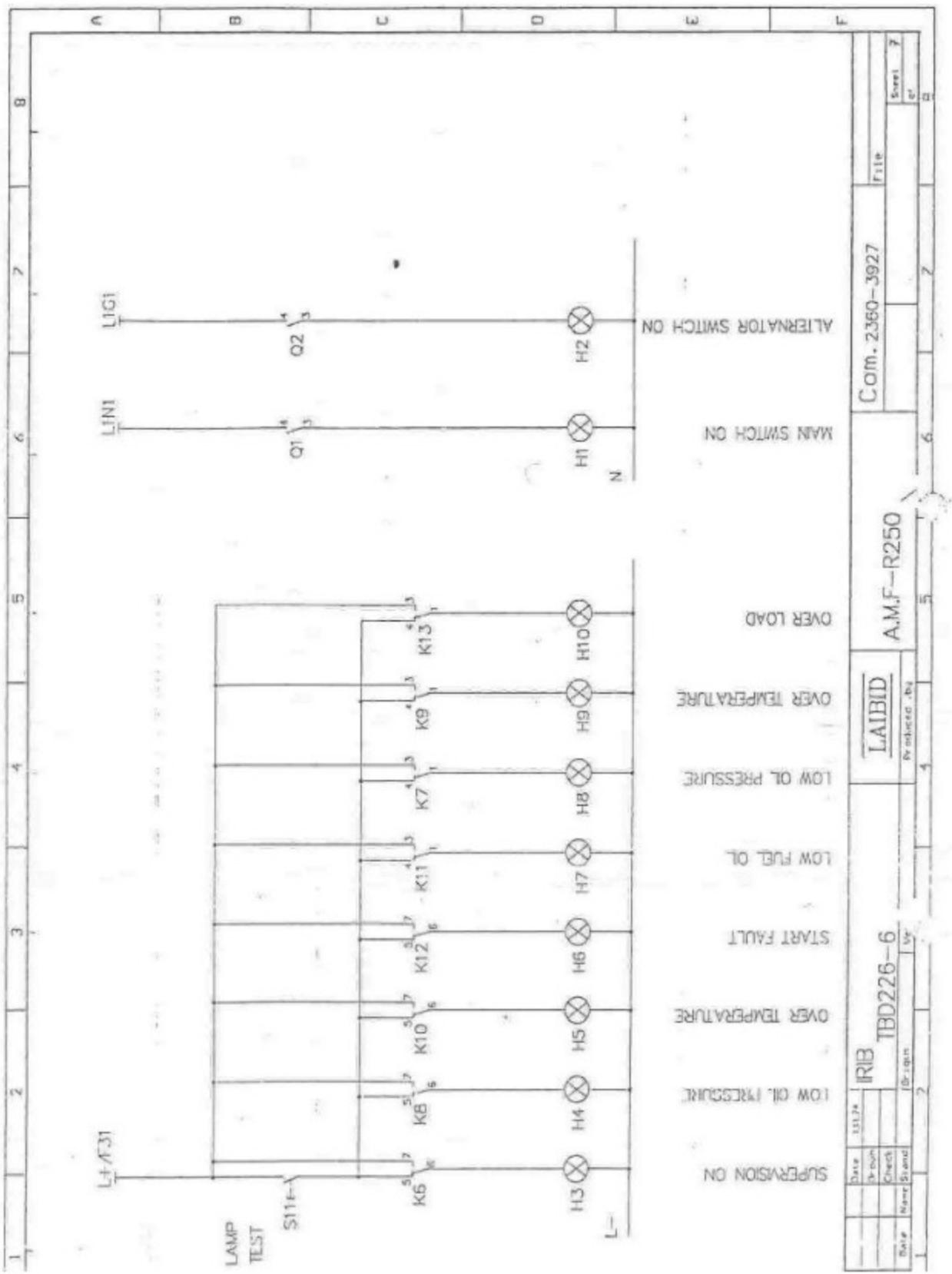
VI

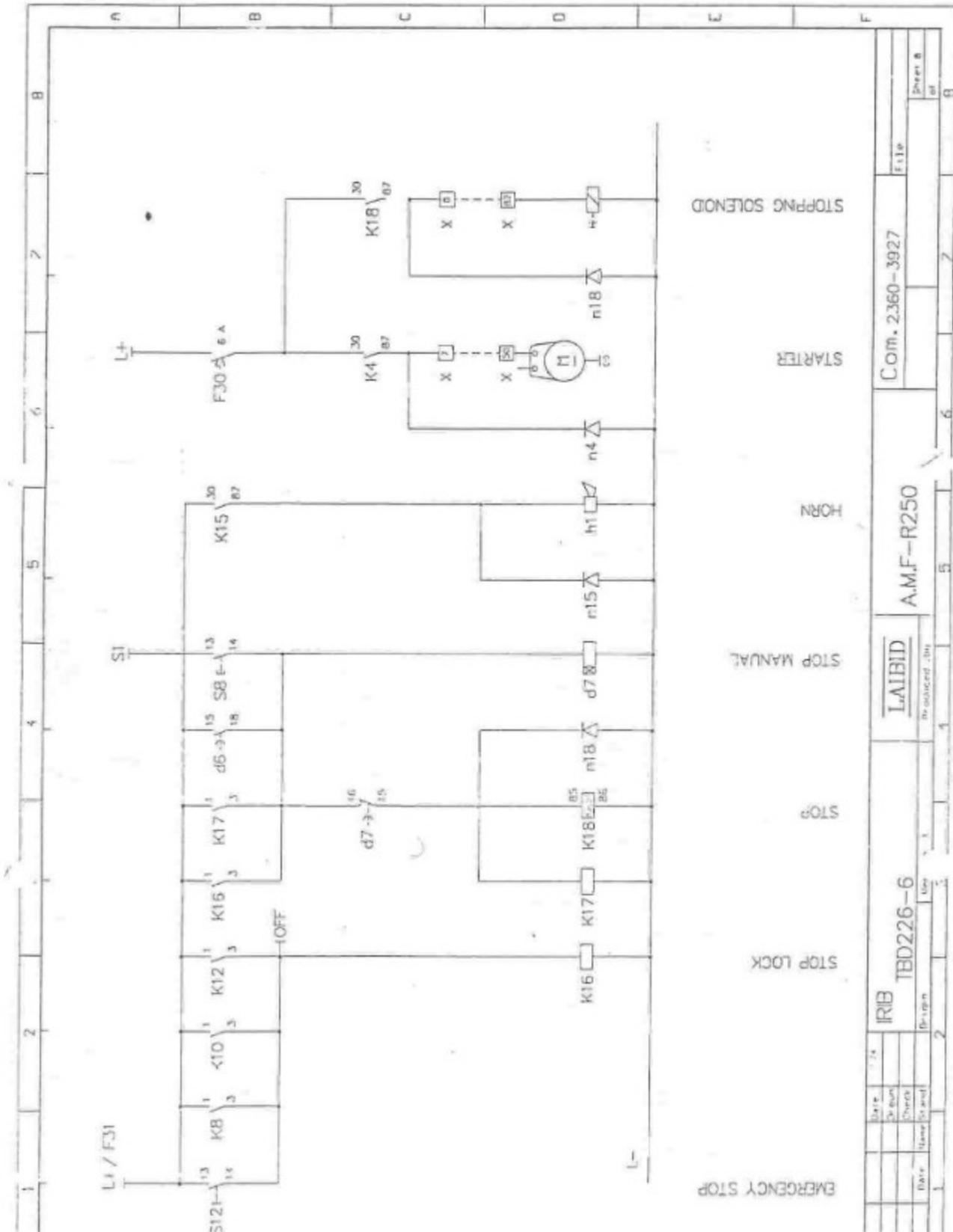

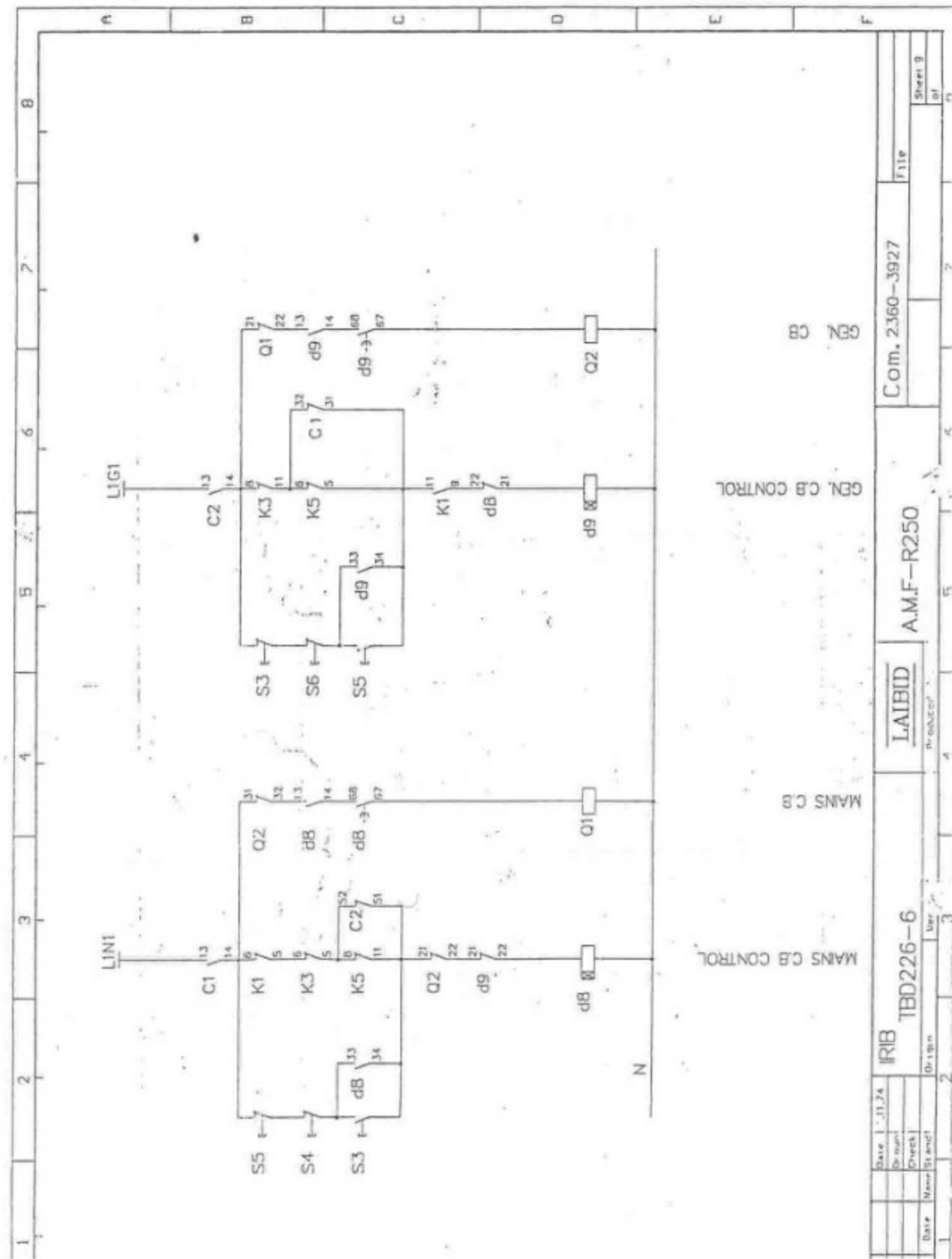
Date	131.74	IRB	TBD 226-6	LAIBID	A.M.F - R250	Com. 2360-3927	F...+
Serial							
Check							

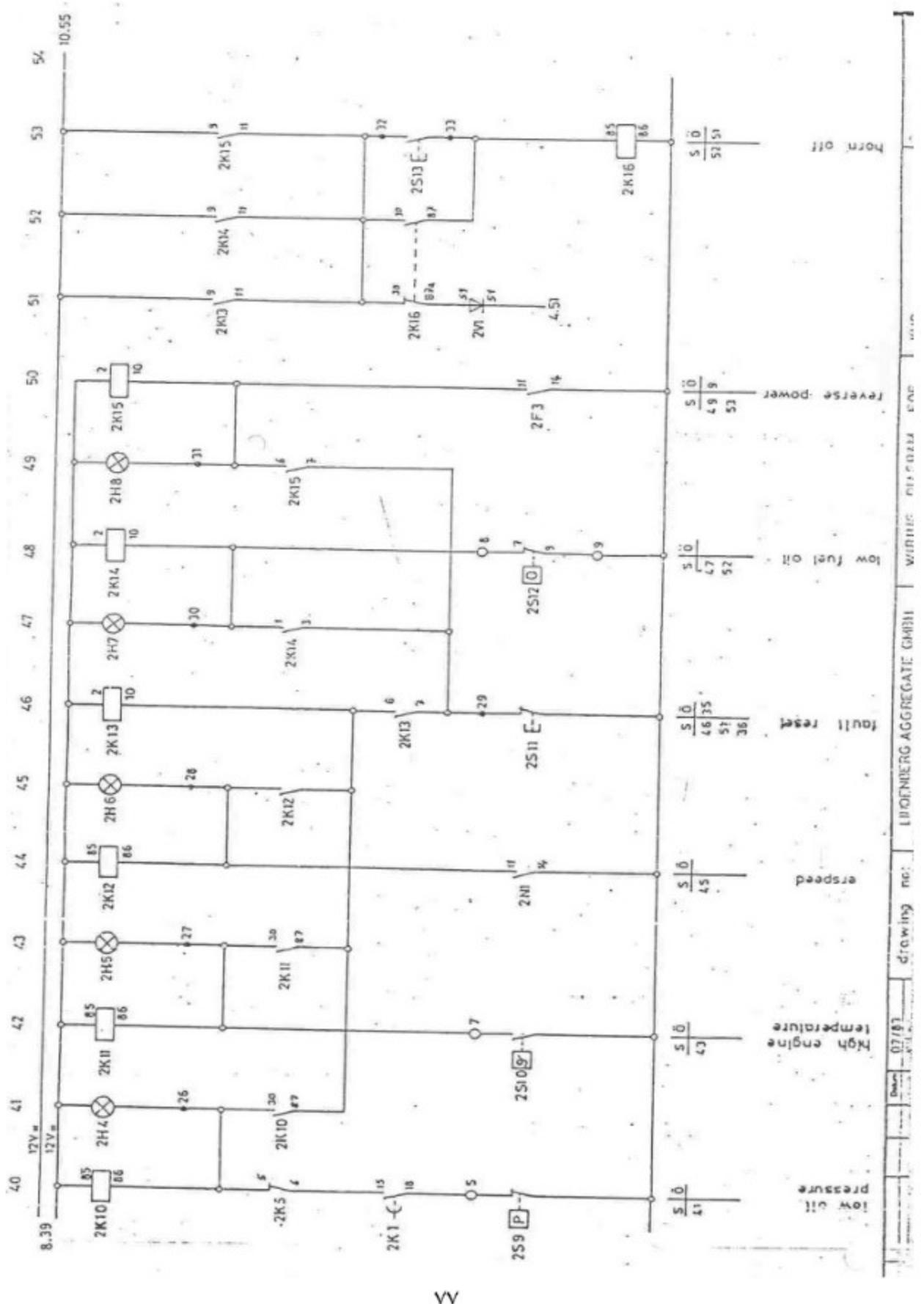
VY

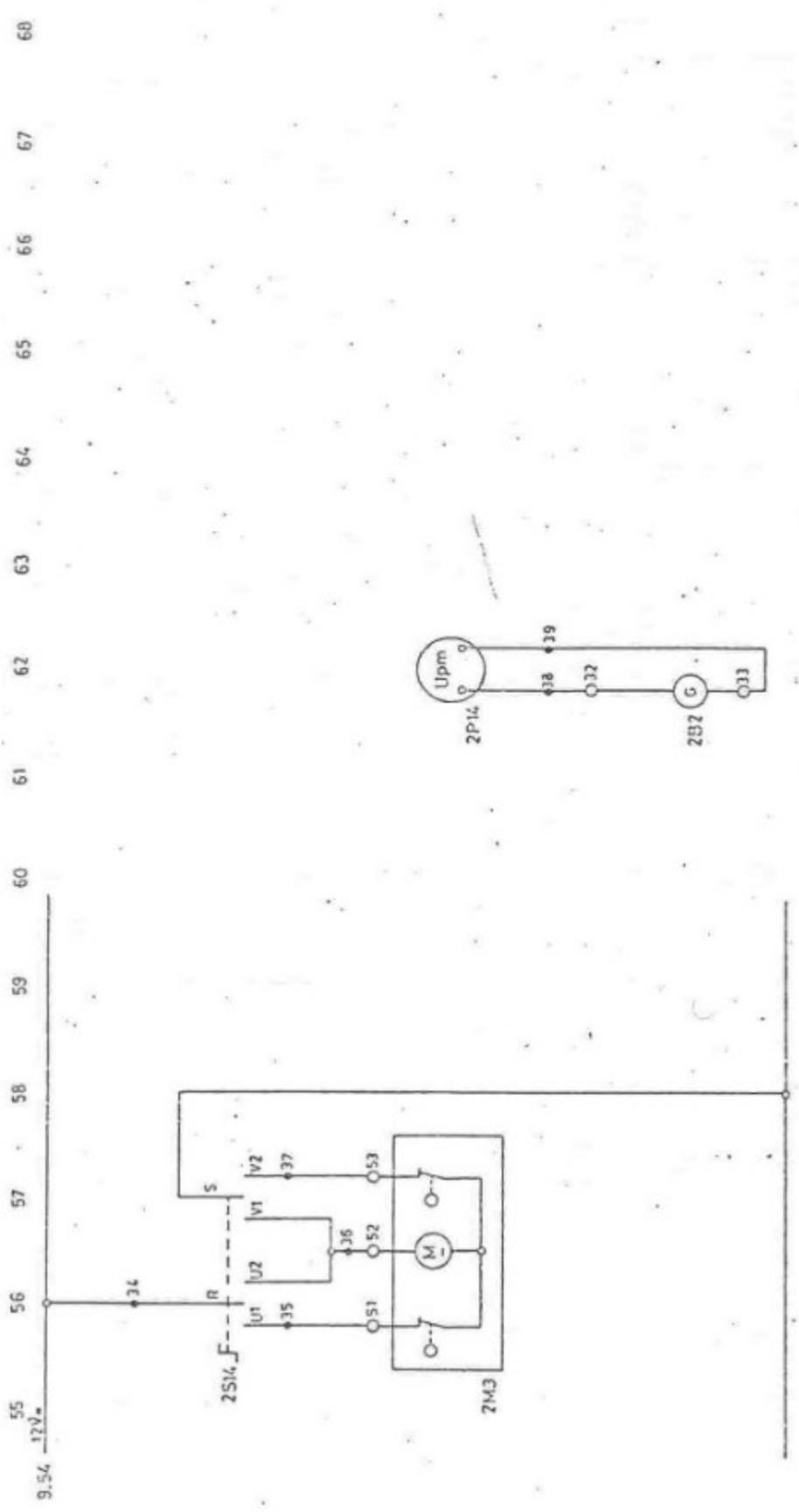

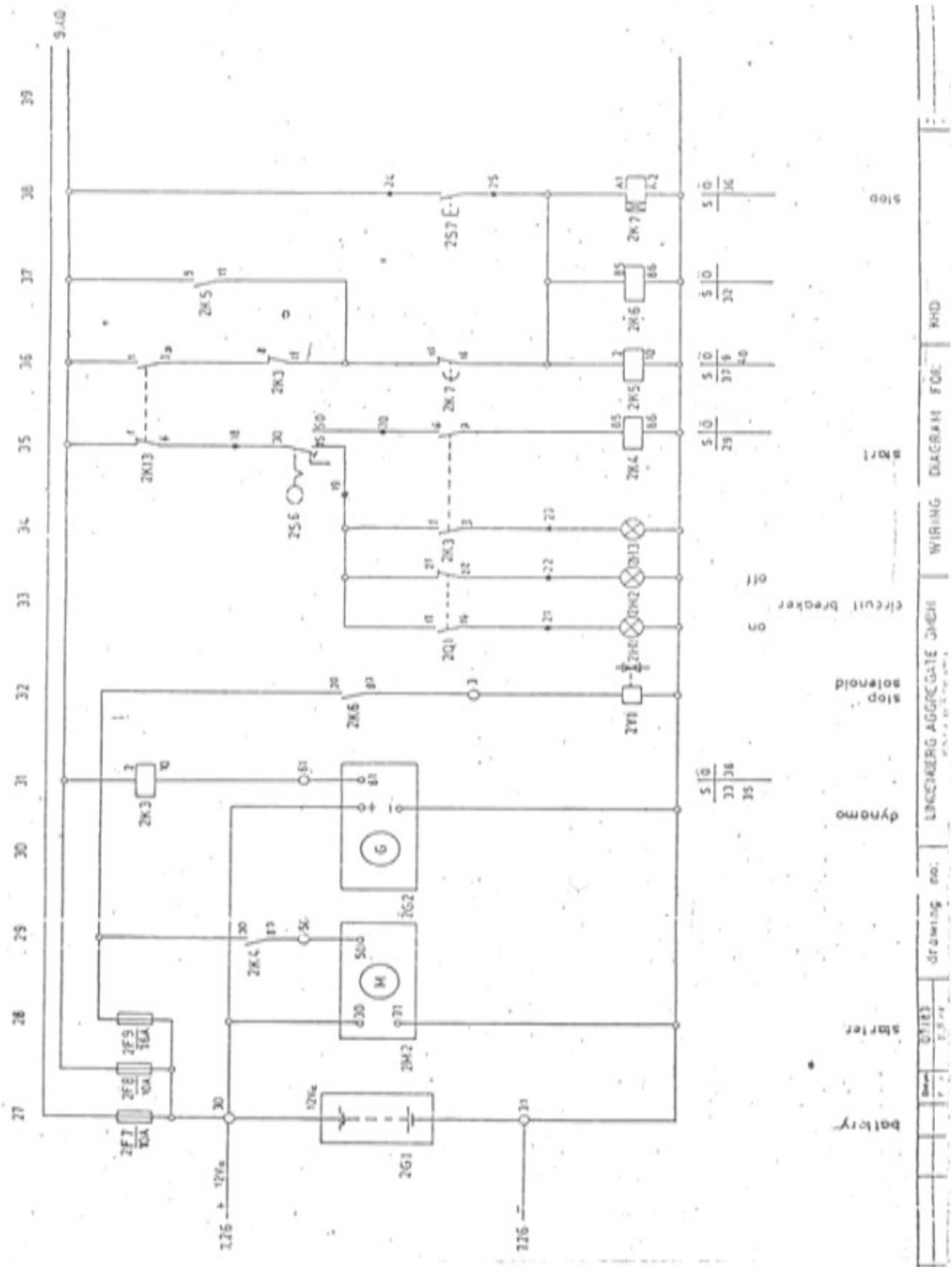

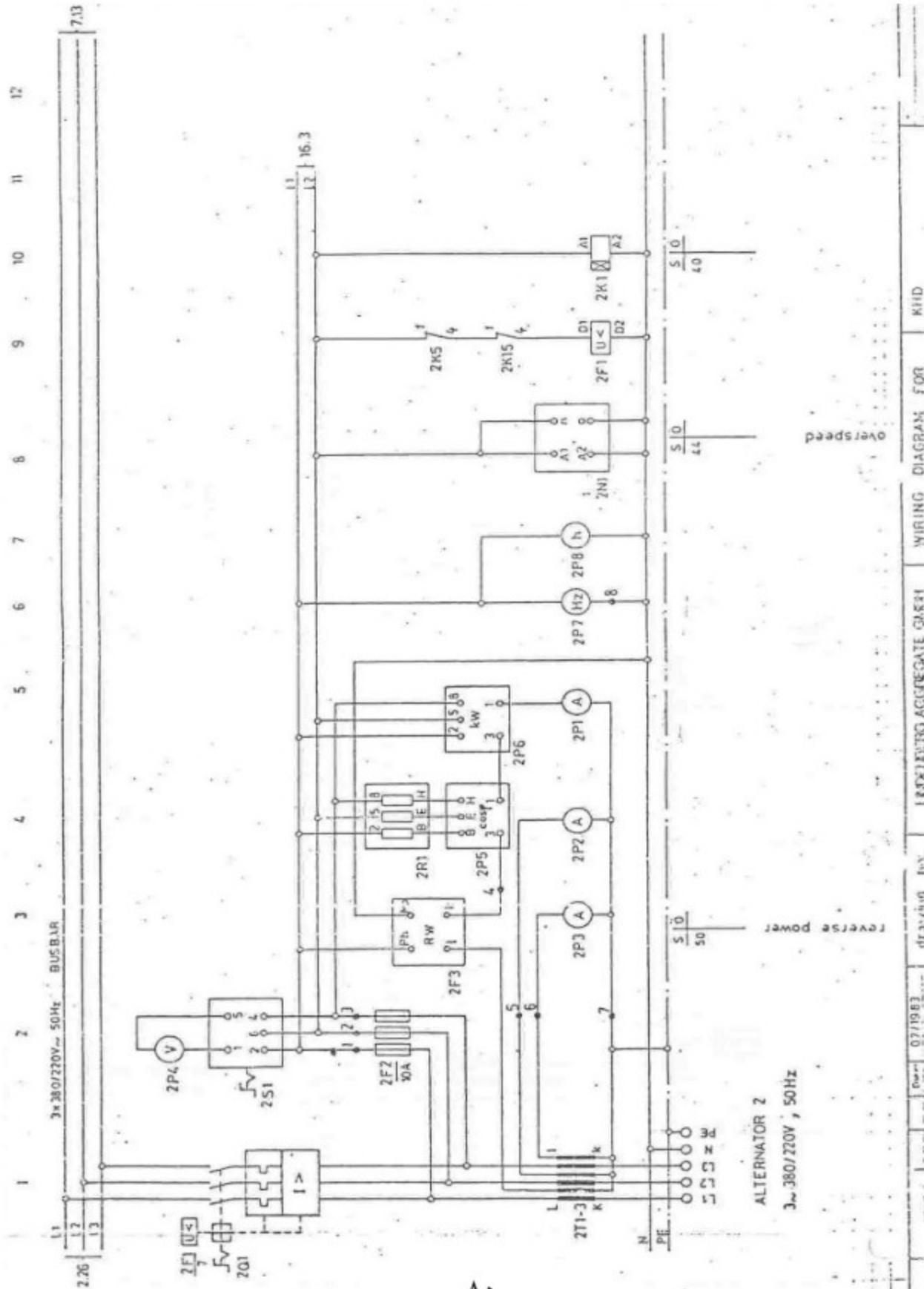

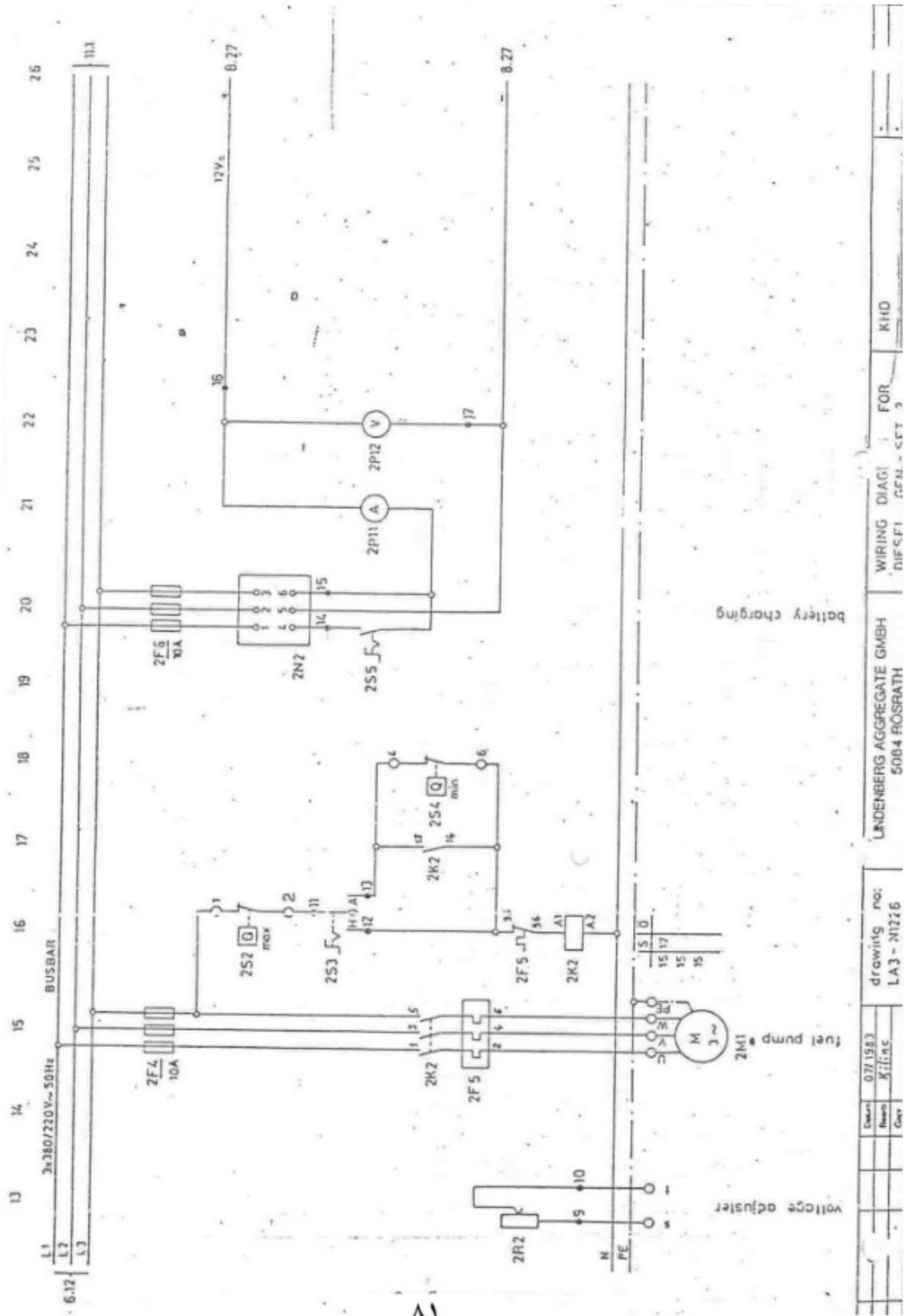
V

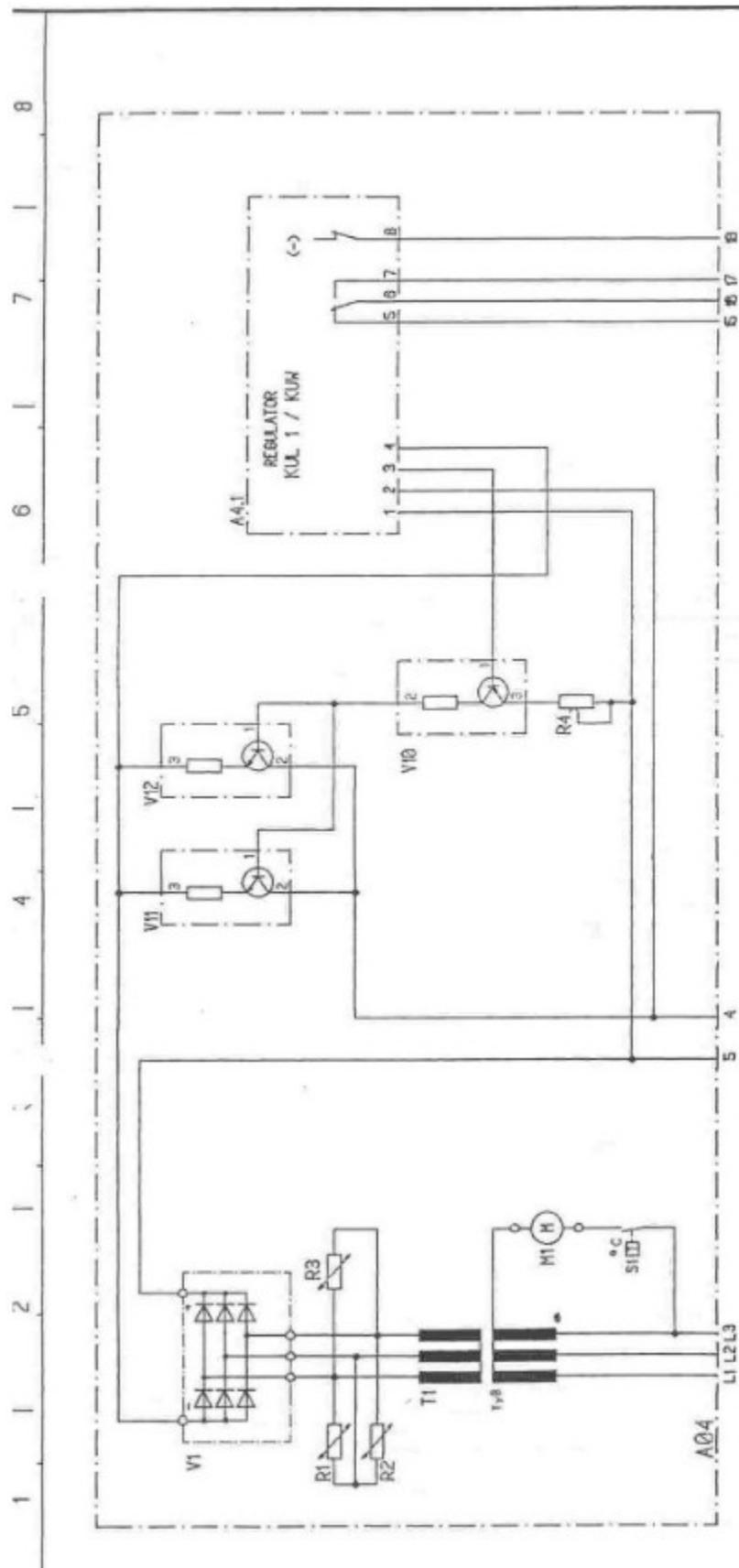
speed adjuster

drawing no:		LINDENBERG AGGREGATE GMBH	WIRING	DIAGRAM FOR	KHO
date	drawn	5064 ROTFRATI	diagram	SET 2	SET 1

VOLTAGE SUPPLY
3x400V, 50Hz, 5A

BATTERY L+

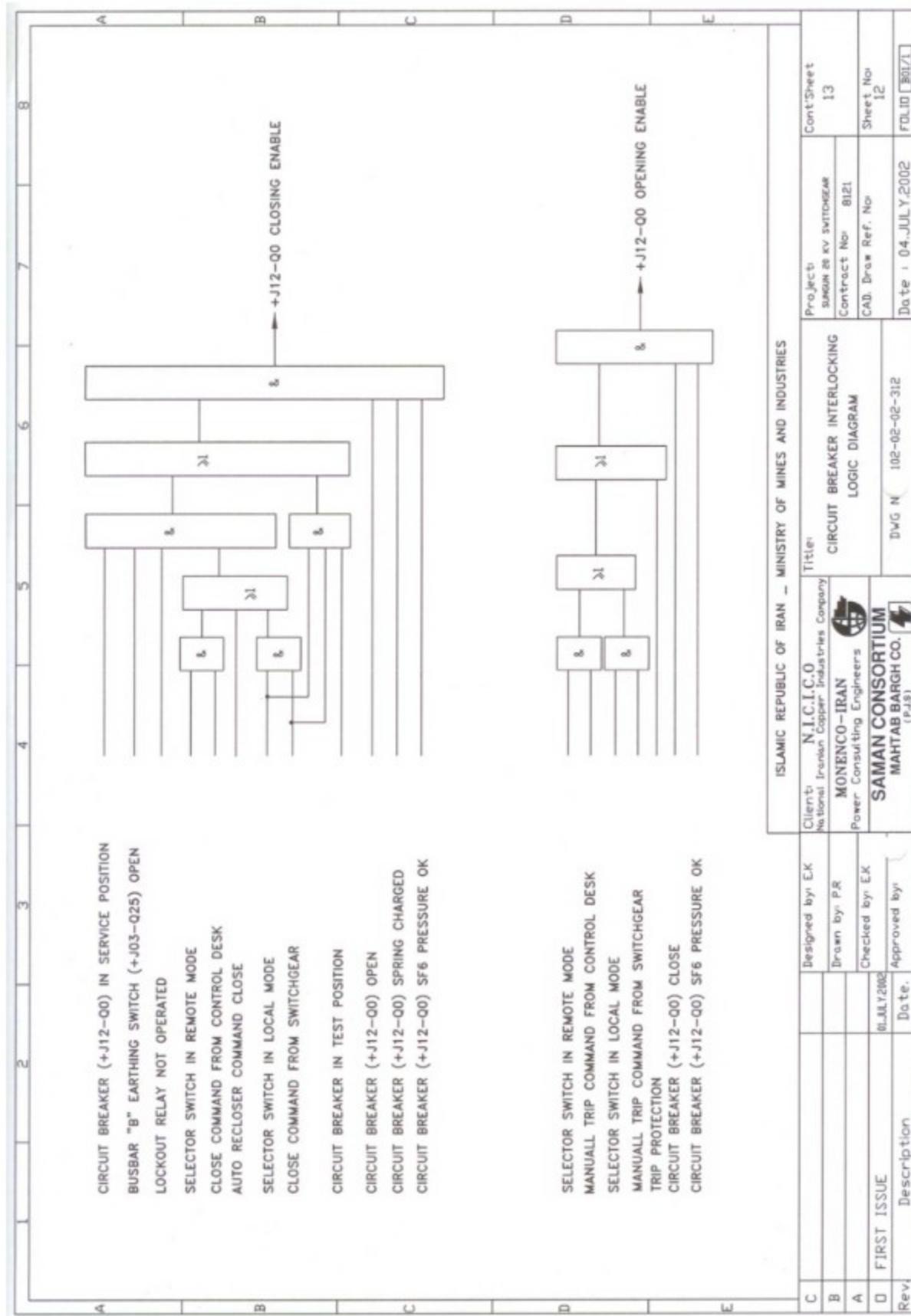
BATTERY CHARGER KUL 2405/U

BATTERY-
UNDERVOLTAGE

1	2	3	4	5	6	7	8
Date 29/02/00	IRIB TENDER	6 103	KUHSE	FNS 2x2000/400	MMM F 912 141-142 / B 3	PANEL 1-4	
From E.				KEA 041 P@ AUSY	32400-3	3 B 0 4 9 0, 6	Print 54
Check ERGOGEN				Reprint by 28/02/00			- cc
Date 11/02/00	Name Steel	22 Dsp	Reprint by				

۱۲- مدارات قدرت و فرمان خط هوایی ۲۰ کیلوولت و کلیدهای قدرت

CONTENTS									
A	I.	SYMBOLS OF INSTALLATION							
A	II.	SYMBOLS FOR LOCATION OF PANELS							
A	III.	SYMBOLS OF DEVICES							
A	IV.	TERMINAL ARRANGEMENT							
A	V.	CIRCUIT DIAGRAM							
I.	SYMBOLS OF INSTALLATION								
1.	20 KV SWITCHGEAR	=J	EXAMPLE :						
B	2. STATION AUXILIARY TRANSFORMER	=T11 + T12	=J						
B	3. AC STATION AUXILIARY 400/220V	=NE	T						
B	4. DC DISTRIBUTION 110V DC	=NK							
B	5. INTERFACE PANEL	+V							
II.	SYMBOLS FOR LOCATION OF PANELS								
C	1. 20 KV SWITCHGEAR PANEL	+J	EXAMPLE :						
C	2. CONTROL DESK	+W	=J+J04						
C	3. AC DISTRIBUTION PANEL	+NC							
C	4. DC DISTRIBUTION PANEL	+NK							
				20 KV SWITCHGEAR 20 KV PANEL FEEDER NO. 4					
III. A) APPARATUS DESIGNATION									
D	1. MEASURING TRANSDUCERS	-B							
D	2. CAPACITORS	-C							
D	3. DIODES	-D							
D	4. MISCELLANEOUS	-E							
E	5. FUSES , LIGHTNING ARRESTERS , PROTECTIVE RELAYS , BIMETALS & MAGNET TRIPS , PRESSUR MONITORS , BUCHHOLZ RELAYS	-F							
E	6. GENERATORS , BATTERIES , CHARGERS , RECTIFIERS AND INVERTERS	-G							
E	7. INDICATION LAMP , POSITION INDICATORS , HORNS , BELLS , ...	-H							
E	8. AUXILIARY RELAYS & CONTACTORS	-K							
E	9. INDUCTANCES , CHOKES , COILS	-L							
E	10. MOTORS	-M							
C	Designed by:	E.K	N.I.C.I.C.O Client: National Iranian Copper Industries Company	Title:					Project: SUNGUN 20 KV SWITCHGEAR
B	Drawn by:	P.R	MONENCO-IRAN Power Consulting Engineers	PLANT DESIGNATION					Contract No: 8121
A	Checked by:	E.K	SAMAN CONSORTIUM MAHTAB BARGH CO. (P.A.S)						CAD Draw Ref. No: Sheet No: 3
D	FIRST ISSUE	04.JULY.2002	DWG N°: 102-02-02-312	Date:	04.JULY.2002				Date : 04.JULY.2002
Rev.	Description	Date.	Approved by:						FD.10 (A0/3)

۸۹

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN — MINISTRY OF MINES AND INDUSTRIES			
Rev.	Description	Approved by:	Date : 04-JULY-2002
C	Designed by: E.K	N.I.C.I.C.O National Iranian Copper Industries Company	Project No: SABAN 82 KV SWITCHGEAR Contract No: B121
B	Drawn by: P.R	MONENCO - IRAN Power Consulting Engineers	Sheet No: 13
A	Checked by: E.K	SAMAN CONSORTIUM MAHTAB BARGH CO. (P.J.S)	CAD Draw Ref. No: Sheet No: 12
D	Date : 01-JULY-2002	Dwg N : 102-02-02-312	Date : 04-JULY-2002

A	B	C	D	E
1	2	3	4	5
6	7	8		
A	B	C	D	E

IV . TERMINAL ARRANGEMENT

1. AUXILIARY VOLTAGE SUPPLY "AC"
  2. AUXILIARY VOLTAGE SUPPLY "DC"
  3. CURRENT TRANSFORMER CIRCUITS
  4. VOLTAGE TRANSFORMER CIRCUITS
  5. CONTROL , TRIP , CLOSE , IND. , ...
- X01 , -X02 , ...
-X11 , -X12 , ...
-X1 , -X2 , -X3 , -X4
-X5 , -X15 , -X25
-X6

EXAMPLE :

TERMINAL STRIP NO.

V . CIRCUIT DIAGRAM

A) CONNECTORS

CROSS-CONNECTIONS AND CONNECTIONS RUNNING THROUGH SEVERAL SHEETS ARE DESIGNATED WITH CONNECTORS.

POTENTIAL (TRIP COIL)

POTENTIAL DESIGNATION :

TC+	TC-	TRIP VOLTAGE
CC+	CC-	INTERLOCK & CLOSE VOLTAGE
M+	M-	MOTOR VOLTAGE
AL+	AL-	ALARM VOLTAGE
R+	R-	PROTECTION VOLTAGE
MET+	MET-	METERING DEVICE AUX. VOLTAGE
WIND+	WIND-	CONTROL DESK INDICATION VOLTAGE
SYNC+	SYNC-	SYNCHRONIZING VOLTAGE

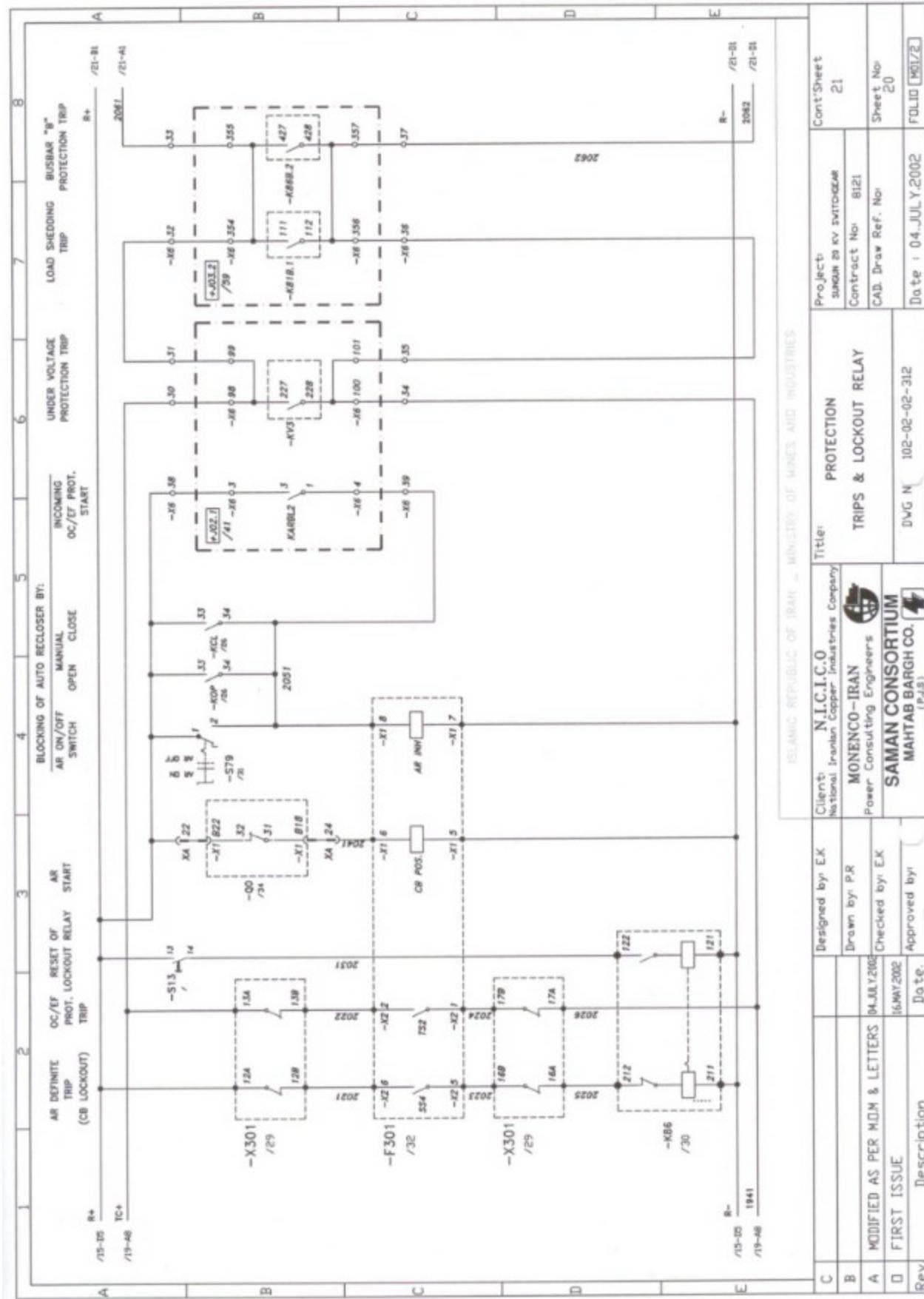
B) CONNECTION POINT

THEY ARE REPRESENTED IN THE CIRCUIT DIAGRAM AS FOLLOWS :

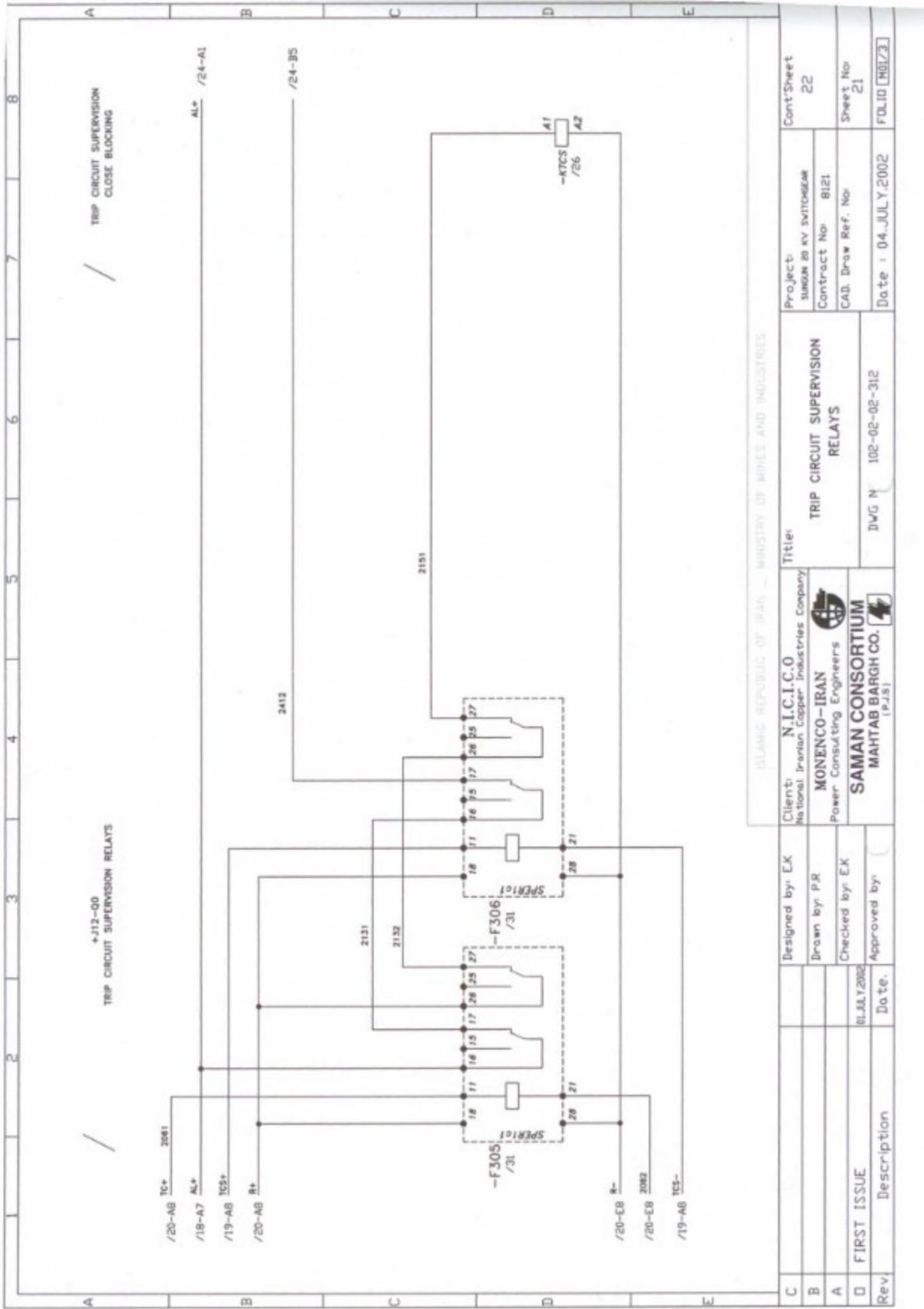
1. ○ TERMINAL
2. * INTERNAL CONNECTION
3. ↓ SOCKET & PLUG CONNECTION

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN - MINISTRY OF MINES AND INDUSTRIES

C	Designed by E.K	N.I.C.I.C.O National Iranian Copper Industries Company	Title:	Project: SABZAN 20 KV SWITCHGEAR	(Cont) Sheet 5
B	Drawn by P.R	MONENCO-IRAN Power Consulting Engineers	Contract No:	8121	
A	Checked by E.K	Approved by	C.D. Draw Ref. No:		Sheet No: 4
D	FIRST ISSUE	Date:	Dwg N:	102-02-02-312	Date : 04-JULY-2002
Rev.	Description				FOLIO [A0]/4

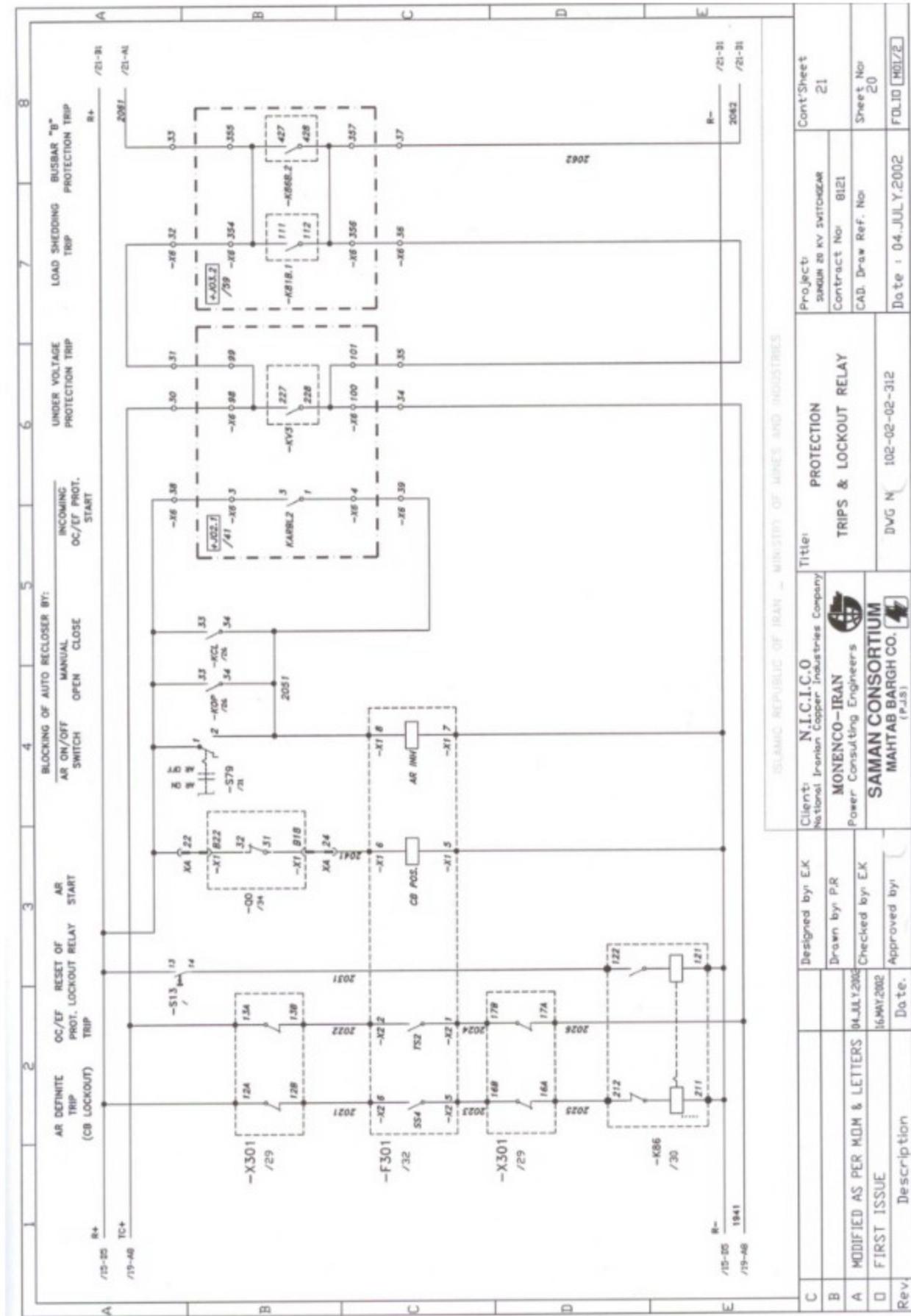

۸۹

AV

ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN — MINISTRY OF MINES AND INDUSTRIES		Title: TRIP CIRCUIT SUPERVISION RELAYS	
Client: National Iranian Copper Industries Company	Project: SARAKAN 20 KV SWITCHGEAR	Contract No: 8121	Cont/Sheet 22
Power Consulting Engineers	CAD Draw Ref. No: 21	Date : 04-JULY-2002	
SAMAN CONSORTIUM MAHTAB BARGH CO. (P.J.S)	Dwg N 102-02-02-312	FOL ID: NO/2/3	
Designed by: E.K Drawn by P.R Checked by: E.K Date: 01.MAY.2002	Approved by:	Rev. Description	

مشخصات و مدارات قطع و وصل چند دستگاه کلید فشارقوی و تجهیزات وابسته

Rated voltage	Un	kV	12 kV			17,5 kV			24 kV								
Rated current	In	A	400	630	1250	400	630	1250	400	630	1250						
Max. rated current	I	A	400	630	1150	400	630	1150	400	630	1150						
Short circuit making capacity	Ima	kA peak	67	67	67	50	50	50	50	50	50						
Peak withstand current	Idyn	kA peak	75	75	75	50	50	50	50	50	50						
Short time current	1 sec.	Ith	kA eff	30	30	30	25	25	25	20	20						
	2 sec.	"	"		25				20	20	20						
	3 sec.	"	"	20	20	20			16	16	16						
Mainly active load breaking capacity (test duty 1 and 2, IEC 265)	I	A	400	630	1250	400	630	1250	400	630	1250						
Mainly capacitive breaking capacity (test duty 4, IEC 265)	I	A	150	150	150	45	45	45	80	80	80						
Mainly inductive breaking capacity																	
$\cos \phi = 0,15$	A		16	16	16	16	16	16	16	16	16						
Rated earth fault breaking capacity, IEC 265																	
Earth fault breaking capacity, fig. 6	I	A	150	150	150	70	70	70	25	25	25						
Capacitive breaking capacity, fig. 7	I	A	90	90	90	40	40	40	21*	21*	21*						
* at 20,6 kV																	
Max. breaking capacity in co-operation with																	
fuses (IEC 420 1990-11)	A		1600	1600		800	800		800	800							
Max. fuse size	In	A	125	125		63	63		63	63							
Power frequency withstand voltage 50 Hz 1 min.																	
- to earth and between poles	kV			35			45			55							
- across isolating distance	kV			45			60			70							
Impulse withstand voltage 1,2/50 us.																	
- to earth and between poles	kV			75			95			125							
- across isolating distance	kV			85			110			145							
Pole distance	P	mm	150 and 210			170			235 and 275								
Max. operating torque at:																	
- closing K/A mech.	Nm		115 - 120 Nm														
- opening K/A mech.	Nm		K-mech. 120 Nm / A-mech. 3 Nm														
Operating angle on the shaft	degrees		130														
Opening time	ms		40 - 60														
Dimensional drawings switch disconnector 12, 17,5 and 24 kV NAL with mechanism																	

Type	FPS 2425 D	FPS 3625 D
Rated Voltage (Kv)	24	36
Rated Normal Current (A)	630 - 1600	630 - 1600
Rated Breaking Current (KA)	16 - 25	16 - 25
Duration of short Circuit (Sec)	3	3
Rated Frequency : (Hz)	50	50
Making Current (KA Peak)	40-62.5	40 - 62.5
Power Frequency Withstand Voltage (Kv)	50	70
Lightning Impulse Withstand Voltage (LIWL,Kv)	125	170
Rated Operating Sequence	IEC O-0.3 sec - CO -3 min -CO	
Creepage Distance to Earth (mm)	1260	1260
Creepage Distance Between Terminals (mm)	1260	1260
Closing Time (ms)	46	46
Opening Time (ms)	46	46
Dead Time (ms)	300	300

Motor

Universal series motor for voltage
110-125 V or 220-250 V,a.c. or d.c.

	Starting current	Normal current
Rated voltage V	Instantaneous approx. A	at d.c. approx. A
220	20	4
110	40	8

Heating elements

	Power consumption	
	Continuously connected W	Thermostatically controlled W
Rated voltage V, AC		
210-240	50	200
110-127	50	200

Spring charging time 10-15 s

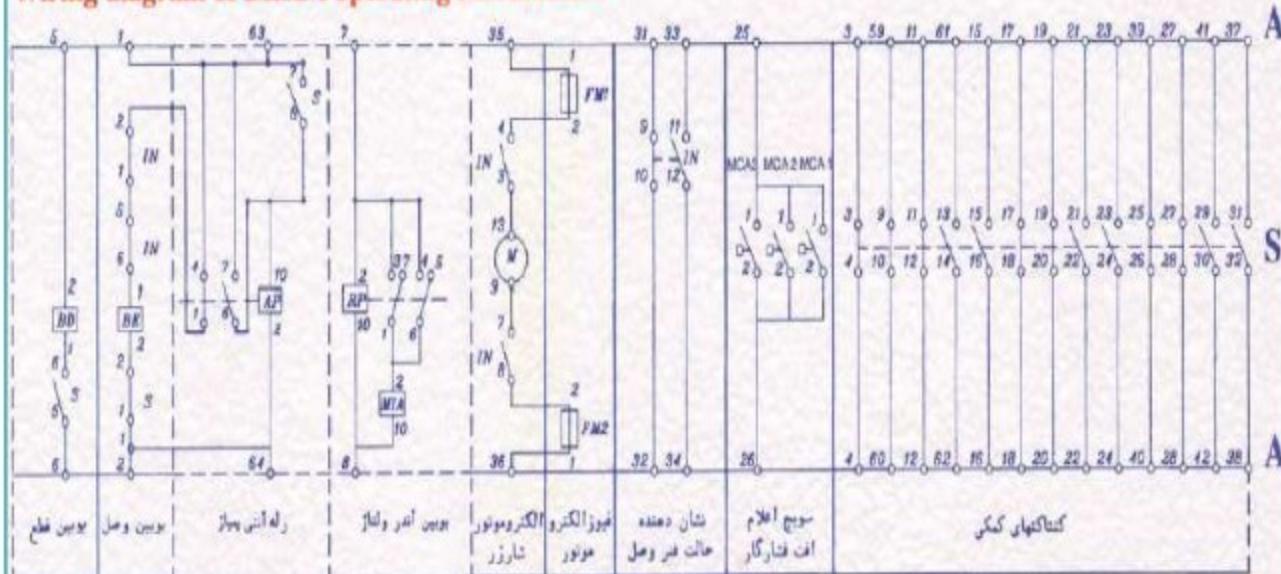
Values complying with IEC 56 (50 Hz) and ANSI C37 (60 Hz)

Rated Voltage	IEC ANSI	kV kV	72.5 72.5
Power frequency withstand voltage			
- 1 min dry	IEC	kV	140
- 1 min wet	IEC	kV	140
- 1 min dry	ANSI	kV	160
- 10 sec wet	ANSI	kV	140
Lightning impulse withstand voltage (LIWL)			
- Full wave 1.2/50 μ s	ANSI	kV	350
- Chopped wave 2 μ s	ANSI	kV	452
- Chopped wave 3 μ s	ANSI	kV	402
Creepage distance to earth 1) 2)		mm	1995
Creepage distance across break 1) 2)		mm	1995
Rated normal current		A	2000 / 2500
Rated breaking current	at 50 Hz at 60 Hz	kA kA	31.5 25
First pole to clear factor			1.5
Making current / peak		kA	62.5 / 79.0
Closing time		ms	60
Opening time		ms	30
Total break time		ms	50
Dead time		ms	300
Duration of short circuit		s	3
Rated reclosing time, 60 Hz		ANSI cycles	20
Rated operating sequence	IEC and ANSI ANSI		0 - 0.3 sec - CO - 3 min - CO CO - 15 sec - CO

TYPE of C.B.	Rated Voltage (kv)	Rated Current (A)	Rated Frequency (Hz)	Breaking Capacity	Dielectric Tests	
					Impulse KVp	Power Frequency KV rms
FP 0716 B	7.2	630	50	UP TO 18.4	60	20
FP 0731D	7.2	1250	50	UP TO 31.5	60	20
FP1216B	12	630	50	16	75	28
FP1225D	12	1250	50	29	75	28
FP 2416B	24	630	50	16	125	50
FP 2425D	24	1250	50	25	125	50
FP 3616B	36	630	50	16	170	70
FP 3625D	36	1250	50	25	170	70

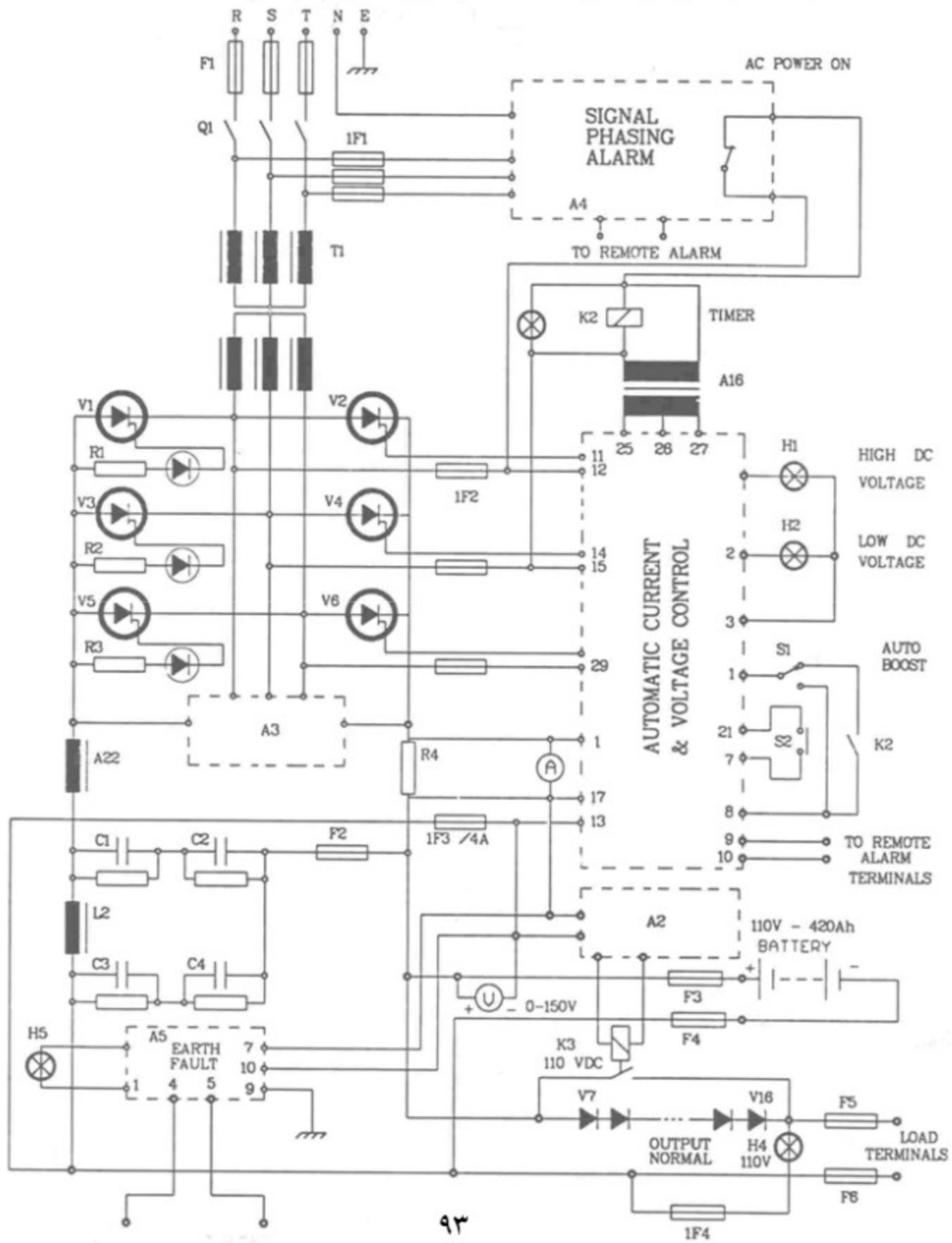
Operating cycle acc. to IEC Standards: *0-3 min - co - 3 min - co *0-0.3 sec- co-15 sec-co *co - 15 sec-co

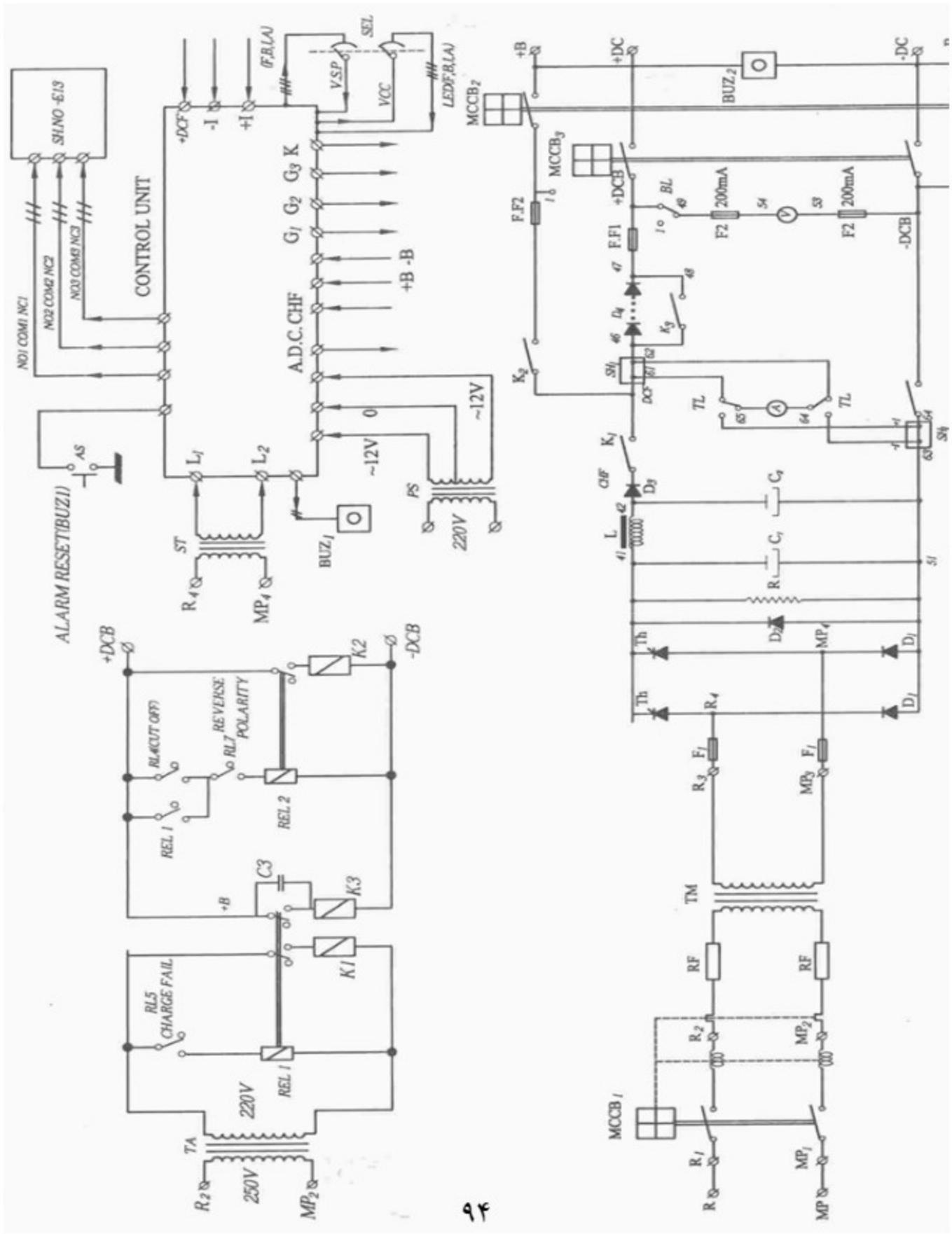
Wiring diagram of BLRM operating Mechanism:

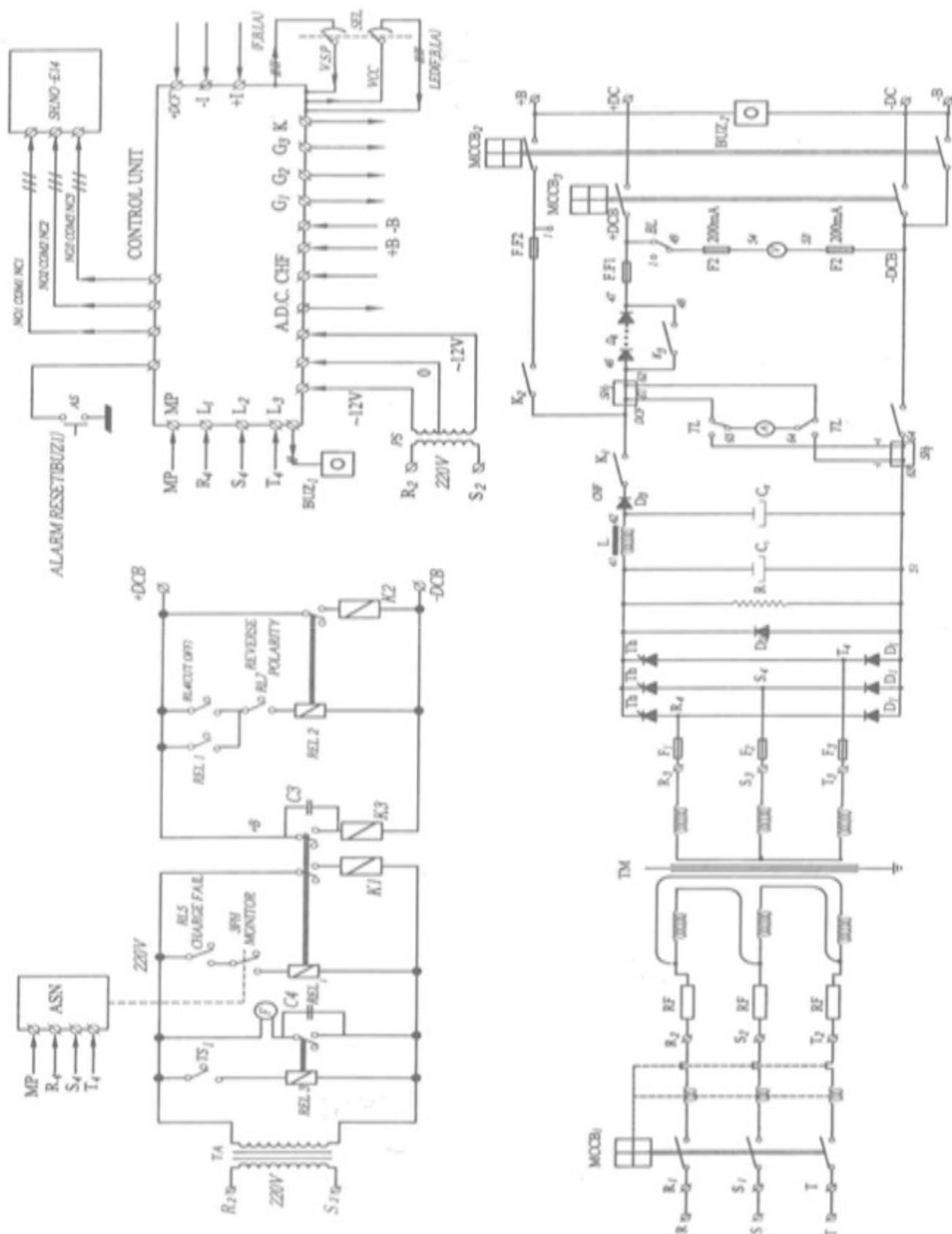

BD: Tripping coil, BE: Closing coil, AP: Anti pumping Relay, MIA: Under voltage coil, M: Motor, FM: Motor Fuse, IN : Motor Limit switch, MCA: Pressure switch, A: Terminals, S: Auxiliary contacts.

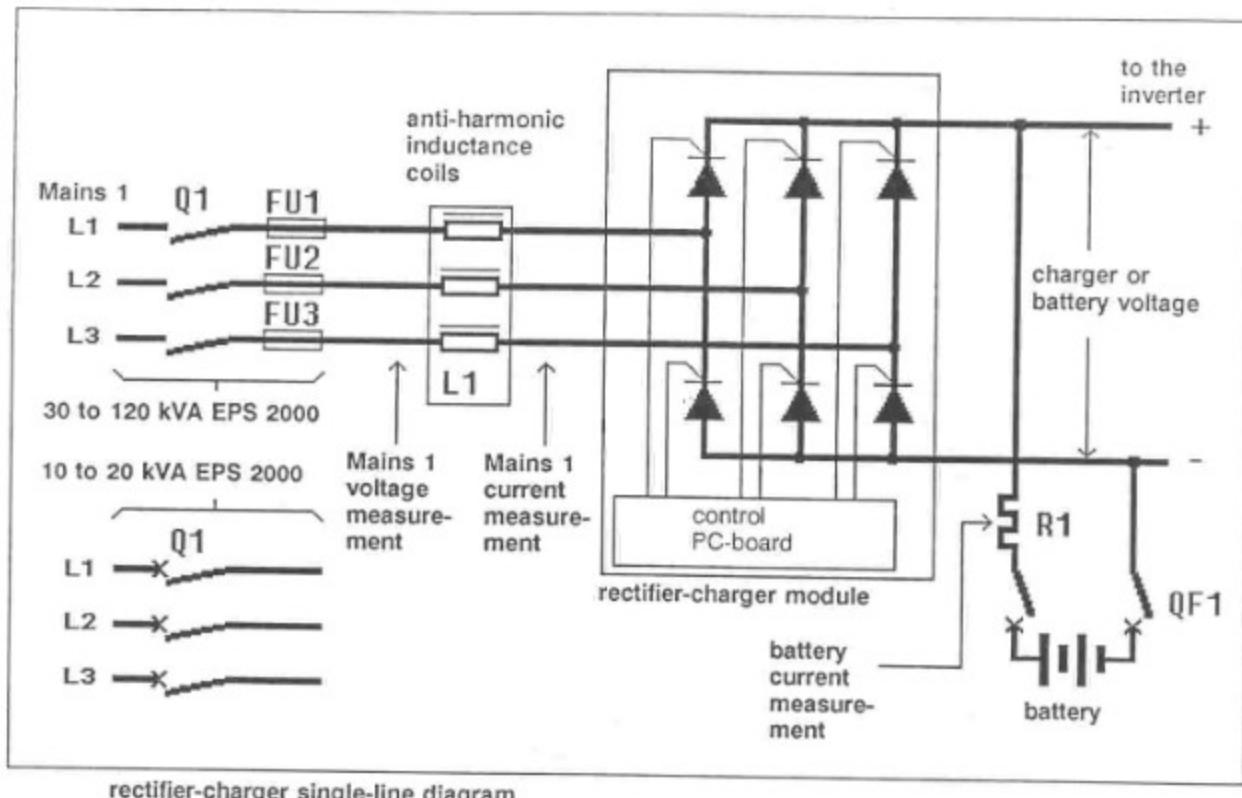
۱۳- مدارات قدرت و فرمان چند دستگاه باطری شارژر

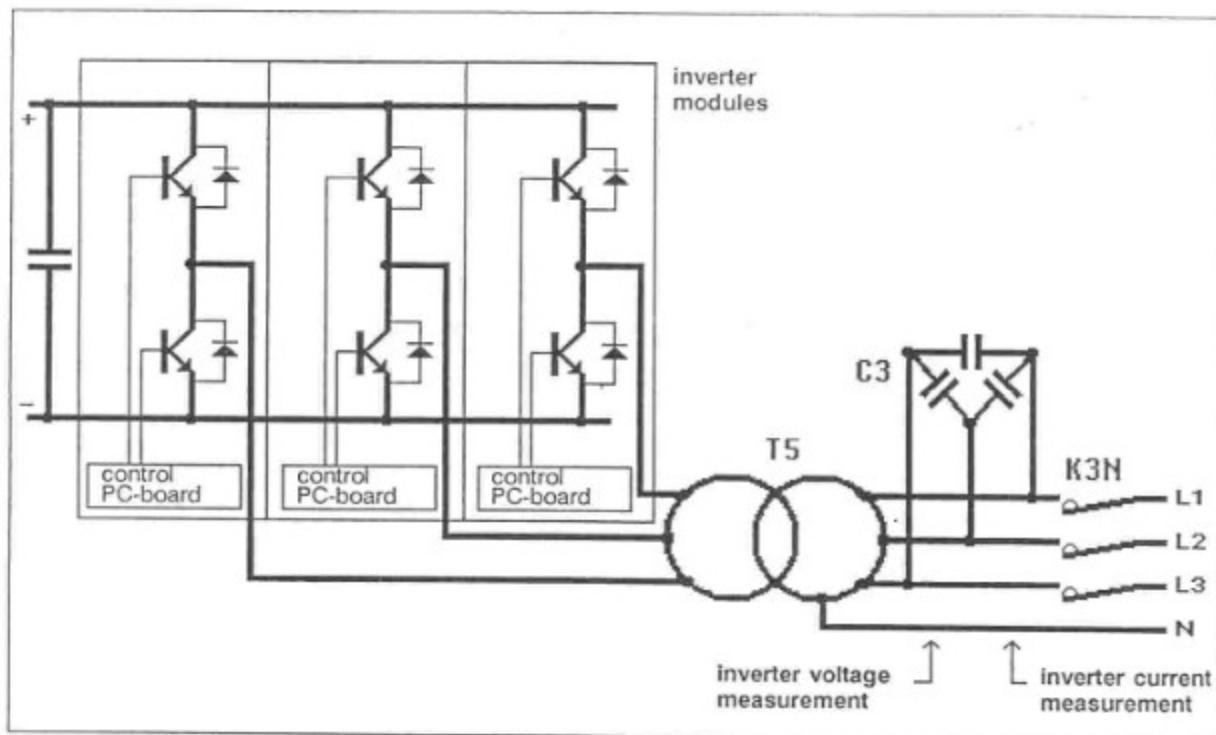

۱۴- اجزای الکترونیکی ، فیلتر و عناصر حفاظتی چند دستگاه UPS

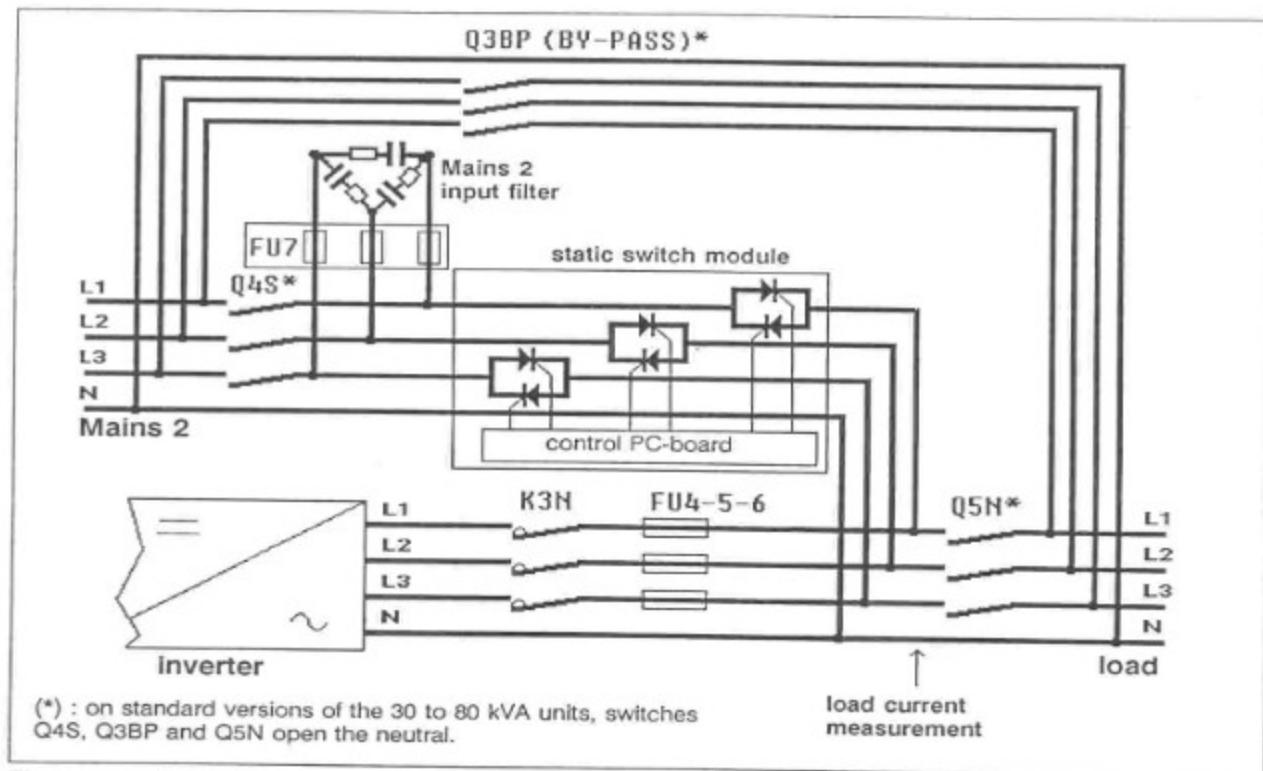

rectifier-charger single-line diagram

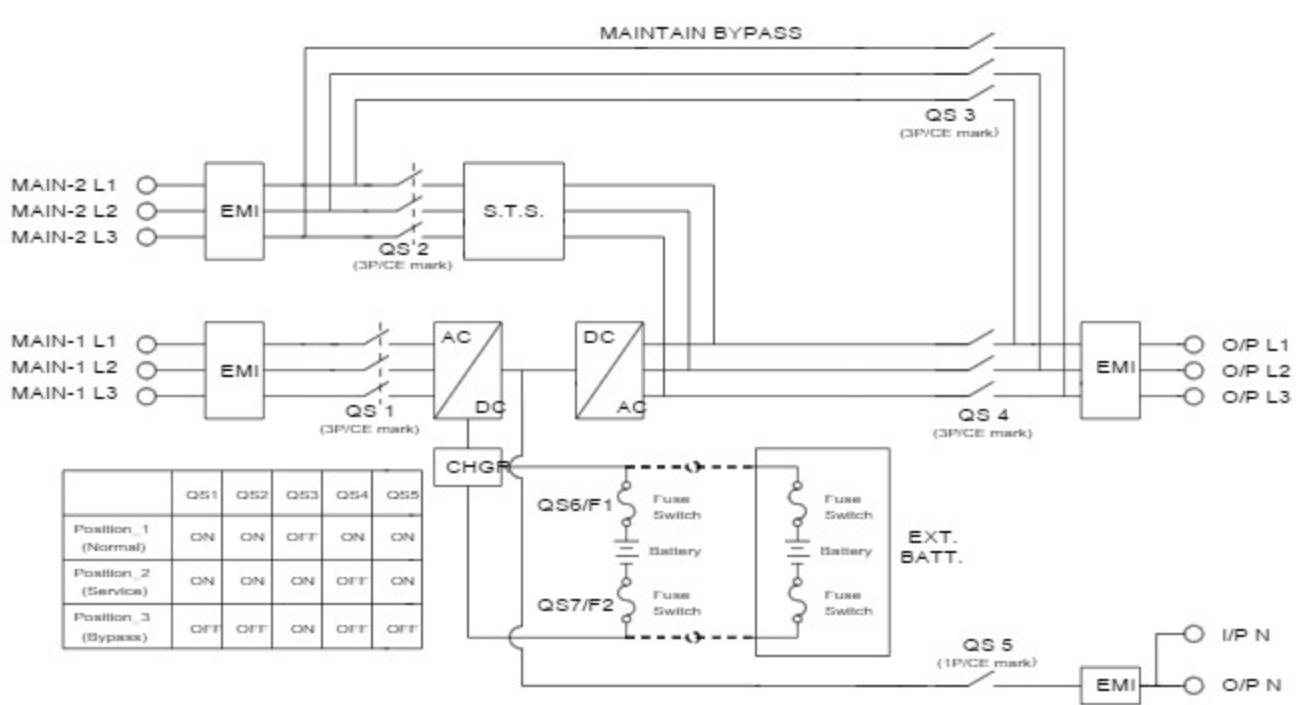

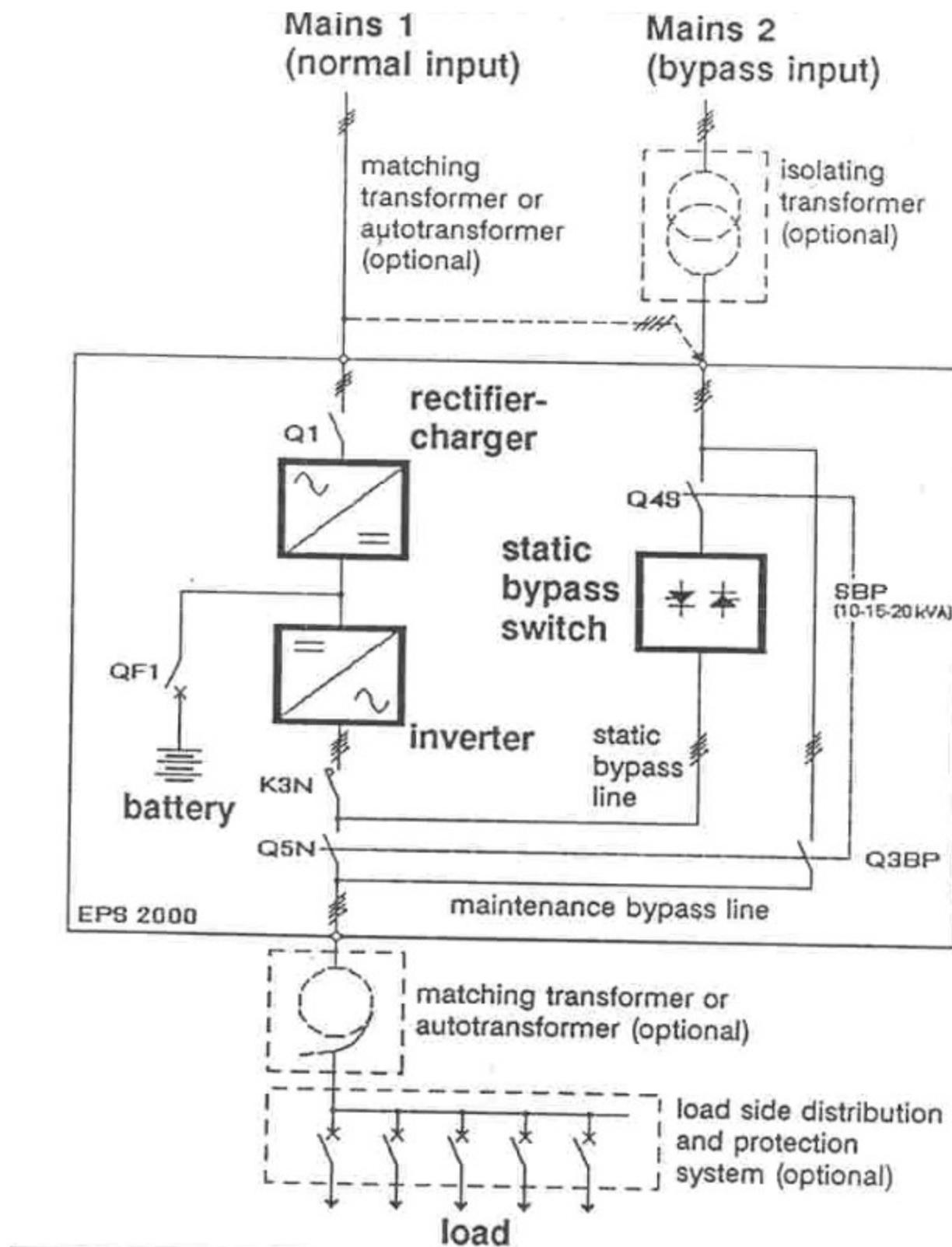
inverter single-line diagram

دیاگرام تک خطی یک دستگاه UPS و مجهز به سویچ استاتیکی

دیاگرام تک خطی یک نوع UPS با مسیر By pass و نگهداری

۱۵- شماره گذاری رله های حفاظتی و المان های برقی بر اساس کد ANSI

(Master Element) المان اصلی یا اولیه	۱
رله زمانی، تأخیر در شروع یا بستن رله Time Delay Starting or Closing Relay	۲
رله تطبیقی جهت سیستم کنترل بهم پیوسته Checking or Interlock Relay	۳
(Master contactor) کنتاکتور اصلی	۴
(Stopping Device) وسیله موقوف کننده	۵
(Start Circuit Breaker) کلید اتوماتیک برق دستگاه	۶
(Anode Circuit Breaker) کلید اتوماتیک مدار مثبت جریان مستقیم	۷
(Control Power Disconnecting Device) کلید قطع مدار کنترل	۸
(Reversing Device) وسیله معکوس کننده جهت گردش ماشین	۹
(Unit Sequence Switch) کلید تعویض کننده ترتیب کار	۱۰
(Reserved For Future Application) (رزرو)	۱۱
(Over Speed Device) کنترل کننده سرعت زیاد	۱۲
(Synchronous Speed Device) کنترل کننده تطبیق سرعت	۱۳
(Under Speed device) کنترل کننده سرعت کم	۱۴

وسیله یکسان کننده سرعت یا فرکانس (Speed Or Frequency Matching Device)	۱۵
(Reserved For Future Application) .....(رزرو).....	۱۶
(Switching or Discharge Switch) کلید قطع و وصل	۱۷
وسیله تغییر شتاب (Accelerating or Decelerating Device)	۱۸
کتاکتور واسطه بین شروع و کار معمولی (Starting To Running Transition Control)	۱۹
شیر الکتریکی (Electrically Operated Valve)	۲۰
رله مسافت (Distance Relay)	۲۱
کلید اتوماتیک تعديل کننده (Equalizer Circuit Breaker)	۲۲
وسیله کنترل درجه حرارت (Temperature Control Device)	۲۳
(Reserved For Future Application) .....(رزرو).....	۲۴
وسیله سنکرون کردن (Synchronizing or Synchronism Check Device)	۲۵
وسیله کنترل درجه حرارت کم و زیاد (Appratus Thermal Device)	۲۶
رله ولتاژ کم (Under Voltage Relay)	۲۷
وسیله آشکار کننده ی شعله (Flame Detector)	۲۸

(Isolated Contactor)	کنترلور جدا کننده	۲۹
(Annunciator Relay)	رله خبر دهنده (خبر نوری)	۳۰
(Separate Excitation Device)	وصل کننده مدار تحریک مجزا	۳۱
(Reverse Power Relay)	رله ای قدرت معکوس	۳۲
(Position Switch)	کلید کنترل وضعیت	۳۳
کلید موتوری جهت تنظیم مراحل کار دستگاه (Motor operated Sequence Switch)	دستگاه بردارنده زغال و اتصال کوتاه کننده ای مدار	۳۴
(Brush operated or slip ring Short Circuiting Device)	وسیله ای جلوگیری از جابجایی قطب ها یا فازها	۳۵
(Polarity Device)	رله جریان یا قدرت کم (Under Current or Under Power Relay)	۳۶
(Bearing Protective Device)	وسیله ای حفاظت یاتاقان	۳۷
(Mechanical Condition Monitor)	دستگاه کنترل شرایط مکانیکی	۳۸
(Field Relay)	رله میدان الکتریکی (قطع یا کاهش جریان میدان)	۳۹
(Field Circuit Breaker)	کلید اتوماتیک میدان الکتریکی	۴۰
(Running Circuit Breaker)	کلید کار معمولی ماشین	۴۱
		۴۲

وسیله‌ی دستی انتخاب وضعیت (Manual Transfer or Selector Device)	۴۳
رله‌ی مراحل شروع کار ترتیبی واحد (Unit Squense Starting Relay)	۴۴
کنترل کننده‌ی شرایط جوی (Atmospherical Condition Monitor)	۴۵
رله تغییر فاز و عدم تعادل جریان (Reverse Phase or Phase Balance Current Relay)	۴۶
رله ولتاژ ترتیب و فاز (Phase Sequence Voltage)	۴۷
رله ناتمام بودن عملیات ترتیبی (Incomplete Sequence Relay)	۴۸
رله حرارتی جهت ترانسفورماتور یا ماشین (Machine or Transformator Thermal Relay)	۴۹
رله لحظه‌ای جریان زیاد (Instantaneous Overcurrent or Rate of Rise Relay)	۵۰
رله زمانی جریان زیاد متناوب (AC Time Overcurrent Relay)	۵۱
کلید اتوماتیک قطع جریان متناوب (AC Circuit Breaker)	۵۲
رله مربوط به تحریک کننده یا مولد جریان مستقیم (Exciter or DC Generator Relay)	۵۳
کلید اتوماتیک قطع سریع جریان مستقیم (High Speed DC Circuit Breaker)	۵۴
رله ضریب قدرت (Power Factor Relay)	۵۵
رله کنترل میدان الکتریکی (Field Application Relay)	۵۶

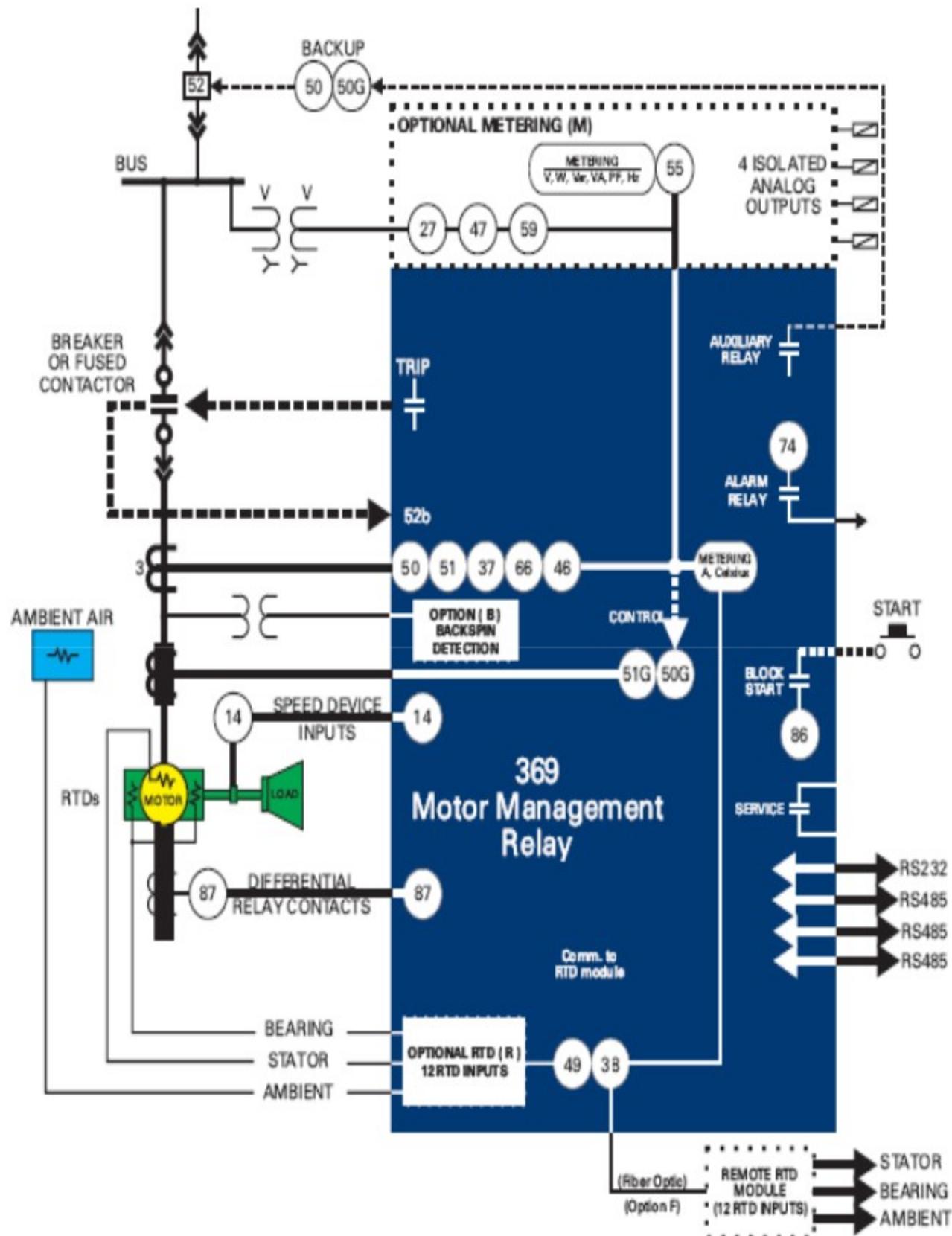
دستگاه حفاظتی جریان خط (اتصال کوتاه و اتصال زمین) (Short Circuiting or Grounding Device)	۵۷
رلهٔ قطع تحریک یکسو کنندهٔ قدرت (Power Rectifire Misfire Relay)	۵۸
رلهٔ ولتاژ زیاد (Overvoltage Relay)	۵۹
رلهٔ اختلاف ولتاژ بین دو مدار (Voltage Balance Relay)	۶۰
رلهٔ اختلاف جریان بین دو مدار (Current Balance Relay)	۶۱
رلهٔ تأخیری در قطع (Time Delay Stopping or Oenning Relay)	۶۲
رلهٔ مربوط به فشار ، جریان ، ارتفاع جهت گاز یا مایع (Liquid or Gas Pressure , Level , or Flow Relay)	۶۳
رلهٔ حفاظت از اتصال زمین (Ground Protective Relay)	۶۴
تنظیم کنندهٔ دور (گاورنر) (Governor)	۶۵
وسیلهٔ کنترل تعداد اعمال (Notching or Jogging Device)	۶۶
رلهٔ زمانی جریان زیاد جهت دار متناوب (AC Directional Overcurrent Relay)	۶۷
رلهٔ محدود کنندهٔ (Blocking Relay)	۶۸
کلید دو حالتی دستی جهت امکان قطع و وصل یا کلید اتوماتیک (Permissive Control Device)	۶۹
مقاومت متغیر بوسیلهٔ موتور (رئوستات) (Electrically Operated Reostat)	۷۰
(Reserved For Future Application) (رزرو).....	۷۱
قطع کنندهٔ اتوماتیک جریان مستقیم (DC Circuit Breaker)	۷۲

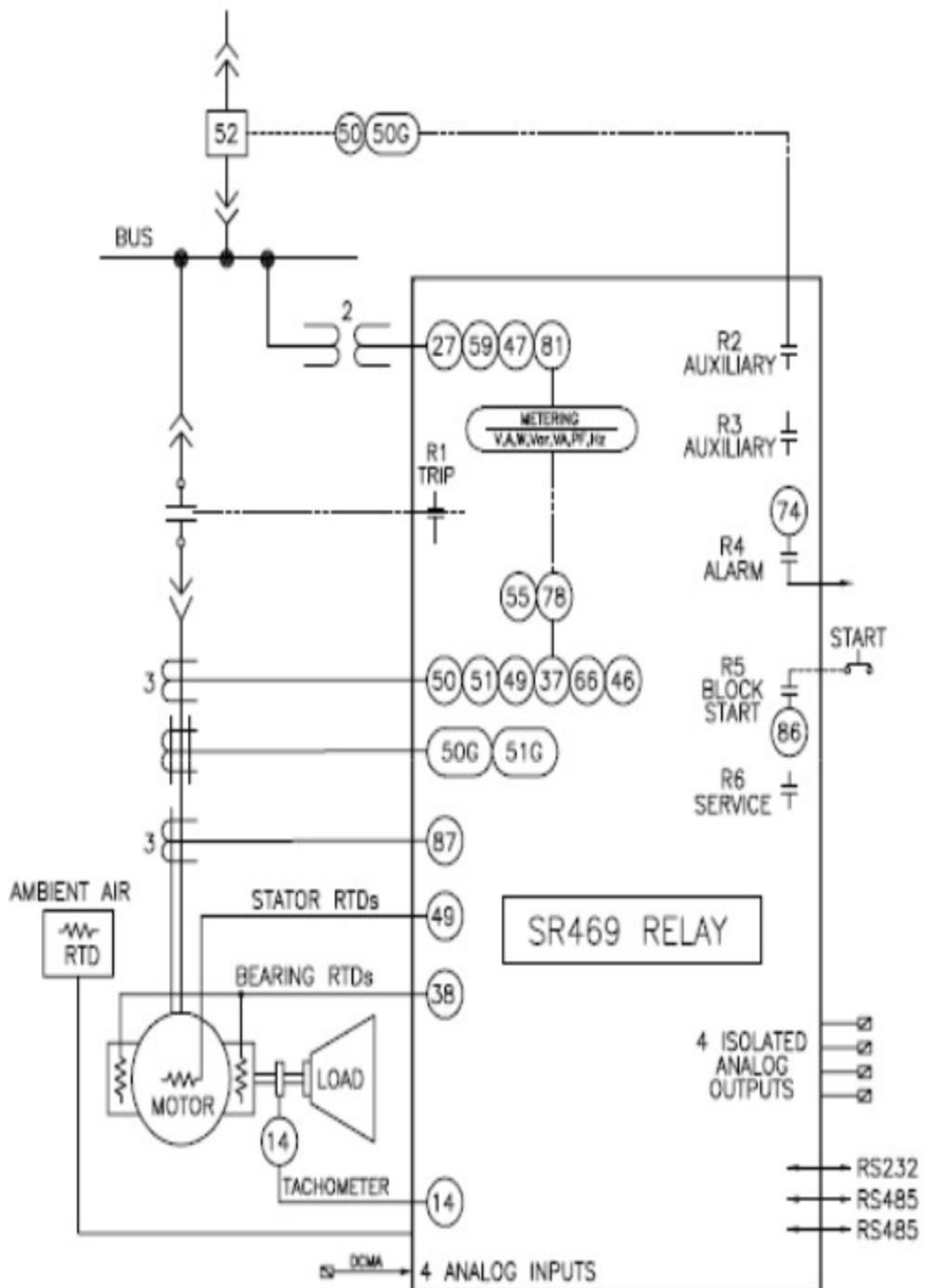
کنتاکتور بار مقاومتی (Load Resistor Contactor)	۷۳
رله خبری (سمعی و بصری) (Alarm Relay)	۷۴
وسیله‌ی تغییر وضعیت (کلید اتوماتیک) (Position Changing Mechanism)	۷۵
رله زمانی جریان زیاد مستقیم (DC Overcurrent Relay)	۷۶
مولد فرستنده‌ی پالس (Pulse Transmpter)	۷۷
رله حفاظتی اختلاف فاز (Phase Angle Measuring or out of Step Protective Relay)	۷۸
رله اتوماتیک اتصال مجدد جریان متناوب (AC Reclosing Relay)	۷۹
(Reserved For Future Application) (رزرو)	۸۰
رله فرکانس کم یا زیاد (Frequency Relay)	۸۱
رله اتوماتیک اتصال مجدد جریان مستقیم (DC Reclosing Relay)	۸۲
رله اتوماتیک انتخاب یا تبدیل وضعیت (Automatic Selective Control or Transfer Relay)	۸۳
مکانیسم عمل (Operating Mechanism)	۸۴
رله فرستنده و گیرنده‌ی علائم سیگنال (Carrier or Pilot Wire Reciever Relay)	۸۵
رله قفل کننده (Locking out Relay)	۸۶

(Differential Protective Relay) رله حفاظت مقایسه ای	۸۷
(Auxiliary Motor or M0tor Generator) موتور کمکی - موتور ژنراتور	۸۸
(Line Switch) کلید خط سکسیونر (برق متناوب یا مستقیم)	۸۹
(Regulating Device) وسیله‌ی تنظیم کمیت	۹۰
(Voltage Directional Relay) رله ولتاژ جهت دار	۹۱
رله ولتاژ و قدرت جهت دار (Voltage And Power Directional Relay)	۹۲
کنتاکتور تغییر میدان کمکی (Field Changing Contactor)	۹۳
(Trpping or Trip Free Relay) رله قطع کننده‌ی کلید اتوماتیک	۹۴
(Reserved For Future Application) (رزرو).....	۹۵
(Reserved For Future Application) (رزرو).....	۹۶
(Reserved For Future Application) (رزرو).....	۹۷
(Reserved For Future Application) (رزرو).....	۹۸
(Reserved For Future Application) (رزرو).....	۹۹

۱۶- انواع رله های حفاظتی موتورهای AC

functions	ANSI code	Sepam types ¹⁾											
		M02	M03	M04	M05	M06	M07	M08	M09	M11	M14	M15	M16
		M20				M21				M22			M23
protections													
thermal overload	49	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
phase overcurrent	50/51	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
earth fault (sensitive E/F)	50N/51N(G)	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
negative sequence / unbalance	46	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
locked rotor/excessive starting time	48/51LR	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
phase undercurrent	37	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
starts per hour	66	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
positive sequence undervoltage	27D	2	2		2	2	2	2	2	2	2	2	2
direction of rotation	47	1	1		1	1	1	1	1	1	1	1	1
directional earth fault	67N	1			1	1		1					
reverse real power	32P			1				1			1		
reactive overpower	32Q/40			1				1			1		
temperature set points	38/49T				6		6	6	6	6	6	6	6
					12		12	12	12	12	12	12	12
motor differential	87M					1	1	1			1		
metering													
phase currents (I1, I2, I3)		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
peak demand phase currents (I1, I2, I3)		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
voltages (U21, U32, U13)		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
real / reactive power (P, Q)		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
peak demand real / reactive power		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
power factor		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
frequency		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
accumulated real / reactive energy ($\pm$ Wh, $\pm$ VArh)		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
tripping currents (I1, I2, I3, Io)		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
true rms current		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
disturbance recording		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
thermal capacity used		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
start inhibit time delay / number of starts before inhibition		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
temperature					■	■	■	■	■	■	■	■	■
phase rotation				■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
unbalance ratio / unbalance current			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
starting time and current			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
residual current			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
residual voltage			■		■	■	■	■	■	■	■	■	■
cumulative breaking current and number of breaks			■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
differential current and through current						■	■	■	■	■	■	■	■
control and monitoring													
open / close		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
lockout relay	86	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
inhibit closing	69	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
annunciation	30	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
load shedding		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
restart		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
logic discrimination	68	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
trip circuit supervision	74	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
detection of plugged connectors (DPC)	74	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
operation counter		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
running hours counter		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
phase fault trip counter		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
disturbance recording triggering		■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

Typical applications in:

- Pumps
- Fans
- Compressors
- Mills
- Shredders
- Extruders
- Debarkers
- Refiners
- Cranes
- Conveyors
- Chillers
- Crushers
- Blowers

